

Programul de educație, burse, ucenicie și antreprenoriatul tinerilor în România finanțat prin granturile SEE 2014-2021

Proiecte în domeniul incluziunii copiilor romi în școală 2018

Proiectul: “O șansă pentru schimbare” cu nr. 2018-EY-PICR-R1-0010

” Lumina blândă a cărții”

IO 1 gimnaziu

disciplină opțională

Ghid realizat în cadrul

Proiectului “O șansă pentru schimbare” cu nr. 2018-EY-PICR-R1-0010

31 octombrie 2018 - 30 octombrie 2019

Promotor Proiect: Inspectoratul Școlar Județean Gorj

**Autori: Răceanu Danubia Ileana, Crîngulescu Laura Luisa, Sandu
Rovana Nicoleta, Sgaiba Maria Liliana, Vaculea Irina**

Tehnoredactare : Mihaela Beloniu

**Working together for a green,
competitive and inclusive Europe**

Programul de educație, burse, ucenicie și antreprenoriatul tinerilor în România finanțat prin granturile SEE 2014-2021

Proiecte în domeniul incluziunii copiilor romi în școală 2018

Proiectul: “O șansă pentru schimbare” cu nr. 2018-EY-PICR-R1-0010

Promotor proiect:

Inspectoratul Școlar Județean Gorj -

Inspector Școlar General - Mrejeru Marcela

Manager operațional Gîrdu Constantin Cristinel

Parteneri:

1. Școala Gimnazială Țîntăreni- director Boiangiu Elena
2. Liceul Tehnologic Bîlteni - Structura Școala Gimnazială Pesteana-Jiu – director Deaconescu Constantin
3. Școala Gimnazială "Ecaterina Teodorescu"- director Zamfir Livia
4. Școala Gimnazială "Voievod Litovoi"- director Florescu Cristian
5. Școala Gimnazială Scoarța - Structura Școala Gimnazială Budieni - director Bobei Alina

Ghidul au fost coordonat de echipa de formatori:

Stângă Lelia

Andrițoiu Liliana

Nichifor Dorina

Dragotă Teodora

Programul de educație, burse, ucenicie și antreprenoriatul tinerilor în România finanțat prin granturile SEE 2014-2021

Proiecte în domeniul incluziunii copiilor romi în școală 2018

Proiectul: "O șansă pentru schimbare" cu nr. 2018-EY-PICR-R1-0010

Cuvânt înainte

Proiectul "O șansa pentru schimbare" are ca scop creșterea capacității instituționale a școlilor de a asigura o incluziune efectivă a copiilor romi, se va desfășura pe o perioadă de 12 luni în cele 5 unități școlare partenere, fiind coordonate de ISJ Gorj.

Proiectul presupune formarea a 65 de cadre didactice care își însușesc curricula de formare pe modulele: M1 - Abordări de predare centrate pe elev; M2 - Școala incluzivă și predarea într-un mediu multicultural; M3 - Democrația și educația pentru cetățenie activă și M4 - Drepturile omului/copilului, toleranță, anti-discriminare,

În urma parcurgerii acestor module se vor realiza unsprezece opționale, necesare cadrelor didactice în promovarea activităților extracurriculare : IO1 - Lumina blândă a cărții : opțional Limba română - primar și gimnaziu, IO2- Matematica din viața noastră - primar și gimnaziu, IO3 - Micul cetățean european - primar și gimnaziu, IO4 - Copilul și drepturile sale - primar și gimnaziu, IO5 - Arta și îndemânare - primar și gimnaziu și A1 –Școala părinților.

Proiectul urmărește să îmbunătățească rezultatele elevilor implicați în proiect prin activități extracurriculare și extrașcolare desfășurate de profesorii și cadrele didactice pe teme diverse de cultură generală, cultură de specialitate, educație bazată pe democrație, egalitatea de șanse, respectarea drepturilor copilului și ale omului.

Prin activitățile propuse dorim producerea unor schimbări în comportamentul elevilor și părinților privind dezvoltarea personalității, socializarea, integrarea socială și culturală.

Echipa de proiect

Programul de educație, burse, ucenicie și antreprenoriatul tinerilor în România finanțat prin granturile
SEE 2014-2021

Proiecte în domeniul incluziunii copiilor romi în școală 2018

Proiectul: "O șansă pentru schimbare" cu nr. 2018-EY-PICR-R1-0010

CUPRINS

Nr. Crt.	Titlul activității	Propunător	Școala
1	Ortogramele	Răceanu Danubia Ileana	Școala Gimnazială Peșteana-Jiu, structură a Liceului Tehnologic Bîlteni
2	Știm să vorbim corect (elemente de vocabular)	Crîngulescu Laura Luisa	Școala Gimnazială „Voievod Litovoi”, Tg-Jiu
3	Elemente de vocabular	Sandu Rovana Nicoleta	Școala Gimnazială Budieni, structură a Școlii Gimnaziale Scoarța
4	Erori semantice	Răceanu Danubia Ileana	Școala Gimnazială Peșteana-Jiu, structură a Liceului Tehnologic Bîlteni
5	Părțile de vorbire	Sgaiba Maria Liliana	Școala Gimnazială Țințăreni
6	Cuvinte potrivite. Părți de vorbire flexibile	Vaculea Irina	Sc. Gimnazială Ecaterina Teodoroiu
7	Pronumele(activitate diferentiata)	Sandu Rovana Nicoleta	Școala Gimnazială Budieni, structură a Școlii Gimnaziale Scoarța
8	Pronumele. Adjectivul- jocuri în galaxia supereroilor	Crîngulescu Laura Luisa	Școala Gimnazială „Voievod Litovoi”, Tg-Jiu
9	Părțile de propoziție	Sgaiba Maria Liliana	Școala Gimnazială Țințăreni
10	Concurs de gramatică si literatura romana	Sandu Rovana Nicoleta	Școala Gimnazială Budieni, structură a Școlii Gimnaziale Scoarța

11	Tipuri de texte. Textul literar. Textul nonliterar	Vaculea Irina	Sc. Gimnazială Ecaterina Teodoroiu
12	Receptarea operei literare	Sgaiba Maria Liliana	Școala Gimnazială Țințăreni
13	Opera lirică descriptivă	Răceanu Danubia Ileana	Școala Gimnazială Peșteana-Jiu, structură a Liceului Tehnologic Bîlteni
14	Povețe din lumea animalelor (fabula)	Crîngulescu Laura Luisa	Școala Gimnazială „Voievod Litovoi”, Tg-Jiu
15	Călătorește pentru un strop de înțelepciune (basmul)	Crîngulescu Laura Luisa	Școala Gimnazială „Voievod Litovoi”, Tg-Jiu
16	Universul copilăriei în opera lui Ion Creangă	Răceanu Danubia Ileana	Școala Gimnazială Peșteana-Jiu, structură a Liceului Tehnologic Bîlteni
17	Dialogul. Elemente nonverbale și paraverbale	Vaculea Irina	Sc. Gimnazială Ecaterina Teodoroiu
18	Redactarea unor compuneri după un plan dat	Sgaiba Maria Liliana	Școala Gimnazială Țințăreni
19	Atelier de scriere creativa. aventura	Sandu Rovana Nicoleta	Școala Gimnazială Budieni, structură a Școlii Gimnaziale Scoalța
20	Atelier de discuție. Emoțiile	Vaculea Irina	Sc. Gimnazială Ecaterina Teodoroiu

Proiect de lecție

Școala: Liceul Tehnologic Bîlteni Școala Gimnazială Nr. 1 Peșteana-Jiu

Propunătoare: Răceanu Danubia-Ileana

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul lecției: Scrierea corectă a ortogramelor (într-un/ într-o, dintr-un/ dintr-o, sau/s-au,sa/s-a)

Competențe de specifice:

3.1.-Citirea unor mesaje scrise,întâlnite în mediul cunoscut;

3.2.-Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut;

4.2.-Redactarea unor mesaje simple,cu respectarea convențiilor de bază.

Obiective operaționale:

Pe parcursul și la finalul lecției, elevii vor fi capabili:

- **Obiective cognitive:**

O₁- să răspundă corect la întrebările adresate;

O₂- să alcătuiască propoziții cu ortogramele date;

O₃- să atașeze ortogramele potrivite în textul lacunar;

O₄- să completeze petalele florilor cu expresii corespunzătoare;

O₅- să efectueze sarcinile de pe fișele de lucru obținute din învârtirea roții ortogramelor;

- **Obiective afective**

- să manifeste interes pentru activitățile practice;

- **Obiectiv psihomotoriu:**

- să-și păstreze poziția corectă atunci când lucrează.

Strategia didactică:

Metode și procedee: conversația, conversația dirijată, exercițiul, explicația, observația dirijată, munca în echipă, jocul

Mijloace de învățământ: instrumente de scris, balon, jetoane, fișe de lucru, caietele elevilor, tabla, cretă, flori, planșe, roata ortogramelor.

Forme de organizare: frontal, individual și pe grupe

Resurse temporale: 45 minute

Resurse spațiale: sala de clasă

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan (coordonator) – „*Perfecționarea lecției în școala modernă*”, E.D.P., București, 1983
2. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.

DEMERSUL DIDACTIC

<i>Nr. crt.</i>	<i>Ob. op.</i>	<i>Etape</i>	Conținuturile activității		Metode și procedee	Evaluare (instrumente și indicatori)
			Activitatea învățătoarei	Activitatea elevilor		
1.		Moment organizatoric	Asigur un climat de ordine și disciplină necesar desfășurării în bune condiții a lecției. Verific existența materialelor necesare desfășurării orei.	Elevii își pregătesc materialele necesare pentru desfășurarea orei. Aceștia sunt așezați în patru grupe a câte șase, respectiv șapte copii.	Conversația	Observarea comportamentului inițial al copiilor.
2.		Verificare temei	Verific tema cantitativ și parțial calitativ, urmărind aspectul caietului, aranjarea în pagină și dacă tema este completă.	Elevii prezintă caietele de teme.	Conversația	Observarea comportamentului nonverbal Răspunsurile copiilor
3.	O1	Captarea atenției	Pentru captarea atenției voi utiliza un balon pe care sunt scrise următoarele întrebări: <u>Întrebări:</u>	Câte un elev răspunde la întrebare după care aruncă balonul mai departe. Răspunsurile elevilor:	Conversația Explicația	Observarea comportamentului nonverbal, a interesului manifestat de copii

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ce sunt ortogramele? ➤ Ce este cratima? ➤ Ce ortograme am studiat până acum? ➤ Când folosim cuvintele cu cratimă? <p>După ce elevii răspund la întrebări, balonul va fi spart și din interior va ieși un bilețel pe care este scris titlul lecției de astăzi: „Scrierea corectă a ortogramelor”</p>	<p>Ortogramele sunt construcții alcătuite din două cuvinte diferite rostite în aceeași silabă. Cratima este liniuța de unire care marchează rostirea într-o singură silabă a două cuvinte diferite. Folosim cuvintele cu cratimă când după acestea urmează o acțiune.</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Conversația dirijată</p>	
4.		Anunțarea temei și a obiectivelor	<p>Astăzi ne vom juca cu ortogramele sa/s-a, sau/s-au, într-o/într-un și dintr-o/dintr-un diverse jocuri pentru a le fixa mai bine. La sfârșitul lecției veți ști mult mai bine să operați cu aceste ortograme, să le introduceți corect în enunțuri, să completați un text lacunar, să stabiliți dacă în</p>	<p>Elevii ascultă cu atenție explicațiile.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p>	

			unele enunțuri s-au folosit corect ortogramele.			
5.	O2	Dirijarea învățării	Elevii sunt împărțiți pe grupe. Fiecare grupă va extrage un plic colorat. Plicurile sunt de diferite culori și conțin ortograme.	Liderul fiecărei echipe va extrage un plic și în funcție de ortograma găsită vor alcătui propoziții.	Conversația	Răspunsurile copiilor
			Fiecare grupă va alcătui câte două propoziții cu ortogramele date pe fișa primită. În continuare voi atașa pe tablă o planșă pe care se află un text lacunar. Pentru a putea completa spațiile punctate, este necesar să așezăm corespunzător florile, pe care sunt scrise ortograme, ca albinuța să poată extrage polenul din ele.(Anexa 1)	Elevii vor ieși pe rând la tablă și vor completa spațiile punctate cu ortogramele corespunzătoare.	Explicația	
			Pentru următorul exercițiu împart fiecărei grupe câte o floare. Elevii vor completa petalele florii cu expresii în care se folosesc ortogramele primite. Florile vor fi afișate pe panou.	Fiecare grupă va primi câte o floare în centrul căreia se afla câte o ortogramă. Aceștia alcătuiesc expresii cu ortograma dată. Ex: s-au plimbat; negru sau alb; s-a jucat; rochița sa; într-o livadă; într-un copac; dintr-o carte; dintr-un dulap.	Exercițiul	Răspunsurile copiilor
	O3				Demonstrația	
					Conversația	Răspunsurile copiilor

	O4		<p>** Facultativ:</p> <p>Taie forma greșită a ortogramelor din următoarele propoziții (Anexa 2)</p>	Elevii taie forma greșită a ortogramelor de pe fișa dată	Exercițiul	Lucru elevilor
6.	O5	Obținerea performanței	<p>Pentru obținerea performanței vom juca - Roata ortogramelor. (Anexa 3)</p> <p>Pe roată sunt ortogramele despre care am vorbit în această oră, dar și o pedeapsă.</p> <p>Fiecare lider al grupelor va învăța roată și vor rezolva exercițiile de pe fișa de lucru corespunzătoare ortogramei alese. În cazul în care elevii nu termină fișa de lucru, o vor avea drept temă pentru acasă.</p>	<p>Reprezentatul fiecărei grupe va învăța roată. Va primi fișa cu ortograma în dreptul căreia se va opri roata, sau pedeapsa de a cânta un cântec.</p> <p>Elevii lucrează sarcinile de lucru primite.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p>Jocul</p> <p>Roata ortogramelor</p>	Observarea comportamentelor copiilor în activitatea practică
7.		Asigurarea retenției și a transferului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Despre ce am discutat astăzi, la oră.? ❖ În ce situații se 	<p>Astăzi, am vorbit despre ortograme.</p> <p>Cuvintele se scriu cu cratimă atunci când după acestea</p>	Conversația	Răspunsurile elevilor

			scriu cuvintele cu cratimă și fără cratimă?	urmează o acțiune și fără cratimă când pot fi înlocuite cu un alt cuvânt	Explicația	
8.		Concluzii finale Aprecieri	Voi face aprecieri individuale și colective cu privire la participarea elevilor la lecție.	Elevii notează tema pentru acasă și ascultă cu atenție îndemnul și aprecierile.	Conversația	Analiza activității

Anexa 1

Completează spațiile punctate cu ortogramele potrivite: într-un/într-o,dintr-un/dintr-o,sau/s-au, sa/s-a

La bunici

Bunicii lui Tudor locuiesc sat din Teleorman. zi frumoasă de primăvară, acesta era cu bunica în livadă și pe când culegeau fructe, măr, a zburat o pasăre drăgălașă. tufă de zmeuriș, a ieșit un iepuraș.

- Ce frumos e la voi, bunico! exclamă băiatul plin de bucurie

Bunica apropiat de băiat și cu mâna l-a mângâiat pe cap zicându-i:

-Totul este mai frumos, când tu ești aici, și ne bucurăm împreună.

..... îmbrățișat și au pornit spre casă. Pe drum bunica l-a întrebat:

-Vrei să facem plăcintă de meretartă de zmeură?

Completează spațiile punctate cu ortogramele potrivite: într-un/într-o,dintr-un/dintr-o,sau/s-au, sa/s-a

La bunici

Bunicii lui Tudor locuiesc sat din Teleorman. zi frumoasă de primăvară, acesta era cu bunica în livadă și pe când culegeau fructe, măr, a zburat o pasăre drăgălașă. tufă de zmeuriș, a ieșit un iepuraș.

- Ce frumos e la voi, bunico! exclamă băiatul plin de bucurie

Bunica apropiat de băiat și cu mâna l-a mângâiat pe cap zicându-i:

-Totul este mai frumos, când tu ești aici, și ne bucurăm împreună.

..... îmbrățișat și au pornit spre casă. Pe drum bunica l-a întrebat:

-Vrei să facem plăcintă de meretartă de zmeură?

Anexa 2

****Facultativ**

Sarcină de lucru

Taie forma scrisă greșit:

Într-o/într-un copac sunt multe vrăbiuțe.

Noi am fost într-o/într-un excursie.

Irina locuiește într-o/într-un casă vecină.

Alin pleacă dintr-un/dintr-o bloc vecin.

Toate li s-au/sau supus. Stâncile s-au/sau dat la o parte și le-au făcu loc, apele s-au/sau plecat speriate de umbra și zgomotul celor dintâi poduri ce le-au călcat.

S-a/ sa jucat ce s-a/sa jucat cu jucăria s-a/sa, și deodată s-a/sa plictisit.

Sarcină de lucru

Taie forma scrisă greșit:

Într-o/într-un copac sunt multe vrăbiiuțe.

Noi am fost într-o/într-un excursie.

Irina locuiește într-o/într-un casă vecină.

Alin pleacă dintr-un/dintr-o bloc vecin.

Toate li s-au/sau supus. Stâncile s-au/sau dat la o parte și le-au făcu loc, apele s-au/sau plecat speriate de umbra și zgomotul celor dintâi poduri ce le-au călcat.

S-a/ sa jucat ce s-a/sa jucat cu jucăria s-a/sa, și deodată s-a/sa plictisit.

Anexa 3

Roata ortogramelor

Fișă de lucru

Scrierea corectă a cuvintelor „s-a ”; „sa”

1) Completați cu : s-a ori s-a :

..... sunat de recreație . Ioana pregătit pentru ora următoare și a ieșit în pauză uitat după prietena din clasa întâi . Pentru că nu a văzut-o , plimbat singură prin curtea școlii .

2) Alege forma corectă (s-a ; sa) :

Monica s-a , sa alăturat grupului .

Papagalul sa , s-a speriat .

Floarea sa, s-a primită în dar s-a, sa ofilit .

Mâncarea sa , s-a răcit .

Laura sa, s-a hotărât ca la serbare să cânte melodia s-a , sa preferată .

3) Transformă propozițiile după model :

Azi	Ieri
Pomul se usucă .	Pomul s-a uscat .
Cerul se înseninează
Ea se uită în oglindă
Radu se supără

4) Alcătuiți câte două propoziții cu fiecare formă a cuvintelor s-a ; sa :

5) Completați corect :

Cartea		este nouă .	Vulpea		întâlnit cu cocorul.
.....	sa	s-a
.....	

FIȘĂ DE LUCRU

Scrierea corectă a cuvintelor : „ s-au ” ; „sau”

1) Scrie forma potrivită, după timpul când se petrece acțiunea :

Azi	Ieri
Zilele se micșorează .	Zilele s-au micșorat .
Copiii se bucură
Invitații se grăbesc
Viețuitoarele se pregătesc de iarnă

2) Completează spațiile cu cuvântul potrivit : „ sau ” ; „ s-au ” :

Zilele micșorat . Noptile mărit . Copacii dezbrăcat de frunze . Pe pământ în văzduh , viețuitoarele pregătit pentru anotimpul friguros .

3) Taie forma greșită a cuvântului : „ s-au” ; „ sau ”:

Merele s-au , sau copt devreme .
Oamenii sau , s-au înțelese la preț .
Vii cu mine s-au , sau pleci singur la târg ?
Nu știu dacă Nelu învață s-au , sau se prefăce ?
Copiii sau , s-au minunat de podoaba bradului din oraș .

4) Alcătuiește câte două enunțuri pentru fiecare formă a cuvintelor „ s-au ” ; „ sau”:

5) Formează cuvinte noi după modelul dat :

pachet – împachetat	broboadă -
boboc -	podoabă -
pădure -	blană -

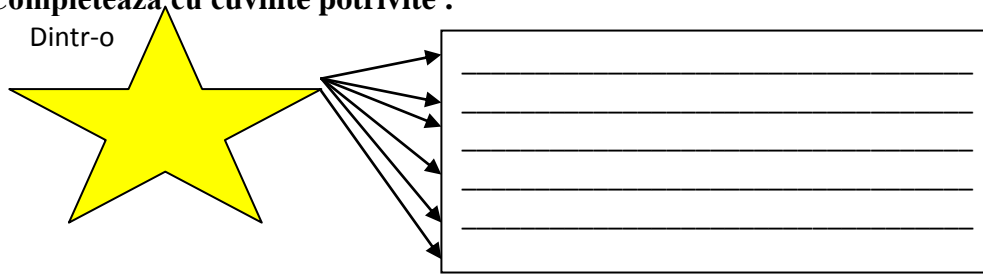
Fișă de lucru
(dintr-o dintr-un)

1. Citește propozițiile și încercuiește ortogramele dintr-o / dintr-un

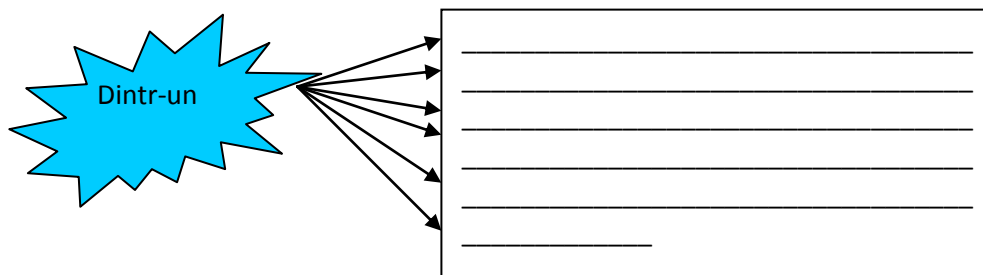
- Dintr-o dată se pornise o furtună puternică .
- Lupul a ieșit dintr-o cușcă .
- Dintr-un boboc mic , a ieșit o floare parfumată și colorată .
- Veverița ne privea mirată dintr-o scorbură a copacului .
- Dintr-un moment în altul , trebuie să iasă comicul dintr-o cutie mare .

2. Completează cu cuvinte potrivite :

Dintr-o

Dintr-un

3. Scrie câte două propoziții cu expresii de la exercițiul anterior

 _____

 _____

 _____

 _____

4. Scrie pe spațiile libere cuvinte potrivite astfel încât să formezi propoziții

- Dintr-o dată _____ .
- Dintr-o vizuină _____ .
- Dintr-un afiș _____ .
- Dintr-un luminiș _____ .
- Dintr-o cușcă _____ .
- Dintr-un colț _____ .

Într-o; într-un

1. Completați următoarele enunțuri cu unul din cuvintele: *într-o* sau *într-un*:

- A pescuit zi mai mulți pești de la balta aceea.
- Ne-am întâlnit loc minunat din pădure.
- zi am fost la Muzeul de Istorie.
- Părinții lui lucrează țară străină.
- cuvânt sunt vocale și consoane.
- Irina a pus jucăria cutie roșie.
- A pus fructele plasă.
- Vulpea s-a pitit scorbură din copacul acela.

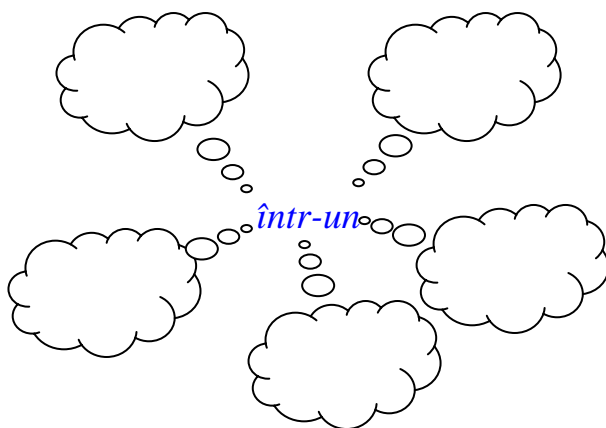
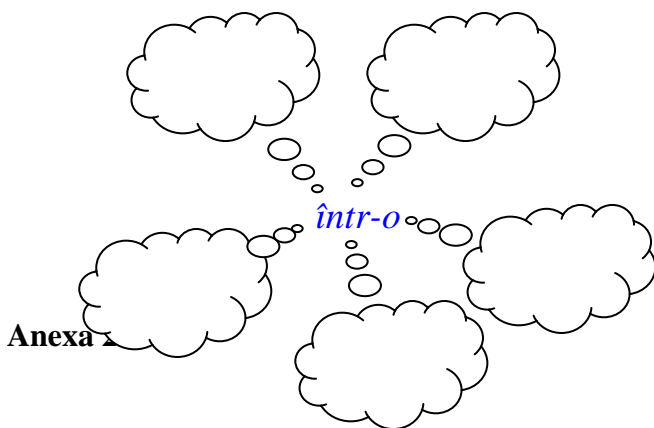
2. Dați câte două exemple de enunțuri în care să folosiți cuvintele *într-o* sau *într-un*:

într-un

3. Subliniați cu ajutorul a două culori diferite ortogramele *într-o* și *într-un*:

- Pisica stătea pitită într-un ungher al casei.
- Într-o ladă erau cinci perne.
- Stăteau într-un sat patru surori.
- Au sosit într-o clipă la ele.
- A pus scrisoarea într-un plic albastru.
- Într-o curte s-a amenajat un loc de joacă pentru copiii din cartier.
- Câinele a pitit osul într-o groapă.

4. Scrieți cuvinte care pot urma după:

PROIECT DE LECTIE

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Voievod Litovoi”, Tg-Jiu

Propunător: Crîngulescu Laura

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Nivelul gimnazial

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Obiectul: Limba și literatura română

Subiectul: *Șim să vorbim corect! (Noțiuni de vocabular)*

Tipul lecției: Fixare și consolidare

Timp alocat: 90 minute

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.4. Participarea la interacțiuni verbale simple cu mai mulți interlocutori, având în vedere cantitatea și relevanța informației transmise și primite
- 4.1. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a intențiilor comunicative
- 4.2. Aplicarea achizițiilor lexicale și semantice de bază, în procesul de înțelegere și de exprimare corectă a intențiilor comunicative – povestirea unei întâmplări reale/imaginare;
- 4.4. Respectarea normelor ortografice și ortoepice în utilizarea structurilor fonetice, lexicale și sintactico-morfologice în interacțiunea verbală
- 4.5. Utilizarea competenței lingvistice în corelație cu gândirea logică/analogică, în procesul de învățare pe tot parcursul vieții.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

a) cognitive

OC1: să coreleze noțiunile teoretice cu definiția și cu exemple;

OC2: să utilizeze cunoștințele despre mijloace interne de îmbogățire a vocabularului pornind de la cuvinte date;

OC3: să opereze cu elemente de vocabular în situații diverse.

b) afective

OA1: să-și cultive dorinței de cunoaștere a limbii române;

OA2: să-și dezvolte vocabularul prin cunoașterea și recunoașterea mijloacelor de îmbogățire a vocabularului.

OA3: să-și dezvolte starea de bine.

c) psihomotorii

OP1: să scrie corect pe fișe la tablă;

OP2: să pronunțe corect cuvintele;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

a) **Metode și procedee:** conversația, învățarea prin descoperire, explicația, analiza gramaticală, exercițiul, metoda cubului.

b) **Forme de organizare a învățării:** activitatea frontală, activitate individuală.

c) Resurse:

- **umane:** 20 de elevi
- **materiale / mijloace de învățământ:** manual școlar, fișe de lucru, cretă colorată, flip-chart;
- **de timp:** 90 de minute.

d) **Locul desfășurării activității:** sala de clasă

e) **Mijloace de învățare:** planșă, fișe cu sarcini de lucru pentru elevi, foaie de flip-chart, markere.

f) Bibliografie:

Metodica predării limbii și literaturii române în școală, de Constantin Parfene, Iași, Editura Polirom, 1999

Metodica predării limbii și literaturii române, de Nicolae Efteni, Pitești, Editura Paralela 45, 200

DESĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Etapele activității Timp (min) Obiective operaționale	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Metode/procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare a activității	Evaluare
1. Moment organizatoric - OA1	Consemnarea prezenței Pregătirea condițiilor necesare bunei desfășurări a lecției	Elevii de pregătesc pentru începerea orei.				Evaluare de expresie
2. Actualizarea cunoștințelor dobândite anterior - OC1, OA1, OA2, OP2	Reactualizarea cunoștințelor; Recapitularea cunoștințelor despre: Cuvântul – unitate de bază a vocabularului; Cuvântul de bază. Cuvântul derivat. Rădăcina. Afixe (Sufixe, Prefixe). Derivare. Familia lexicală. Compunere. Conversiune. Categorii semantice (Sinonime, Antonime, Omonime, Paronime, Pleonasm , Cuvinte polisemantice) se va realiza cu ajutorul unei planșe (anexa 1).	Elevii răspund solicitărilor cu sprijin din partea profesorului și cer explicații despre eventualele nelămuriri.	Conversația Exercițiul	Anexa 1	Activitate frontală	Evaluare de expresie Evaluare orală
3. Captarea atenției – OA1, OA3, OP2	Profesorul oferă spre audiție povestea terapeutică <i>Puterea picăturii</i> .	Elevii ascultă cu atenție povestirea și observă că micile gesturi stau la baza formării personalității. Prin analogie micile cunoștințe adunate duc la formare de deprinderi.	Conversația euristică	Laptop CD cu Povești terapeutice	Activitate frontală	Evaluare de expresie Aprecieri reciproce
4. Anunțarea temei și a obiectivelor urmărite în cadrul demersului didactic	Profesorul îi anunță pe elevi că în această oră vor recapitula și sistematiza cunoștințele acumulate despre vocabular și le va comunica obiectivele operaționale.	Elevii notează titlul în fișa de lucru.	Conversația	Fișa de lucru	Activitate frontală	Evaluare de expresie

OA1, OP1						
5. Dirijarea procesului de consolidare a cunoștințelor/ de dezvoltare a competențelor OA1, OA2, OP1, OP2, OC1, OC2	<p>În continuare profesorul afișează o planșă (anexa 2) Împreună cu elevii rezolvă sarcinile cerute.</p> <p>În continuare se vor rezolva exercițiile de pe fișele de lucru. (anexa 3). Elevii lucrează individual. La final se verifică corectitudinea exercițiilor.</p>		<p>Explicația</p> <p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p>	<p>Fișa de lucru (Anexa 2)</p> <p>Fișa de lucru (Anexa 3)</p>	<p>Activitate frontală</p> <p>Activitate individuală</p>	<p>Observarea sistematică</p> <p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>
6. Obținerea performanței OA1, OA2, OP1, OP2, OC2, OC3	<p>Pentru a aplica informațiile recapitulate profesorul propune elevilor rezolvarea unui exercițiu, iar pentru aceasta prezintă un cub.</p> <p>Pe cele șase fețe ale cubului există instrucțiuni de tipul : DESCRIE ! COMPARĂ ! ASOCIAZĂ ! ANALIZEAZĂ ! APLICĂ ! ARGUMENTEAZĂ ! (anexa 4)</p> <p>Prin sondaj se aruncă cubul, iar elevii nominalizați rezolvă exercițiile de pe fețele cubului.</p>	Elevii nominalizați rezolvă exercițiile de pe fețele cubului.	<p>Exercițiul</p> <p>Învățarea prin descoperire</p>	<p>Fișa de lucru (Anexa 4)</p> <p>Cubul</p>	Activitate individuală	<p>Observația sistematică</p> <p>Autoevaluare Interevaluare</p>
7. Asigurare a feed-back-ului OA1, OA2,	Are loc pe parcursul lecției, întărirea făcându-se prin aprecieri verbale (Corect! Da! Foarte bine!), precum și prin clarificarea neclarităților.	Elevii își exprimă simțămintele trăite la această oră completând fișa emoțiilor.	Conversația	Fișa emoțiilor	Activitate individuală	<p>Aprecierea verbală</p> <p>Observarea sistematică</p>

OA3, OP1, OP2, OC3						
8. Evaluarea activității didactice OA1, OA3	Solicită elevilor să-și exprime opiniile despre activitate. Apreciază global și individual aportul elevilor la lecție și oferă elevilor medalii. Se face din nou referire la povestea <i>Puterea picăturii</i> .	Elevii exprimă aspectele pozitive și aspectele negative ale activității, ținând cont de obiectivele propuse la începutul lecției.	Conversați a		Activitate frontală	Aprecierea verbală

Anexa 1

DEFINIȚIA	NOȚIUNEA DEFINITĂ	EXEMPLE
Elementul de bază al comunicării		
Totalitatea cuvintelor dintr-o limbă		
Cuvinte vechi, care nu se mai folosesc		
Cuvinte care se utilizează numai în anumite regiuni		
Cuvinte noi împrumutate din alte limbi		
Mijloc intern de îmbogățire a vocabularului		
Mijloc intern de îmbogățire a vocabularului		
Mijloc intern de îmbogățire a vocabularului		
Se adaugă la sfârșitul rădăcinii pentru a forma un cuvânt nou		
Se adaugă la începutul rădăcinii pentru a forma un cuvânt nou		
Cuvintele cu formă diferită și înțeles identic sau asemănător		
Cuvintele cu formă diferită și înțeles opus		
Cuvintele cu formă identică și înțeles total diferit		
Greșeală de exprimare care constă în alăturarea a doi termeni care exprimă același lucru		

Anexa 2

<i>Cuvânt de bază</i>	<i>Cuvânt derivat cu sufix</i>	<i>Cuvânt derivat cu prefix</i>
<i>bun</i>		
<i>rău</i>		
<i>rosu</i>		
<i>frumos</i>		

Anexa 3

1. Alegeți sinonimele cuvintelor din prima coloană din cea de-a doua coloană:

asemănător	pueril
belșug	cantitate
copilăresc	opulență
debit	similar

2. Dați antonimele cuvintelor:

cult

simpatie.....

înghețat.....

mult.....

3. Alcătuiți enunțuri cu omonimia cuvântului : *sare*.

3. Alegeți forma corectă a paronimelor din enunțurile următoare:

La ora de sport elevii s-au *alineat/aliniat* conform cerinței.

Bunica a pus *osânda/osânza* de la porc în borcan.

În realizarea unei compuneri trebuie să avem grijă la *alineat/aliniat*.

Pentru fapta comisă judecătorul i-a dat o *osândă/osânză*.

4. Găsiți greșeala care s-a strecurat în următoarea propoziție:

Pacientul rănit grav a avut o hemoragie de sânge.

6. Alcătuiți enunțuri cu polisemia cuvântului *a merge*.

Anexa 4

1. Analizează

Alegeți forma corectă a paronimelor din enunțurile următoare:

Atitudinea/ latitudinea sa față de mamă m-a impresionat.

La ora de geografie am învățat despre **atitudine/latitudine**.

Am plătit mașina în **numeral/numerar**

Anul acesta vom învăța despre **numeral/numerar**.

2. Argumentează

- Demonstrează prin enunțuri omonimia cuvintelor: cod, pană, mac, soluție, timbru, bob.

3. Aplică

- Dați **sinonimul literar** pentru următoarele **regionalisme**: ciubotă, barabule, păpușoi, bumb, pită, colb, harbuz.

4. Descrie

Găsiți greșeala care s-a strecurat în următoarele propoziții:

Jucătorul a revenit din nou pe teren.

La matematică am desenat un triunghi cu trei unghiuri.

5. Compară

Explică diferența de sens care există între următoarele perechi de antonime în contextele:

Răspunsurile lui erau corecte, iar ale mele incorecte.

De data aceasta nu a procedat corect, ci a gresit.

6. Asociază

Alegeți sinonimele cuvintelor din prima coloană din cea de-a doua coloană:

înțelegere

eroare

comutator

ostil

dușmănos

comprehensiune

greșeală

întrerupător

Proiect de lecție

Școala:Gimnazială Scoarța, Structura Budieni

Propunător: Sandu Roxana Nicoleta

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională:Lumina blândă a cărții

Subiectul: Elemente de vocabular

Competențe vizate:

C1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată

C2.Receptarea mesajului scris,din texte literare și nonliterare,în scopuri nediverse

C3.Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise ,în diferite contexte de realizare,cu scopuri diverse

Obiective operaționale:

cognitive:

- să numească procedeul de formare a cuvintelor derivate , compuse și obținute prin schimbarea valorii gramaticale

- să identifice într-un text dat: cuvintele derivate, diminutivele și augmentativele

afective:

- sa manifeste spirit de colegialitate și cooperare în cadrul echipei

- să participe cu interes la activitate.

psihomotorii:

- să utilizeze corect tabla și fișele de

- să-și reprime tendința de a practica mișcări inutile în timpul orei.

Strategii didactice:

Metode și procedee:

a) de comunicare orală:

- expozitive: explicația

- conversative: conversația, discuția colectivă;

b) de explorare:

observația dirijată, jocul didactic, citirea expresivă, munca în echipă

Forme de organizare: individual, pe grupe, frontal.

Resurse:

- materiale:** table, flipchart,videoproiector, fișe de lucru, caietele, creta colorată

- umane:**20 elevi

- temporale:**90 minute

Forme și tehnici de evaluare: observația sistematică, autoevaluare ,evaluare de către colegi, evaluarea formativă

Bibliografie: Limba si literatura romana, Indrumator pentru manualele alternative, Editura Carminis, Pitesti 2005

- **Gramatica limbii române**, Editura Academiei Române, București, 2005;
- **Metodica predarii limbii si literaturii romane in gimnaziu si liceu**, Corneliu Craciun, Editura Emia, 2004
- **Strategii activ-participative în predarea-învățarea limbii și literaturii române**, Mina-Maria Rusu, Elena Apetroaiei, Editura Paradigme, Pitești, 2009;

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
		Moment organizatoric	Stabileste ordinea în clasa, notează absenții, asigură condițiile necesare desfășurării lecției și cere elevilor să își pregătească pe banchi manualele de limba română, caietele și instrumentele de scris.	Elevii se pregătesc pentru lecție.	Conversația	
		Captarea atenției	Profesorul are o serie de 6 recipiente de la mare la mic. Profesorul adresează câteva întrebări legate de <i>vocabular</i> , (anexa 1), iar în timp ce elevii vor răspunde la întrebări, profesorul scoate treptat câte un recipient cu răspunsul corect.	Elevii răspund oral la întrebări.	Conversația	
		Anunțarea temei și a obiectivelor	Profesorul scrie pe tablă titlul lecției : <i>Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului- exerciții recapitulative</i> . Anunță care sunt obiectivele lecției și le afișează prin videoproiector	Elevii își notează titlul în caiete și urmăresc vizual obiectivele.	Conversația	

		Prezentarea optima a continutului	Profesorul le explica ca astăzi vor recapitula notiunile referitoare la mijloacele interne de imbogatire a vocabularului.	Elevii sunt atenți	Conversatia	
		Dirijarea activitatilor cu fisele de lucru	<p>Profesorul împarte elevilor câte o fisa. (anexa 2), în care elevii trebuie sa asocieze secvența din stânga cu secvența corespunzatoare din dreapta, petru a reface corect propozitiile, apoi trebuie sa găsească cuvintele derivate, sa precizeze felul și modul lor de formare.</p> <p>După rezolvarea fiselor de către elevi, profesorul numește aleatoriu câte un elev sa citească pe rând rezolvarea cerintelor și sa noteze pe tabla cuvintele derivate și modul lor de formare.</p> <p>Se formeaza 5 grupe de către 5 elevi. Profesorul împarte fiecărei grupe câte o fisa. (anexa 3)</p> <p>Profesorul le explica elevilor ca trebuie sa completeze spatiile punctate folosind cuvintele compuse corespunzatoare și sa precizeze modul lor de formare.</p> <p>După rezolvarea fiselor, fiecare reprezentant de echipa citește rezolvarea cerintelor și notează pe tabla rezolvarea lor.</p> <p>Profesorul împarte elevilor câte o fisa (anexa 5), pe care se găsesc cuvinte cu care trebuie sa alcatuiasca enunturi având valoarea gramaticala indicată.</p>	<p>Elevii primesc fisele și rezolva individual cerintele.</p> <p>Elevii urmresc pe fise și corectează eventualele greșeli, apoi notează în caiete.</p> <p>Elevii primesc fisele și rezolva pe grupe cerintele.</p> <p>Elevii urmăresc pe fise și corectează eventualele greșeli.</p> <p>Elevii primesc fisele și</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Conversația și exercițiul.</p> <p>Exercițiul.</p> <p>Conversația și exercițiul.</p> <p>Conversația și exercițiul.</p>	

				le rezolva la tabla, apoi notează în caiete.		
		Obținerea performanței	Profesorul realizează împreună cu elevii un ciorchine. Profesorul cere elevilor să formeze familia lexicală cuvintelor: <i>frunza, om, nor</i> .	Elevii completează ciorchinele. Elevii rezolvă cerința dată în caiete, apoi răspund oral.	Conversația.	
		Feedback-ul	Se realizează pe tot parcursul orei prin aprecieri verbale.		Conversația.	

ANEXE

Anexa 1

Întrebări:

- Cum se numeste procedeul de informare orală sau scrisă?
 - Cu ajutorul cui comunicăm?
 - Ce formează totalitatea cuvintelor unei limbi?
 - În funcție de frecvența cu care se folosesc și de vorbitorii care le utilizează, cuvintele limbii pot fi împărțite în două categorii. Care sunt aceste categorii?
 - Vocabularul fundamental
 - Care sunt mijloacele de îmbogățire a vocabularului?
 - Care sunt mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului?
- Comunicarea
 - Cuvintelor
 - Vocabularul
 -
 - Masa vocabularului
 - Interne
 - Externe
 - Derivarea
 - Compunerea
 - Schimbarea valorii gramaticale

Anexa 2

Metoda cubul:

Întrebări:

- Care sunt mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului?
- Ce este derivarea?
- Cu ajutorul cui se realizează derivarea?
- Ce este compunerea?
- Care sunt procedeele prin care se realizează compunerea?
- Ce înseamnă schimbarea valorii gramaticale?

Anexa 3

FISA NR. 1 FISA INDIVIDUALA

Asociati secventa din stanga cu secventa corespunzatoare din dreapta pentru a reface propozitiile, gasiti cuvintele derivate, precizati felul si modul lor de formare:

<i>certat bunicul.</i>	<i>Cand eram scolarita</i>	<i>chiar daca l-a</i>
<i>casoai.</i>	<i>Era tare neastamparat</i>	<i>locuieste intr-o</i>
<i>recitesc basmele.</i>	<i>Antepenultimul pacient</i>	<i>imi placea sa</i>
<i>rupt.</i>	<i>Seful meu</i>	<i>avea piciorusul</i>

Anexa 4

FISA NR. 2 LUCRU PE GRUPE

Completati spatiile punctate folosind cuvintele compuse corespunzatoare si precizati modul de formare a cuvintelor compuse:

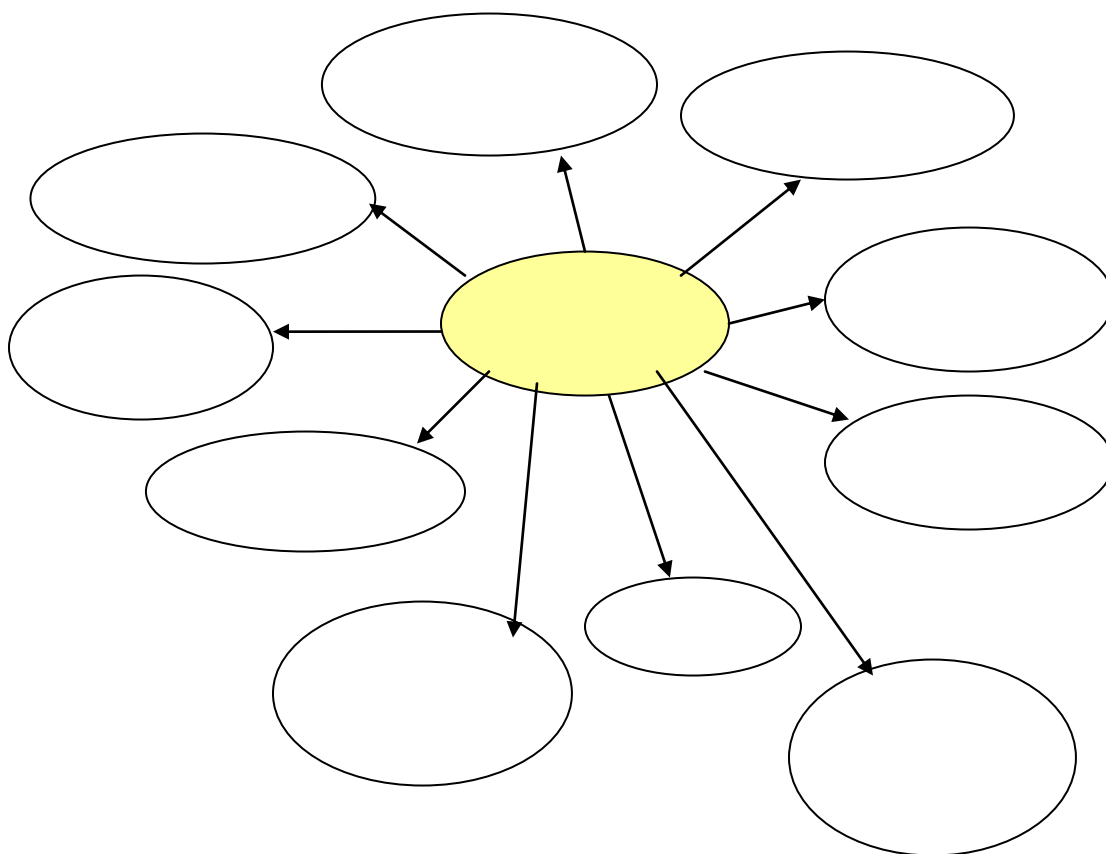
R.A.T.B., rea-vointa, geografie, bineinteles, Plafar, cumsecade, doisprezece, Alea Republicii, biosfera, hidrosfera, autobuz

....., ca un nepot ce sunt, am acceptat sa merg la sa cumpar bunicii ceai. Am plecat de pe cu un autobuz de la plin de copii care aveau de laani in sus. Ii auzeam cum vorbeau ca au de facut la un referat despre si Imi aduceam aminte de mine cand eram elev si nu din am uitat sa cobor.

FISA NR.3

Alcatuiti enunturi in care cuvintele date sa aiba valoarea gramaticala indicata:

frumos- adjectiv, substantiv;
seara- substantiv, adverb;

PROIECT DIDACTIC

ȘCOALA: Liceul Tehnologic Bîlteni – Școala Gimnazială Nr.1 Peșteana-Jiu

PROPUNĂTOR: Răceanu Danubia-Ileana

NIVELUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT: gimnazial

DISCIPLINA OPȚIONALĂ: Lumina blândă a cărții

SUBIECTUL: Erori semantice: confuzia paronimică, pleonasmul, tautologia

COMPETENȚE GENERALE:

- utilizarea corectă și eficientă a limbii române în diverse situații de comunicare;
- activizarea și îmbogățirea cunoștințelor referitoare la categoriile semantice.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- exprimarea corectă
- valorificarea categoriilor semantice învățate, în contexte diferite
- cooperarea în interacțiunile de grup
- elaborarea unor enunțuri fără erori semantice.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1 – Să definească în mod corect termenii: confuzie/atracție paronimică, pleonasm, tautologie;

O2 – Să identifice diversele greșeli semantice în enunțurile date;

O3 – Să corecteze enunțurile în care au identificat greșelile de limbă;

O4 – Să își fixeze terminologia specifică;

O5 – Să se exprime corect și nuanțat, evitând greșelile de limbă;

METODE ȘI PROCEDEE: Algoritmizarea, exercițiul, explicația, problematizarea, observația, conversația, munca independentă, munca în echipă;

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: fișe de lucru, calculator, videoproiector;

FORME DE ORGANIZARE: Activitate pe grupe, frontală, individuală;

BIBLIOGRAFIE:

- Avram, M. – Probleme ale exprimării corecte, Ed. Academiei, București, 1987;
- Uritescu, N.D. – Dicționar explicativ de pleonasme, Ed. ALL, București, 2006;
- Creta, Z., Gherman, C. – Mic dicționar de omonime, paronime, sinonime, antonime, Ed. ALL Educational, București, 2002;
- Dascălu, D. – Dicționar de pleonasme, Ed. Vox, București, 2004;
- Felecan, N – Probleme de exprimare corectă, Ed. Vox, București, 1999;
- Lăzărescu, R – Dicționar de capcane ale limbii române, Ed. Corint, București, 2006;

Nr. crt.	Ob. op.	Etapele instruirii	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Resurse	Evaluare
I.		1. Organizarea activității (1-2 min.)	- Organizarea colectivului de elevi. - notarea absențelor.	- Se pregătesc pentru activitate.	- conversația	
II.	O1 O4	2. Reactualizarea cunoștințelor (7-8 min.)	- Verificarea temei pentru acasă și a cunoștințelor dobândite în lecția anterioară. Elevii au avut temă pentru acasă rezolvarea unor exercitii legate de paronimie și atracția paronimică. - Solicit elevilor să definească următoarele noțiuni: paronime (atracția/confuzia paronimică), pleonasmul, tautologia.	- Elevii își prezintă tema. - Elevii definesc fiecare noțiune: Paronime = cuvinte asemănătoare cu altele din punct de vedere al formei, dar deosebite de acestea ca sens (și ca origine). Pleonasmul = eroare de exprimare constând în folosirea alăturată a unor cuvinte, construcții, propoziții cu același înțeles. Tautologia = greșeală de limbă care constă în repetarea inutilă a aceleași idei, formulată cu alte cuvinte; pleonasm.	-problematizarea - explicația	- observarea sistematica - tehnica întrebărilor -observarea sistematică
III.	O2	3. Anunțarea subiectului, a scopului și a obiectivelor operaționale. (5 min)O3	- Captez atenția elevilor adresându-le un mesaj eronat și solicitându-i să identifice greșeala de limbă. (<i>Astăzi vom relua din nou noțiunile despre cum să avem o exprimare corectă...</i>) - În această oră ne propunem să fixăm prin exerciții problemele de limbă și comunicare discutate în ultima perioadă, respectiv: Evitarea confuziilor paronimice, a pleonasmului, a tautologiei.	- Ascultă cu atenție; - Scriu data și titlul lecției în caiete.	-conversația frontală	
IV.	O2 O3	4. Fixarea și consolidarea cunoștințelor (25 min)	- Împart colectivul de elevi în 3 grupe, fiecare primind câte o fișă de lucru. GRUPA nr.1 – Pleonasmul	- elevii rezolvă și discută exercițiile;	 - munca în	 - observarea sistematică

			<p>1. Extrageți din enunțurile de mai jos expresiile pleonastice:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Profesorul a <u>repetat din nou</u> întrebarea, pentru că răspunsul elevului schița doar sumar tematica propusă.</i>• <i>În <u>scurta alocuțiune</u> rostită în fața absolvenților, directorul a inclus un exemplu pilduitor de comportament.</i>• <i>Au <u>conviețuit laolaltă</u> multă vreme și <u>s-au întrajutorat reciproc</u>.</i>• <i>A <u>continuat să persiste</u> să facă <u>contrabandă ilegală</u>.</i>• <i>Prietenul meu a ajuns un <u>mare magnat</u>.</i>	<p>- <i>a repetat din nou;</i></p> <p>- <i>scurtă alocuțiune;</i> (alocuțiune înseamnă „scurtă cuvântare ocazională”, iar adăugarea adjectivului „scurtă” devine inutilă)</p> <p>- <i>conviețuit laolaltă;</i></p> <p>- <i>s-au întrajutorat reciproc;</i></p> <p>- <i>a continuat să persiste;</i></p> <p>- <i>contrabandă ilegală</i> (contrabandă – trecere ilegală peste graniță a unor mărfuri interzise)</p> <p>- <i>mare magnat;</i> (magnat (lat. Magnatus) – mare capitalist)</p> <p>- <i>cucuiul</i> (lat. Cucullius) - umflătură la cap provocată de lovirea cu un corp tare;</p> <p>- <i>a deștepta</i> – a trezi din somn;</p> <p>- <i>aisberg</i> – bloc mare de gheață;</p> <p>- <i>a se coafa</i> (fr. Coiffer) – a-și aranja părul;</p> <p>- <i>sumă</i> (lat. Summa) – cantitate de bani;</p> <p>- <i>anticariat</i> (germ. Antiquariat) – magazin în care se vând cărți vechi;</p> <p>- <i>a şușoti</i> (fr. Chuchoter) – a vorbi încet, în șoaptă cuiva la ureche;</p> <p>- <i>a răguși</i> – a-i slăbi cuiva vocea din cauza inflamației laringelui;</p> <p>- <i>mujdei de usturoi</i> – preparat alimentar din</p>	<p>echipă</p> <p>- exercițiul</p> <p>- munca în echipă</p> <p>- observația</p> <p>- munca în echipă</p> <p>- algoritimizarea</p>	<p>- tehnica întrebărilor</p> <p>- observarea sistematică</p>
	O2					
	O2					
	O4		<p>2. Explicați de ce construcțiile de mai jos sunt considerate pleonastice:</p> <p><i>Cucui în cap, a deștepta din somn, aisberg de gheață, a-și coafa părul, sumă de bani, anticariat de cărți vechi, a şușoti la ureche, a răguși vocea, solniță de sare, mujdei</i></p>			

	O2 O3		<i>de usturoi</i>	usturoi; - <i>ruj de buze, leoarcă de apa, ger foarte mare, parolă secretă, a sta pe loc etc.</i>	- observația - exercițiul - munca în echipă	- tehnica întrebărilor
	O5		3. Creați cinci enunțuri în care să folosiți construcții pleonastice. 4. Presa audio-vizuală, din grabă ori neatenție, poate răspândi exprimări pleonastice, nesesizate de publicul neinformant. Explică ce este eronat în exemplele de mai jos: <i>reclama publicitară, spot publicitar, știre informativă, cronică de actualitate.</i>	- <i>reclamă</i> – activitate comercială prin care se urmărește pe calea publicității câștigarea interesului public asupra anumitor mărfuri; - <i>spot</i> – scurt anunț sau reclamă comercială prezentată la radio și tv. - <i>știre</i> – veste, informație, noutate; - <i>cronică</i> – articol de ziar sau de revistă care comentează evenimente politice, sociale, culturale de actualitate.	- algoritimizarea - explicația	- observarea sistematică
	O2		GRUPA nr.2 - Tautologia 1. Extrageți din enunțurile de mai jos expresiile tautologice: <i>Capra tot capră, a ros toate frunzele lăstarului.</i> <i>De muncit muncesc, dar nu prea am spor.</i> <i>Joaca e joacă și munca e muncă.</i> <i>Frate, frate, dar pita-i cu bani bărbate.</i> <i>De citit aș citi, dar numai să-mi împrumuți și mie cartea.</i>	- <i>capra tot capră...</i> - <i>de muncit muncesc...</i> - <i>joaca e joacă, munca e muncă...</i> - <i>frate, frate...</i> - <i>de citit aș citi...</i>	- explicația - munca în echipă	
	O4		2. Explică valorile expresive ale tautologiei în enunțurile de mai jos:	- <i>Copilul tot copil.</i> - <i>Dacă nu vrea, nu vrea.</i> - <i>Legea este lege.</i> - <i>Ce s-a petrecut, s-a</i>	- exercițiul	- observarea sistematică

			<p><i>Un Cezanne e un Cezanne.</i> <i>Școala nu e glumă, școala e școală.</i> <i>...Astfel calomniatorul ar fi fost învins, pe nedrept, dar ar fi fost învins.</i> <i>(B.Șt.Delavrancea)</i> 3. Creați cinci enunțuri care să conțină expresii tautologice.</p> <p>5. Cum ați corectat structurile tautologice din enunțurile de mai jos? <i>Ce-i frumos e frumos și place și lui Dumnezeu.</i> <i>În excursie a fost cum a fost.</i> <i>În timpul școlii am făcut ce-am făcut și mi-am făcut o bibliotecă.</i> <i>Vorbește ca să vorbească, fără nici un rost.</i></p> <p>GRUPA nr. 3 – Atracția paronimică 1.Explicați următoarele perechi de paronime: <i>Alineat - aliniat</i> <i>A apropiat – a apropiat</i> <i>A asculta – a ausculta</i> <i>A evalua – a evolua</i> <i>Original – originar</i></p> <p>2. Formulați câte o propoziție cu următoarele paronime:</p>	<p><i>petrecut.</i> - <i>Frate, frate, dar brânza e pe bani.</i></p> <p>- <i>Ce este frumos îi place și lui Dumnezeu.</i></p> <p>- <i>În excursie a fost foarte frumos.</i> - <i>În timpul școlii mi-am făcut o bibliotecă.</i></p> <p>- <i>Vorbește fără rost.</i></p> <p>- <i>alineat</i> – rând dintr-un text a cărui scriere începe mai dinăuntru pentru a arăta trecerea la altă idee. - <i>aliniat</i> – așezat în linie dreaptă; - <i>a apropiat</i> – a aduce aproape; - <i>a apropiat</i> – a-și însuși un bun străin; - <i>a asculta</i> – a percepe cu auzul un sunet; - <i>a ausculta</i> – a asculta cu urechea sau cu stetoscopul; - <i>a evalua</i> – a aprecia - <i>a evolua</i> – a progresa - <i>original</i> – autentic, neimitat - <i>originar</i> – de origine, de loc din...</p> <p><i>Lacună</i> – lipsă; <i>Lagună</i> – porțiune din bazinul unei mări separată aproape complet de aceasta printr-o fâșie de uscat; <i>Estradă</i> - Scenă improvizată într-o sală sau</p>	<p>- observația</p> <p>- observația</p>	<p>- observarea sistematică</p>
--	--	--	---	--	---	---------------------------------

			<i>Lacună – lagună</i> <i>Stradă – estradă</i> <i>A asculta – a ausculta</i> 3. Creați perechea paronimică pentru următoarele cuvinte: <i>Oral, numeral, prenume, solidar, text.</i> 4. Arătați prin subliniere, care e paronimul potrivit pentru următoarele combinații sintactice: <i>Bazin carbonier / carbonifer</i> <i>Reuniune familială / familiară</i> <i>Spectacol captivant / captivat.</i>	în aer liber pe care au loc reprezentări artistice; <i>- orar, numerar, pronume, solitar, test.</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>carbonier</i> – care se referă la cărbune;- <i>carbonifer</i> – care conține zăcămintele de cărbuni;- <i>familială</i> – care aparține familiei;- <i>familiară</i> – simplu, prietenos, apropiat;		
V.	O2 O4 O5	5. Obținerea performanței (7-8 min.)	- Indic elevilor spre rezolvare următoarele sarcini pe fișe de muncă independentă (anexa nr.1).	- Rezolvă individual sarcinile de pe fișa de lucru.	- munca independentă	- observare sistematică
VI.		6. Asigurarea retenției și a transferului (1-2 min)	- Apreciez activitatea elevilor, acordând note celor care s-au remarcat în timpul lecției. - Indic elevilor tema pentru acasă.	- Își notează tema pentru acasă.		

Proiect de lecție

Școala: Școala Gimnazială Țințăreni

Propunător: Sgaibă Maria Liliana

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Părțile de vorbire (flexibile și neflexibile)

CONȚINUTURI: - definițiile părților de vorbire flexibile și neflexibile
- gradele de comparație ale adjectivelor și ale adverbilor
- funcțiile sintactice ale părților de vorbire
- regimul cazual al prepozițiilor

COMPETENȚE GENERALE VIZATE:

- C1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare.
- C2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată.
- C3. Receptarea mesajului scris din texte literare, în scopuri diverse.
- C4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea mesajelor scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

VALORI ȘI ATITUDINI:

- 1. Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate.
- 2. Cultivarea unei atitudini pozitive față de limba română și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural.

COMPETENȚE SPECIFICE:

Sesizarea abaterilor de la normele gramaticale într-un mesaj oral
Utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții
Sesizarea organizării morfologice și sintactice a textelor citite
Înlănțuirea corectă a cuvintelor în propoziții, utilizând corect semnele ortografice și de punctuație.

OBIECTIVE

- a) cognitive:
 - O1. Să definească părțile de vorbire;
 - O2. Să clasifice părțile de vorbire în cele două categorii: flexibile și neflexibile;
 - O3. Să identifice corect părțile de vorbire din diferite texte;
 - O4. Să precizeze funcțiile sintactice ale părților de vorbire flexibile;
 - O5. Să identifice părțile de vorbire neflexibile care pot avea funcții sintactice;
 - O6. Să analizeze corect părțile de vorbire;
- b) afective:
 - O7. Să participe cu interes la activitățile propuse;
 - O8. Să manifeste interes pentru rezolvarea sarcinilor date.

STRATEGII DIDACTICE: algoritmică și mixtă

- a) Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul, ciorchinele, jocul didactic, RAI.

- b) Forme de organizare a activității elevilor: activitatea frontală combinată cu activitatea independentă individuală.
- c) Resurse: - umane: elevii
 - spațiale: sala de curs
 - materiale: texte lingvistice, tablă, cretă, fișe de lucru.

FORME ȘI STRATEGII DE EVALUARE: observarea directă, aprecieri verbale pe tot parcursul lecției

BIBLIOGRAFIE:

- a) *** Programe școlare. Limba și literatura română. Clasele a V-a – a VIII-a, OM 5097/2009.
- b) manual: Anca Șerban, Sergiu Șerban *Limba română, Manual pentru clasa a VIII-a*, București, Ed. All, 2008.
- c) *** *Gramatica limbii române*, ed. a II-a, vol. I, București, Ed. Academiei, 1966.
- d) Vistian Goia, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, ed. a II-a, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2008.

Desfășurarea lecției:

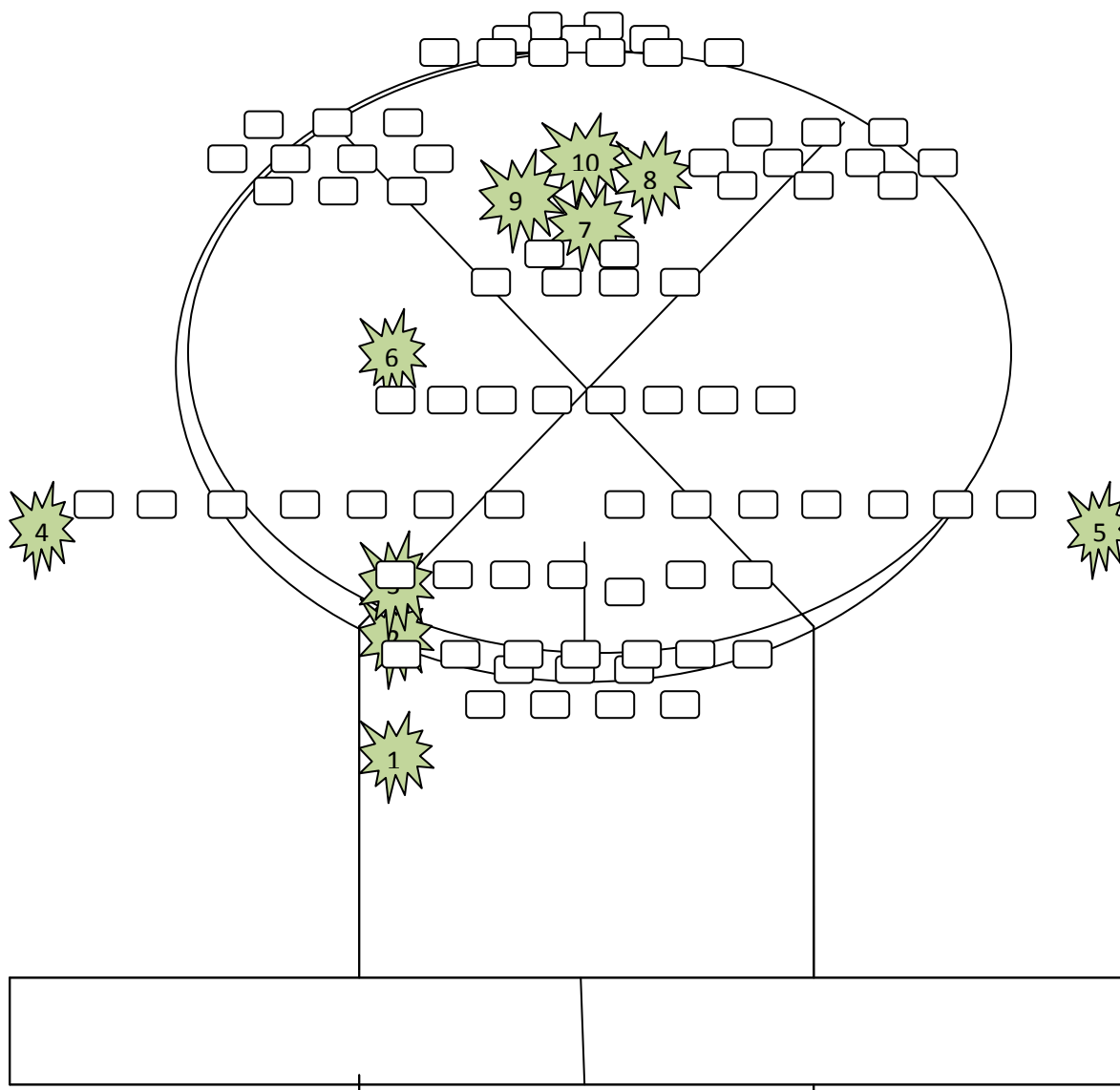
Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
8.		Moment organizatoric	- se asigură climatul de ordine și disciplină necesar lecției	Elevii se pregătesc pentru lecție	conversația	Observarea directă
9.		Captarea atenției	Profesorul propune elevilor un joc (șotronul gramatical) în care aceștia trebuie să clasifice diferite părți de vorbire.	Elevii clasifică părțile de vorbire.	Joc didactic R.A.I.	Aprecieri verbale
10.		Reactualizarea cunoștințelor	Profesorul reia cunoștințele teoretice esențiale părțile de vorbire , adresând elevilor întrebări variate. - Cu ce se ocupa morfologia ? - Enumerati partile de vorbire. - Care sunt partile de vorbire flexibile si care sunt cele neflexibile ? - Ce inseamna parti de vorbire flexibile si parti de vorbire neflexibile ?	Răspund la întrebările profesorului, își readuc aminte cunoștințele despre părțile de vorbire flexibile și neflexibile.	Conversația euristică	Observarea directă Aprecieri verbale Evaluarea continuă, formativă, realizată prin chestionare orală.

			- Definitii - substantivul, articolul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul etc			
11.		Enunțarea temelor și a obiectivelor	Profesorul le comunică elevilor titlul noii lecții și obiectivele operaționale: - să recunoască partile de vorbire din texte date - să alcătuiască enunțuri în care un cuvânt/ parte de vorbire să aibă un anumit caz - sa analizeze morfologico-sintactic părți de vorbire date într-un text.	Elevii ascultă cele comunicate de profesor.	Conversația Explicația	Observarea directă
12.	O1 O2 O3 O4 O5	Dirijarea învățării	Profesorul împarte elevilor fișele de lucru cu diferite sarcini privitoare la părțile de vorbire recapitulate, lucrându-se în grupe de câte doi elevi. Elevii citesc cu atenție textul și se rezolvă cerințele date, după ce textul a fost pe deplin înțeles. (anexele 1 și 2)	Elevii răspund și completează fișele de lucru.	Exerciții de recunoaștere Lectura expresiv Exerciții de completare și grupare	Observarea directă
6 7.	O5 O6 O7 O8	Obținerea performanței Retenția și transferul	Profesorul împarte fiecărei grupe o sarcină (anexa 3) Realizează un portofoliu în care să prezinti fiecare parte de vorbire	Elevii rezolvă în liniște cerințele și completează la tablă ciorchinele Portofoliul	Ciorchinele Exerciții de completare și grupare Explicația Conversația	Observarea directă Aprecieri verbale

ȘOTRONUL GRAMATICAL

Scrieți numele fiecărei părți de vorbire corespunzătoare fiecărui cuvânt dat, în spațiul marcat din șotron.

1. sărim	6. jucăușe
2. fete	7. îndată
3. niște	8. după
4. eu	9. și
5. al doilea	10. Iată

Anexa 1

. Citește cu atenție textul următor și rezolvă următoarele cerințe :

"**Ieri** dimineață, amenințat de un început **de** migrenă, am închis cartea pe care o citeam și am pornit spre parcul Carol. Aproape de parc întâlnesc un găligan, ca de 17-18 ani, ducând într-o colivie, care ar fi fost îngustă și pentru un sticlete, o pupăză. **Biata** pasăre sta ghemuită pe fundul coliviei, nemaiîndrăznind să se ridice în sus, spre gratia de care desigur, de atâtea ori până atunci, își plesnise capul. Revoltat, l-am oprit:

- Ce faci *cu pasărea asta*?

- **O** vânz.

- Cât ceri pe **ea**?

- **Patru** poli.

- Cine o să ți-o cumpere, **mă**, nerodule? Ai mai văzut tu, de când ești, pupăză ținută în colivie? De unde ai luat-o?

- Dintr-o scorbură de salcie, de la noi **din** Jilava, sta pe ouă.

Mă uit la el. **Rânjea** prostește, gogeamite găliganul, cu o frunte de **un** deget, cu sprâncene groase și îmbinate, sub care scânteiau ochii lui de idiot. Din tipurile de astea **se** recrutau desigur **gialații** de odinioară și se recrutează astăzi hinghierii...".

(I. Al. Brătescu - Voinești – „A doua scrisoare către Mihail Sadoveanu”)

1. Analizează substantivele următoare din textul de mai sus: cartea, cu pasărea, hinghierii.

2. Alcătuiește enunțuri în care substantivul *sticlete* să stea în :

- cazul nominativ cu funcție sintactică de subiect

- cazul acuzativ cu funcție sintactică de complement direct

- cazul genitiv cu funcție sintactică de atribut substantival

- cazul vocativ

3. Transcrie substantivele articulate hotărât din următorul șir de cuvinte: capul, o scorbură, sprâncene, pupăză, colivia, pasărea.

4. Analizează adjectivele din fragmentul: Biata pasăre sta pe fundul coliviei (...). Rânjea prostește, cu o frunte de un deget, cu sprâncene groase și îmbinate.

5. Scrie gradele de comparație ale adjectivului "groase".

5. Analizează verbele subliniate în textul de mai sus.

6. Menționează valoarea morfologică a cuvintelor îngroșate din text.

7. Menționează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în fragmentul: "- Dintr-o scorbură de salcie, de la noi din Jilava, sta pe ouă".

8. Alcătuiește enunțuri în care cuvintele următoare să aibă valorile morfologice cerute:

a) o: pronume personal, interjecție

b) de: prepoziție, interjecție

c) dimineața: substantiv, adverb.

9. Analizează pronumele următoare din textul dat: o (citeam), l- (am oprit), (ai văzut) tu.

10. Alcătuiește enunțuri în care cuvântul **unde** să aibă două valori morfologice diferite, pe care să le precizezi.

II. Rezolvați cerințele de mai jos:

1. În enunțul „Hai, să dansăm!” interjecția exprimă: a) stare fizică

b) îndemn

c) zgomot din natură

2. Valoarea de interjecție a cuvântului *ia* se află în enunțul:

- a) Mihai ia trei note azi.
- b) Maria i-a luat cartea Danei.
- c) Ia mai pleacă de acolo!

3. Cazul substantivului subliniat în enunțul „Andrei, mă auzi?” este:

- a) nominativ
- b) acuzativ
- c) vocativ

4. Numeralul patru are valoare adjectivală în enunțul:

- a) M-am luptat cu patru.
- b) Am mâncat patru prăjituri.

5. Transcrie din următorul șir de verbe numai pe cele aflate la moduri nepredicative: am scos, înțelegeam, a citi, va cânta, gândind, a fi crezut, de mers, o sa deschid.

6. Menționează valorile morfologice ale cuvântului *toamna* din enunțurile de mai jos:

- a) Toamna aceasta a fost ploioasă.
- b) Toamna pleacă păsările în țările calde.

7. Menționează ce valori morfologice are cuvântul *lin* în enunțurile:

- a) Tata calcă strugurii în lin.
- b) Vântul bate lin.
- c) Părul lin al fetei era pieptănat pe spate.

8. Menționează modul și timpul următoarelor verbe:

oi lucra –

aș fi plecat –

să fi venit –

ai citit –

gândind –

veniși –

Anexa 2

1. Câte adjective sunt în enunțul următor?

În diminețile primăvăratice, gâzele traversează văzduhul nesfârșit. Sub razele binefăcătoare ale soarelui, aerul este călduț. Cerul este albastru, curat ca lacrima.

2. Care din următoarele serii de cuvinte conțin numai adjective cu patru forme?

- a) mic, citit, înflorit
- b) înalt, curajos, pictat
- c) galben, mare, verde.

3. În enunțul *Caietul Anei este la fel de curat ca al lui Mihai.* substantivul subliniat este în ce caz?

4. Alcătuiți un enunț în care pronumele personal *dânsul* să stea

- a) în cazul nominativ cu funcție sint de subiect
- b) în cazul acuzativ cu funcție sint de complement direct

5. În care dintre enunțurile următoare cuvântul *toamna* este adverb:

- a) Dintre toate anotimpurile, toamna îmi place cel mai mult.
- b) Toamna încep școlile.

6. În enunțul *El deschide ușor fereastra.* cuvântul subliniat este:

- a) adjectiv
- b) adverb
- c) substantiv

7. Spuneți câte numere sunt în enunțul următor și precizați felul acestora:

Doi elevi și cinci fete s-au decis să meargă în excursie cu al doilea coleg.

8. Verbul care are trei valori (copulativă, auxiliară, predicativă) este:

- a) a avea
- b) a fi
- c) a vrea

FIȘĂ DE LUCRU

1. Subliniați și analizați părțile de vorbire din următoarea propoziție:

Vântul aspru șuieră printre brazii înalți.

2. Treceți:

a) la numărul plural, substantivele:

iarba -

mireasmă -

vânt -

lumea -

iarna -

b) la persoana a II-a, verbele:

dădu -

vom auzi -

s-a ivit -

a umplut -

se grăbi -

3. Alcătuiți propoziții în care cuvintele „car” și „nouă” să fie părți de vorbire diferite.

4. Formați substantive și adjective pornind de la următoarele verbe: a grăi, a citi, a glumi.

a) substantive:

.....

.....

.....

.....

b) adjective:

.....

.....

.....

.....

5. Scrieți câte două enunțuri cu pronume personale și pronume personale de politețe la numărul plural.

6. Transformați următoarele numere astfel încât ele să arate ordinea:

trei -

o sută -

unsprezece -

cincizeci -

Proiect de lecție

Școala Gimnazială „ Ecaterina Teodoriu”, Tg-Jiu

Propunător: prof. Vaculea Irina

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Cuvinte potrivite. Părți de vorbire flexibile

Competențe vizate:

C1- utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a intențiilor comunicative

C2- aplicarea achizițiilor lexicale și semantice de bază, în procesul de înțelegere și de exprimare corectă a intențiilor comunicative

Obiective operaționale:

Cognitive:

- O1 - să identifice valorilor morfologice ale unor cuvinte date;
- O2 - să identifice diferențele dintre părțile de vorbire date;
- O3 - să stabilească funcțiile sintactice ale diferitelor părți de vorbire ;
- O4 - să alcătuiască enunțuri, respectând cerințele date;
- O5 - să redacteze texte diverse, respectând cerințele date;

Afective:

- O6 - să accepte solicitările profesorului și să se mobilizeze pentru realizarea lor;
- O7 - să manifeste spirit de colegialitate și cooperare în cadrul echipei;

Psihomotorii:

- O8 - să-și dirijeze efortul oculo-motor către centrul de interes vizat;
- O9 - să se grupeze corect și rapid în conformitate cu specificul sarcinii de lucru.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația euristică, observația, explicația, exercițiul, analiza gramaticală, învățarea prin cooperare,

jocul didactic

Forme de organizare: activitatea frontală, pe grupe/ în echipă și individual;

Resurse:

- **materiale:** fișe de lucru, flipchart, caietele elevilor.
- **umane:** profesor, elevi
- **temporale:** 90 minute.

Forme și tehnici de evaluare: orală și scrisă (întărirea răspunsurilor, observația sistematică, exercițiul creativ, sarcinile de lucru).

Bibliografie:

Sofia Dobra, Cartea mea de gramatică, Ed. Art Educațional, București, 2017

Gardner, Howard, *Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică*, Editura SIGMA, 2007;

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
	O9	Moment organizatoric	Asigurarea cadrului și atmosferei optime desfășurării lecției.	Pregătesc cele necesare pentru buna desfășurare a lecției.	Conversația	Observația sistematică
b)	O1 O2 O3	Captarea atenției	Se prezintă elevilor un joc didactic: Va trebui să alegeți un cartonaș cu un cuvânt și să îl definiți cu ajutorul termenilor ajutători, fără însă a-i utiliza denumirea, astfel încât colegii să reușească să-l ghicească. Colegul care a ghicit va alege un alt cartonaș, jocul continuând astfel până la terminarea cartonașelor.	Sunt atenți la explicațiile date, după care vor rezolva sarcinile jocului didactic propus.	Jocul didactic Anexa 1 Descoperirea	Analiza răspunsurilor date de elevi
c)	O2 O3	Anunțarea temei și a	Se anunță titlul lecției: Cuvinte potrivite Se prezintă obiectivele lecției care sunt special formulate pentru elevi.	Elevii ascultă și notează titlul lecției în caiete.	Activitate individuală	Observația

		obiectivelor operaționale	Profesorul detaliază obiectivele și propune elevilor planul de lucru rezultat din detalierea acestora.			sistematică
d)	O3 O4 O6 O1 O3 O4 O5	Dirijarea învățării	<p>Se verifică noțiunile teoretice (definiții și particularități ale substantivului, verbului, adjectivului, pronumelui și numeralului).</p> <p>Astăzi vom consolida cunoștințele despre părțile de vorbire studiate, iar modul pe care îl vom utiliza pentru a face aceasta fiind jocul, mai exact, îl vom ajuta pe Vrăjitorul Cuvânt pentru a-și reconstrui castelul. Se citește scrisoarea de la acesta.</p> <p>Se prezintă fișa Castelul părților de vorbire, fiecare turn al castelului reprezintă o parte de vorbire, iar elevii vor avea de efectuat diverse exerciții.</p> <p>Clasa se va împărți în patru grupe.</p> <p>Se face corectarea exercițiilor acolo unde este cazul</p>	<p>Sunt atenți la explicațiile date.</p> <p>Elevii răspund la întrebările adresate</p> <p>Prin intermediul fișelor de lucru ce conțin sarcini de învățare diferite pentru fiecare grupă, elevii, dirijați de profesor, vor recapitula și consolida, treptat, fiecare aspect legat de părțile de vorbire flexibile.</p> <p>Elevii vor rezolva exercițiile trimise de către vrăjitor;(Anexa 2)</p>	<p>Activitate individuală</p> <p>Învățarea prin descoperire</p> <p>Conversația</p> <p>Scrisoarea</p> <p>Fișe de lucru- Anexa2</p> <p>Activitate frontală</p>	<p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p> <p>Evaluare formativă (orală)</p> <p>Evaluare formativă</p>

				Elevii vor lucra exercițiile propuse atât frontal și individual, cât și pe grupe.	Activitate individuală	(scrisă)
e)	O2 O3 O4	Obținerea performanței și feed-backului	<p>Fiecare grupă va prezenta planșa lucrată;</p> <p>-câțiva elevi vor primi bilețele cu rolul în aprecierea activității colegilor (inteligența interpersonală)</p> <p>Eu apreciez la colegii mei</p> <p>Eu le recomand</p> <p>Eu aş fi procedat astfel</p> <p><i>Mie mi-a plăcut.....</i></p> <p>Ei au reușit să</p>	<p>Elevii rezolvă fișele de lucru primite, individual (Anexa 5) , apoi sunt strânse de profesor.</p>	<p>Problematizarea Conversația</p> <p>Activitate individuală</p>	Evaluare scrisă
f)	O7	Asigurarea retenției și a transferului	<p>Notarea temei pentru acasă.</p> <p>Fac aprecieri în ceea ce privește activitatea elevilor, îi evidențiez pe cei care s-au descurcat bine și îi nominalizez și pe cei care au avut dificultăți, încurajându-i să fie mai atenți și mai activi.</p>	<p>Elevii își notează tema și sunt atenți la explicațiile date.</p> <p>Elevii ascultă aprecierile făcute.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p>	Aprecierea verbală a răspunsurilor

Anexa 1

Joc: Alege un cartonaș cu un cuvânt și definește-l cu ajutorul termenilor ajutători, fără însă a-i utiliza denumirea astfel încât colegii tăi să fie nevoiți să-l ghicească. Colegul care a ghicit e invitat să-ți ia locul, alegând un alt cartonaș.

VERBUL
MODURI
TIMPURI
ARATĂ...

ADJECTIVUL
GRADE DE
COMPARAȚIEVARIA
BILE
SE ACORDĂ ÎN...CU
SUBSTANTIVUL
DETERMINAT

NUMERALUL
ORDINAL/CARDINAL
ARATĂ...
ARE VALOARE...

PRONUMELE
ȚINE LOCUL UNUI
NUME
ARE ACELEAȘI
FUNCȚII
SINTACTICE CA...

SUBSTANTIV
COMUN/PROPRIU
DENUMEȘTE
SE
DIFERENȚIAZĂ...

SCRISOAREA

Dragii mei elevi,

CUVÂNTUL POATE FI CONSIDERAT MAGIE.

Aș vrea să vă spun un secret: deși se spune despre mine că sunt Vrăjitorul Cuvintelor, eu nu știu cum au apărut acestea.. Însă, cu siguranță știu un lucru pe care vreau să-l împărtășesc cu voi. Cuvintele sunt cele mai puternice arme. Cuvintele folosite corect și într-un mod constructiv aduc multă fericire, tot așa cum cuvintele folosite într-un mod negativ pot să distrugă tot ce există în jurul vostru.

Am mare încredere în voi că sunteți cei care vor reuși să facă lumea mai bună.

Să îndrăzniți să luptați pentru fapte bune. Să vă propuneți să învingeți în luptă, având drept arme – cunoștințele despre părțile de vorbire.

Dacă o să reușiți să rezolvați corect sarcinile lăsate de mine, veți reuși să construiți și voi un castel cu porți larg deschise spre Universul Cunoașterii.

Vă mulțumesc că ați intrat în lumea noastră, a părților de vorbire și ați ascultat cu atâta atenție povestea noastră și să nu uitați să fiți curioși .și să vă bucurați de tot ce e în jurul vostru...

Vrăjitorul Cuvintelor

Completează spațiile libere:

Cuvintele: *masă, casă, dulap* sunt substantive.....și cuvintele *Olt, Alpi, Bistrița* sunt substantive.....

Cuvintele *atent, roșcat, îngâmfat* sunt adjective.....

Cuvintele *eu, pe el, nouă* sunt pronume.....cu formă....., iar cuvintele *mi-, m-, v-, le, o*, sunt pronumecu formă.....

Cuvintele *douăzeci și doi, patru* sunt numere....., pe când cuvintele *al treizecilea, a doua* sunt numere.....

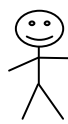
Adverbul este partea de vorbire neflexibilă care arată circumstanța unei acțiuni. Acesta se împarte în trei categorii principale: adverb de.....(.....), de.....(.....) sau de.....(.....)

Verbul este partea de vorbire flexibilă care arată.....

Modurile personale ale verbului sunt.....

Grupa 2

1. Adi și Oana au scris fiecare câte zece cuvinte diferite. Calculează punctajul fiecăruia în funcție de grila dată și urcă-l pe podium la locul I pe cel cu punctajul mai mare.

	Puncte
gătește
suflet
vorbăreț
curaj

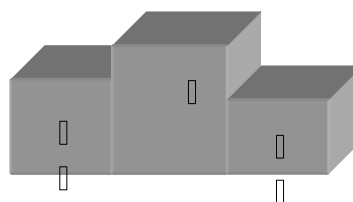

	Puncte
îndemănare
arde
lui
plângăcios

Grupa 3

1. Câte a

GRILĂ	
substantiv – 3 puncte	următor?
adjectiv – 2 puncte	

În diminețile primăvăratice, gâzele traversează văzduhul nesfârșit. Sub razele binefăcătoare ale soarelui, aerul este călduț. Cerul este albastru, curat ca lacrima.

2. Care din următoarele serii de cuvinte conțin numai adjective cu patru forme?

- a) mic, citit, înflorit
- b) înalt, curajos, pictat

c) galben, mare, verde.

3. Indicați valorile verbului **a fi** din enunțurile:

Mingea este colorată.

Mihai este la școală.

Bunicul era în grădină.

Floarea era parfumată.

4. Scrie câte o parte de vorbire flexibilă (un substantiv, un adjectiv, un verb, un pronume, un numeral) care să înceapă cu litera **n**.

Grupa 4

1. În care dintre enunțurile următoare cuvântul toamna este adverb:

a) Dintre toate anotimpurile, toamna îmi place cel mai mult.

b) Toamna încep școlile.

2. În enunțul *El deschide ușor fereastra*, cuvântul subliniat este.....

3. Spuneți câte numerele sunt în enunțul următor și precizați felul acestora:

Doi elevi și cinci fete s-au decis să meargă în excursie cu al doilea coleg.

4. Verbul care are trei valori (copulativă, auxiliară, predicativă) este:

a) a avea

b) a fi

c) a vrea

5. Alcătuiți enunțuri în care cuvântul **unde** să aibă două valori morfologice diferite, pe care să le precizezi.

6. Alcătuiți enunțuri în care să respectați cerințele :

el - Atr. pron., caz Ac

Mircea – A.s.g.

fiu – pl., art. hot., N./S

ea – CD/Ac.

azi – CCT/Ac

mare - Atr. adj./N

Proiect de lecție

Școala:Gimnazială Scoarța, Structura Budieni

Propunător: Sandu Roxana Nicoleta

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională:Lumina blândă a cărții

Subiectul: Pronumele

Competențe vizate:

C1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată.

C2.Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

C3. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții și participarea la diferite situații de comunicare, manifestând o atitudine favorabilă progresiei comunicării;

Obiective operaționale:

cognitive:

- Să definească pronumele și adjectivul pronominal
- Să identifice și să analizeze pronumele din enunțuri date

afective:

- Formarea deprinderilor de exprimare corectă, concesivă și fluentă **psihomotorii:**
- Formarea deprinderilor de a opera în comunicarea scrisă sau orală cu noile concepte

operaționale.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, Ghici ce e ?, metoda cubului, exercițiul, metoda ciorchinelui.

Forme de organizare: activitate frontală și pe grupe.

Resurse:

-materiale: tabla, fișe de lucru, cubul, planșe, caietele elevilor, flipchart **-umane:** 20 elevi de gimnaziu

-temporale: 90 minute

Forme și tehnici de evaluare: observația sistematică, autoevaluare, evaluare de către colegi, evaluarea formativă

Bibliografie: *Limba si literatura romana*, Indrumator pentru manualele alternative, Editura Carminis, Pitesti 2005

Gramatica limbii române, Editura Academiei Române, București, 2005;

Metodica predarii limbii si literaturii romane in gimnaziu si liceu, Corneliu Craciun, Editura Emia, 2004

Strategii activ-participative în predarea-învățarea limbii și literaturii române, Mina-Maria Rusu, Elena Apetroaiei, Editura Paradigme, Pitești, 2009;

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
13.		Moment organizatoric	Se stabilește ordinea în clasa, asigurarea condițiilor necesare desfășurării lecției.	Elevii se pregătesc pentru lecție.	conversatia	Observația sistematică
14.		Captarea atenției	Profesorul adresează elevilor referitoare la pronume: Ce este pronumele ? De câte feluri poate fi pronumele ?	Elevii răspund : Pronumele este partea de vorbire flexibilă care ține locul unui substantiv. Pronumele poate fi : personal, posesiv și demonstrativ.	Conversația	Aprecieri verbale
15.	O1	Anunțarea subiectului lecției și a obiectivelor	Profesorul scrie pe tablă titlul lecției : Pronumele - consolidare. Anunță care sunt obiectivele lecției.	Elevii își notează titlul lecției în caiete și ascultă obiectivele.		
16.		Prezentarea sarcinilor de învățare	Profesorul le explică elevilor că astăzi vor consolida noțiunile referitoare la pronume prin metoda cubului. Imparte clasa în 6 perechi de câte doi sau trei elevi într-o echipă (4 grupe cu 3 elevi și 2 grupe cu câte 2 elevi). Profesorul a pregătit niște bilețele pe care	Elevii se grupează		

			sunt scrise nume de personaje literare. Elevii vor extrage câte un bilețel și se vor grupa în funcție de opera literară ale cărei personaje sunt.			
17.		Conducerea învățării și dobândirea de noi cunoștințe	<p>După ce a împărțit elevii pe grupe, profesorul le dă cubul.</p> <p>După ce se stabilește activitatea fiecărei grupe, profesorul împarte fișe de lucru pentru fiecare echipă.</p> <p>Timpul necesar rezolvării exercițiilor este de 10 minute. După expirarea timpului de lucru, fiecare reprezentant de echipă explică soluțiile exercițiilor.</p>	<p>Un elev din fiecare echipă aruncă cubul și ce față a acestuia se nimerește, aceea va constitui sarcina de lucru.</p> <p>Toți elevii își notează exercițiile și soluțiile acestora.</p>	<p>Metoda cubului</p> <p>Exercițiul</p> <p>Conversația</p>	Aprecieri verbale
18.		Asigurarea feed-back-ului	Profesorul îi încurajează pe elevi prin aprecieri verbale și prin notarea elevilor activi.			Aprecieri verbale
7.		Asigurarea retenției și a transferului	Pe flip-chart se află desenat un ciorchine în centrul căruia este scris PRNUMELE. Elevii vor enunța din bancă caracteristici ale acestuia, apoi vor veni și vor scrie	Elevii rezolvă exercițiile.	Ciorchinele	

--	--	--	--	--	--	--

Anexe:

Sarcini de lucru pentru metoda cubului

1. DESCRIE

1. Scrie un scurt text în care să descrii pronumele.
2. Descrie adjectivul pronominal.

2. COMPARĂ

1. Compară și explică prin ce se deosebesc următoarele forme:
 - Al tău - câinele tău
 - Aceea - fetița aceea
 - (pe) mine - mă
 - Aceștia - pomii aceștia
 - A sa - mașina sa
 - El - l-

3. ASOCIAZĂ

1. Completează coloanele tabelului cu următoarele pronume și adjective pronominale: *al meu, ție, acest (penar), ei, (mama) sa, același, vouă, ale tale, (primavara) aceasta, lui, asta, a noastră, (fratele) tău, aceia, ale sale.*

Pronume personal	Pronume posesiv	Adjectiv pronominal posesiv	Pronume demonstrativ	Adjectiv pronominal demonstrativ

2. Asociază fiecărui pronume posesiv și demonstrativ de la exercițiul 1 câte un substantiv.

4. ANALIZEAZĂ

1. Analizează pronumele și adjectivele pronominale din textul următor:

- Aceasta e fotografia de la ziua mea, când ai mei m-au lăsat să invit mulți copii.
- Pe noi ne-a prins în cadru?
- Sigur! În acestea suntem toți.

5. APLICĂ

1. Aplică, în enunțuri:

- pronume personal, persoana a II-a, numărul plural:
- adjectiv pronominal posesiv, persoana I, numărul singular:
- pronume demonstrativ de apropiere, gen feminin, numărul plural:
- pronume posesiv, persoana a III-a, gen feminin, numărul singular:
- adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare, gen masculin, numărul singular.:
- pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, gen feminin, forma neaccentuată.

6. ARGUMENTEAZĂ

1. Stabilește funcția sintactică și cazul cuvintelor subliniate. Argumentează!

- Mama mea este profesoară.
- Eu nu vorbesc cu acest copil.
- Rochia acestei fete îmi place mai mult.
- I-am dat surorii tale un buchet de flori.
- Vara aceasta vom pleca la munte.
- Al meu unchi mă vizitează mereu.

PROIECT DE LECȚIE

Profesor: Crîngulescu Laura

Disciplina opțională: *Lumina blândă a cărții*

Nivelul: gimnazial

Disciplina: Limba și literatura română

Titlul lecției: *Pronumele. Adjectivul. Jocuri în galaxia supereroilor*

Tipul lecției: însușire de noi cunoștințe

COMPETENȚE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare, prin receptarea și producerea textului oral;
- 1.2. Prezentarea orală, pe baza unor repere date de profesor, a unor informații și a unor idei, exprimând opinii, emoții și sentimente prin participarea la discuții pe teme familiare, de interes sau pornind de la textele ascultate/citite;
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri;
- 2.1. Identificarea informațiilor importante din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale;
3. Redactarea textului scris de diverse tipuri;
- 3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text simplu, pe o temă familiară, cu integrarea unor imagini, desene, scheme.
4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise;
- 4.1. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a intențiilor comunicative;
- 4.4. Respectarea normelor ortografice și ortoepice în utilizarea structurilor fonetice, lexicale și sintactico-morfologice în interacțiunea verbală;
5. Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional;
- 5.1. Asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi;

COMPETENȚE DERIVATE - OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

A. Cognitive: La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

- O1: să disocieze formele pronominale de persoana a II-a de cele de persoana a III-a;
- O2: să identifice formulele reverențioase folosite în limbajul oficial și protocolar;
- O3: să recunoască adjectivele din textele date;
- O4: să identifice tipurile de adjective în contextele date;
- O5: să deosebească adjectivele variabile de cele invariabile;
- O6: să facă acordul între adjectiv și substantivul determinat;
- O6: să aleagă forma corectă a adjectivelor;
- O7: să creeze enunțuri în care să includă adjectivul, respectând anumite cerințe;

B. Afective

Elevii trebuie:

- O₈ - să manifeste atenție și interes pentru textul-suport și materialele ajutătoare;
- O₉ - să participe cu interes la lecție;
- O₁₀ - să se mobilizeze pentru realizarea sarcinilor date.

C. Psihomotorii

Elevii vor fi capabili :

- O₁₁ - să-și dirijeze efortul ocular și motor către centrul de interes vizat de profesor;
- O₁₂ - să-și reprime tendința de a practica mișcări inutile pe parcursul orei.

STRATEGIE DIDACTICĂ:

- **Metode și procedee (active, alternative sau combinate):** conversația euristică, jocul didactic, metoda cadranelor, învățarea prin descoperire, expunerea, observația, exercițiul, ciorchinele, investigația continuă și rețeaua de discuții, problematizarea și argumentarea prin analogie.
- **Forme de organizare a învățării:** activitatea frontală, activitatea individuală, activitatea pe echipe.
- **Mijloace didactice:** texte selective, aritmogriful, fișe noționale pentru portofoliu, fișe de lucru individual, tabla, caietele elevilor, panoul, coli de flip chart și markere, videoproiector.
- **Forme de evaluare:** orală și scrisă (întărirea sau corectarea răspunsurilor, observarea sistematică, aprecieri verbale individuale și colective, fișa de lucru), autoevaluarea.

RESURSE EDUCATIONALE :

- ❖ Capacitățile normale, receptive și de învățare ale elevilor; ritmuri relativ apropiate de învățare; cunoștințele asimilate anterior de elevi;
- ❖ Conținuturi conform programei școlare în vigoare pentru clasele a V-a – a VIII-a (Anexa nr.2 la Ordinul MEN nr.3393/ 28.02.2017).

DURATA LECȚIEI: 45 de minute.

LOCUL DESFĂȘURĂRII LECȚIEI: sala de clasă.

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

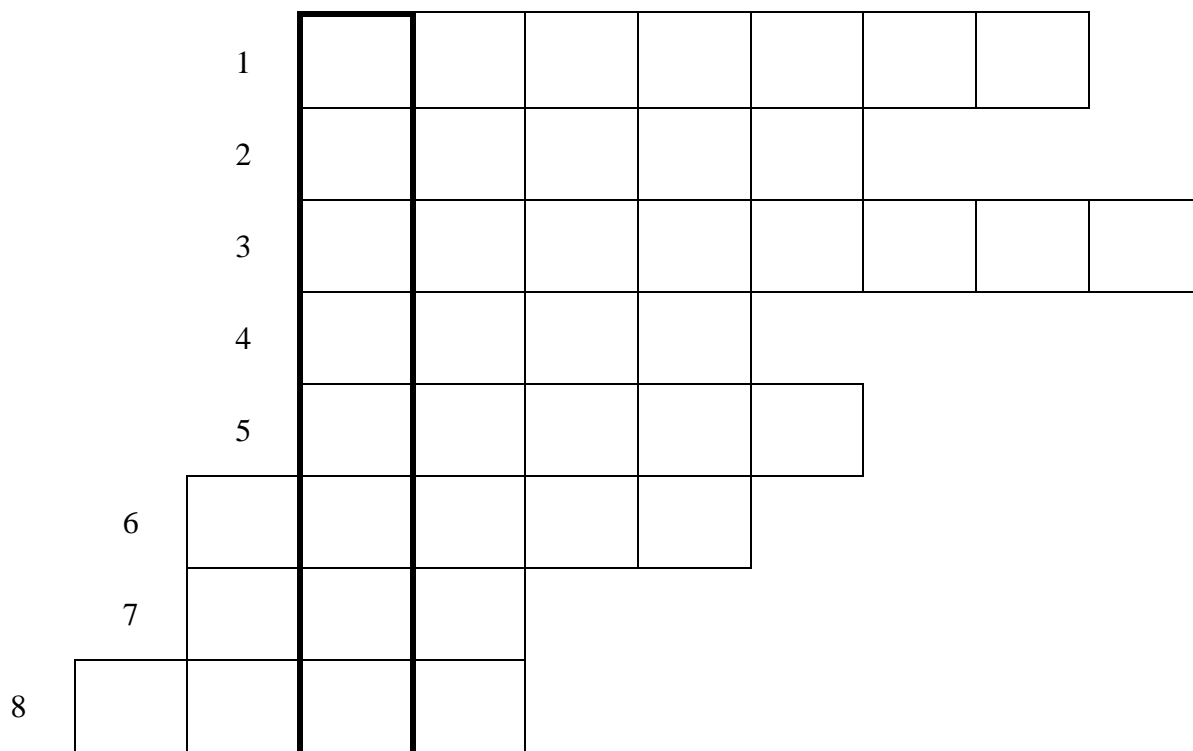
- Consiliul Național pentru Curriculum, *Programa școlară pentru limba și literatura română, Clasa a V-a*, București, 2017.
- Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
- Ilie, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006.

- Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico-aplicativ*, Editura Polirom, Iași, 1999.
- Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Corint, București, 2010.
- Sâmișăian, Florentina, Dobra, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman, Anca, *Limba și literatura română pentru clasa a V-a*, Editura ART, București, 2017.
- Sâmișăian, Florentina, Dobra, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman, Anca, Corcheș, Horia. *Limba și literatura română pentru clasa a V-a*, Caietul elevului, Editura ART, București, 2017.

ETAPELE DEMERSULUI DIDACTIC	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	STRATEGIA DIDACTICĂ			EVALUAREA
		METODE ȘI PROCEDEE	MIJLOACE DIDACTICE	FORME DE ORGANIZARE	
1. Momentul organizatoric	Profesorul creează o atmosferă adecvată desfășurării lecției, pregătește materialele didactice și solicită elevilor să-și pregătească cele necesare orei.			Activitate frontală	Observarea directă
2. Captarea atenției și asigurarea climatului afectiv	Profesorul prezintă elevilor o scrisoare din partea supereroului secret prin care se comunică celor două echipe (SUPERMAN și SUPERGIRL) că au de trecut trei probe pentru a dezlega un rebus despre legenda lor preferată, legenda minotaurului. (vezi anexa 1)	Conversația euristică	Scrisoarea	Activitate frontală	Observația sistematică a comportamentului elevilor
3. Verificarea temei și a cunoștințelor acumulate anterior	<p>Prima probă are în vedere jocul <i>Știați că...</i> prin intermediul căruia se diferențiază pronumele de politețe de persoana a II-a de formele pronominale de persoana a III-a. Se asociază formelor verbale indicate pronumele personale de politețe potrivite și se continuă enunțul cu o informație interesantă despre supereroul preferat, Superman. (vezi anexa 2)</p> <p>A doua probă vizează, ca sarcină didactică, completarea unei scări a politeții, respectiv ordonarea ascendentă a pronumelor de politețe pe fiecare dintre cele patru trepte în funcție de gradul de respect exprimat. (vezi anexa 3)</p> <p>Cea de-a treia probă se intitulează : <i>Vrem să fim politicoși !</i> Elevii sunt solicitați să bifeze căsuța în dreptul persoanei căreia, atunci când poartă o discuție, trebuie să i se adreseze cu forma pronominală <i>dumneavoastră</i>. (vezi anexa 4)</p>	<p>Explicația</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Observația</p> <p>Exercițiul</p> <p>Învățarea prin descoperire</p> <p>Conversația euristică</p>	<p>Flip chart</p> <p>Panou</p>	<p>Activitate individuală</p> <p>Activitate frontală</p>	<p>Chestionarea orală</p> <p>Corectarea/întărirea răspunsurilor</p>
4. Anunțarea temei noi și enunțarea obiectivelor	Ca răsplată a faptului că au câștigat cele trei probe, elevii vor rezolva aritmogriful, răspunzând la câteva întrebări referitoare la conținutul legendei <i>Tezeu și minotaurul</i> . Pe verticală vor descoperi titlul noii lecții,	Expunerea Aritmogriful Explicația	Tablă Cretă	Activitate frontală	Observația sistematică a comportamentului elevilor

	<i>Adjectivul. (vezi anexa 5)</i>				
5. Dirijarea învățării	<p>Se scrie titlul pe tablă și li se cere elevilor să numească însușiri ale supereroului Superman, dar și ale kriptonitei, minereul verde în prezența căruia forța lui Superman slăbește. Însușirile sunt notate de către profesor pe tablă. Pornind de la schema notată pe tablă, se formulează definiția părții de vorbire ce urmează a fi studiată și se diferențiază adjectivele propriu-zise de cele participiale. Individual, elevii vor rezolva un exercițiu ce presupune înscrierea în coloane distincte a celor două tipuri de adjective, identificate într-un text. (vezi anexa 6)</p> <p>Profesorul alege dintre adjectivele notate pe tablă câte un exemplu pentru a distinge adjectivele variabile de cele invariabile. Pentru a-și însuși noțiunea vizată, se apelează la jocul didactic <i>Pânza de păianjen</i>. Elevii vor înscrie în spațiul indicat adjective variabile cu 4, 3, 2 forme flexionare și adjective invariabile. Cu fiecare răspuns corect, pânza va deveni mai rezistentă și mai elastică. (vezi anexa 7)</p> <p>Acordul adjectivului se explică prin realizarea acordului adjectivelor dintre paranteze cu substantivele determinate. Când adjectivul este antepus, preia articolul substantivului. Pe baza exemplurilor date, este precizată funcția sintactică a adjectivului – atribut adjectival. (vezi anexa 8)</p> <p>Noțiunile teoretice sunt fixate pe tablă prin metoda cadranelor. (vezi anexa 9)</p>	<p>Învățarea prin descoperire Exercițiul</p> <p>Expunerea Argumentare prin analogie Exercițiul Explicația Investigația continuă și rețeaua de discuții</p> <p>Observația</p> <p>Metoda cadranelor</p>	<p>Tablă Cretă</p> <p>Fișa de lucru</p> <p>Fișa noțională</p> <p>Flip chart</p> <p>Fișe de lucru individual</p>	<p>Activitate frontală</p> <p>Activitate individuală</p>	<p>Apreciera răspunsurilor verbale</p> <p>Observația sistematică a comportamentului elevilor</p>
6. Obținerea performanței	<p>Se propune jocul didactic <i>Adjective zăpăcite</i>. Fetele, fiind mai curioase din fire, au formulat întrebări simple despre Superman, iar băieții, glumeți, răspund asociind substantivului, așteptat ca răspuns la întrebare, două adjective bizare, menite a stârni râsul elevilor din echipa adversă. Cine râde este eliminat. Câștigă echipa care a rămas cu cei mai mulți jucători (exemplu : - <i>Ce mânâncă</i></p>	<p>Exercițiul Problematizarea Observația</p>	<p>Coșul cu bilețele amuzante videoproiector</p>	<p>Activitate individuală</p>	<p>Întărirea/ corectarea răspunsurilor Aprecieri verbale și de grup Autoevaluarea</p>

	<p><i>Superman la cină ? – Cireșe veri și sărate.)</i></p> <p>Pe videoproiector este prezentată o secvență dintr-un film în care apar Superman și Supergirl. Se aplică jocul <i>Ghicește adjectivul !</i> Sarcina elevilor este să rețină cât mai multe adjective care apar în dialogul dintre personaje.</p>				
7. Asigurarea retenției și a transferului	<p>Li se cere elevilor ca, pornind de la prenumele fiecăruia, să alcătuiască câte un acrostih cu adjective care îi caracterizează. Este stabilită tema, exercițiile 2 și 3 de la pagina 135, din manual.</p>	<p>Observația</p> <p>Exercițiul</p>	Fișă de lucru	Activitate frontală	<p>Întărirea/ corectarea răspunsurilor</p> <p>Autoevaluarea</p>
8. Evaluarea și încheierea activității	<p>La finalul orei, profesorul formulează aprecieri verbale (individuale și colective) și notează în catalog elevii care au participat activ și semnificativ la lecție.</p>				<p>Aprecieri verbale individuale și de grup</p>

ANEXA 5

1. Se îndrăgostește de Tezeu și încearcă să-l salveze.
2. Îl sfătuiește pe Minos să construiască un labirint pentru a-l închide pe minotaur.
3. Șapte fete și șapte băieți erau.....în fiecare an.
4. Tatăl lui Tezeu.
5. Insula al cărei rege era Minos.
6. Locul de origine al lui Tezeu.
7. Îl ajută pe Tezeu să găsească ieșirea din labirint.
8. Le scufundă Tezeu pentru a scăpa de urmăritori.

ANEXA 1

TÂRGU-JIU, 20 MARTIE 2019

Dragii mei copii,

Știu că voi îndrăgiți rebusurile. Astăzi este o zi specială, Ziua Mondială a Fericirii. Pentru că vreau să fiți fericiți, v-am adus un rebus pe care veți avea șansa să-l rezolvați dacă veți depăși trei probe la care vă va supune doamna profesoară. Dacă ați învățat bine lecția despre politețe, fiecare probă va fi floare la ureche! Știu că cele două echipe, echipa SUPERMAN și echipa SUPERGIRL s-au pregătit intens. Fie ca cei mai buni să câștige!

SUPEREROUL SECRET

ANEXA 3

SCARA POLITEȚII

Așază pronumele personale de politețe din seria dată în ordinea crescătoare a respectului:

Alteța Voastră, dumneata, dumneavoastră, Excelența Voastră, matale, mățăluță

ANEXA 2

ȘTIAȚI CĂ.....

Asociază formelor verbale din stânga pronumele personal de politețe potrivit și completează enunțul cu o informație interesantă despre Superman.

ȘTIAȚI	DUMNEALUI	CĂ.....
ȘTIA	DUMNEAVOASTRĂ	CĂ.....
ȘTIAU	DUMNEATA	CĂ.....
ȘTIAI	DUMNEAEI	CĂ.....
ȘTIA	DUMNEALOR	CĂ.....

ANEXA 4

VREM SĂ FIM POLITICOȘI!

Bifează căsuțele din dreptul persoanelor cărora trebuie să li te adresezi cu pronumele personal de politețe dumneavoastră, atunci când purtați o discuție.

- bibliotecara școlii
- un coleg de clasă
- un necunoscut
- tata
- fratele tău
- un cadru didactic
- secretara școlii
- un vecin
- un prieten

ANEXA 7

PÂNZA DE PĂIANJEN

Așază adjectivele variabile și invariabile, în funcție de numărul de forme flexionare, la locul potrivit. Dacă vei completa corect pânza lui SPIDEMAN, vei deveni coechipierul lui: adânc, cumsecade, limpede, atent, nou, inteligent, dulce, crem, amuzant, atroce, mare, mic, grena, larg, milos, cuminte.

ANEXA 8

Realizează acordul adjectivelor dintre paranteze cu substantivele determinate din textul dat:

Am cumpărat o revistă (frumos).....cu benzi
(desenat).....Spiderman a ajuns un supererou după ce a fost mușcat de
păianjeni (radioactiv).....El duce o viață

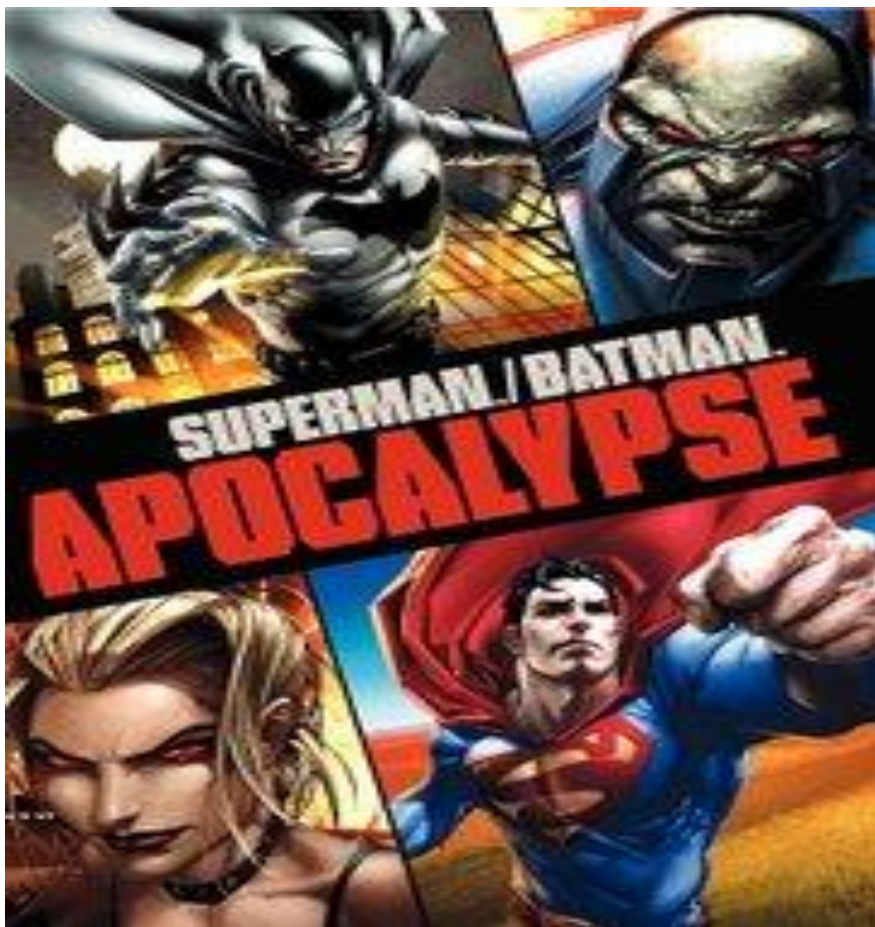
(dublu).....ascunzându-se sub înfățișarea (timid)a lui Peter Parker. Copiii (hazliu).....iubesc supereroii.

Rescrie ultimul enunț din textul de mai sus punând adjectivul în fața substantivului. Ce Obse

ANEXA 9

OGLINDA TABLEI

Adjectivul	
SUPERMAN → puternic	KRIPTONITA → distrugătoare
→ straniu	→ verde
→ curajos	→ electromagnetică
→ perspicace	
→ bun	
→ vulnerabil	
→ așteptat	
→ iubit	
I. Adjectivul exprimă însușirea unui obiect.	II. Adjective propriu-zise (curajos, bun, puternic) Adjective participiale (așteptat, iubit) Adjective variabile (puternic, straniu, verde) Adjective invariabile (perspicace)
III. Adjectivul se acordă în gen și număr cu substantivul determinat. Ex. erou curajos eroină curajoasă eroi curajoși eroine curajoase	IV. Adjectivul îndeplinește funcția sintactică de atribut adjectival.

ANEXA 6

Superman, eroul cu puteri extraordinare, și Batman, cavalerul întunecat, vor fi parteneri în lupta cu forțele malefice. Este un vis devenit realitate pentru copiii pasionați de benzi desenate. Cele două personaje curajoase vor face echipă în filmul *Apocalipsa*.

ADJECTIVE PROPRIU-ZISE ADJECTIVE PARTICIPIALE

Proiect de lecție

Școala: Școala Gimnazială Țințăreni/ Gorj

Propunător: Prof. Sgaibă Maria Liliana

Nivelul de învățământ: Gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Părțile de propoziție (principale și secundare)

COMPETENȚE VIZATE:

C1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare.

C2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată.

C3. Receptarea mesajului scris din texte literare, în scopuri diverse.

C4. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea mesajelor scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) Cognitive:

O1: să identifice subiectele / predicatele, attributele/complementele în enunțuri date;

O2: să precizeze felul subiectelor / predicatelor, atributelor/complementelor;

O3: să identifice, în exemple date, părțile de vorbire prin care se exprimă părțile de propoziție;

O4: să analizeze părțile de propoziție după cerințe date;

O5: să definească părțile de propoziție;

O6: să aplice cunoștințele teoretice referitoare la părțile de propoziție în rezolvarea unor exerciții date;

O8: să-și argumenteze răspunsurile, folosind un limbaj corespunzător, dovedind astfel că și-au însușit corect cunoștințele.

b) Afective: O9: să manifeste spirit de colegialitate și cooperare în cadrul echipei;

O10: să participe cu interes la activitate

c) Psihomotorii O11: să utilizeze corect mijloacele auxiliare folosite .

STRATEGIA DIDACTICĂ:

a) Metode și procedee: metoda cubului,, conversația, conversația euristică,jocul didactic, exercițiul, muncă independentă, munca în echipă, explicația, problematizarea, expunerea

b) Mijloace de învățământ: cubul, simbolurile echipelor, fișe de lucru, planșe didactice, cretă colorată, markere, postere

c) **Forme de organizare a activității:** activitate frontală, activitate pe echipe, activitate individuală,

d) **Resurse și managementul timpului:** - capacități normale de învățare ale elevilor
- cunoștințele lor anterioare;

BIBLIOGRAFIE:

- „*Limba și literatura română*”, manual de clasa a VII-a, Alexandra Crișan, Sofia Dobra, Florentina Sâmhăian, editura Humanitas Educațional, București, 2002;
- „*Metodica predării limbii și literaturii române*”, Valeriu Marinescu, ed. Fundației România de mâine, București, 2002;
- „*Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limba și literatura română*” – învățământ primar și gimnazial, Ministerul Educației și Cercetării, 2002
- „*Introducere în Metodica studierii limbii și literaturii române*”, - Nicolae Eftenie, ed. Paralela 45, 2001
- „*Gramatica prin joc*”, Elena Simionică, Fănica Bogdan, ed. Polirom, 1998
- „*Exerciții de limba română, compuneri și tehnici de studiu*” – Daniela Nedelcuț, ed. Cardinal,

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
19		Moment organizatoric	- se asigură climatul de ordine și disciplină necesar desfășurării lecției în bune condiții	- se pregătesc pentru lecție	conversația	Observarea directă
20		Captarea atenției	- profesorul împarte elevilor fișe de lucru (Anexa 1) și le cere acestora să le completeze	- elevii completează rebusul	rebusul	Aprecieri verbale
21		Anunțarea temelor și a obiectivelor	- le comunică elevilor titlul noii lecții și obiectivele operaționale	- ascultă cele comunicate de profesor	conversația	Observarea directă
22			Pe baza textului scris pe tablă elevii vor analiza părțile de propoziție	Elevii	Exerciții de	Observarea

		Dirijarea învățării	<p>învățate, și vor completa un tabel care cuprinde categoriile gramaticale specifice.</p> <p>„ O tara mandra si binecuvântată se întinde pe inalta culme a Carpatilor. Patru anotimpuri viziteaza meleagurile Romaniei. Oameni harnici si ospitalieri traiesc aici. Padurile dese ascund bogatii impresionante. ”</p> <p>Se realizează pe tablă schema părților de propoziție principale și secundare (Anexa 2), apoi profesorul împarte fiecărui elev fișe de lucru (Anexa 3).</p>	<p>răspund</p> <p>Elevii copletează tabelul</p> <p>Elevii scriu în caiete</p> <p>Elevii rezolvă cerințele</p>	<p>recunoaștere</p> <p>Exerciții de recunoaștere și grupare</p> <p>Exerciții de completare</p> <p>Exerciții de recunoaștere și grupare</p>	<p>directă</p> <p>Evaluarea continuă prin chestionare orală</p>
6	7.	Asigurarea feed-back-ului	<p>Obținerea performanțelor și asigurarea feed-back-ului se realizează prin metoda cubului.</p> <p>Pe fiecare față a cubului este scrisă câte o sarcină de lucru-</p> <p>- anexa 4 :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Describe 2. Compară 3. Analizează 4. Argumentează <p>Fiecare echipă rezolvă fișa în funcție de culoarea</p>	<p>Elevii rezolvă cerințele, apoi schimbă fișele între ei.</p>	<p>Jocul didactic</p> <p>Conversația</p>	<p>Observarea directă</p> <p>Aprecieri verbale</p> <p>Autoevaluarea</p>

			pe care o are.			
	O7		Profesorul împarte fișele teoretice- anexa 2- ale părților de propoziție studiate astăzi, iar ele vor fi completate cu alte exemple - tema pentru acasă.		Explicația	Metoda cubul Orală
	O8	Retenția și transferul	Profesorul face aprecieri generale despre activitate, notează elevii care s-au remarcat prin calitatea răspunsurilor.	Elevii își notează tema	Conversația Explicația	Frontală Individuală

Anexa 1

Rezolvăm un rebus.Ce obțineți pe linia A- B?

A

C	O	M	P	L	E	M	E	N	T
	A	T	R	I	B	U	T		
		V	O	R	B	I	R	E	
			P	E	R	S	O	N	A
				C	O	M	P	L	E
P	R	O	P	O	Z	I	T	I	E
		S	U	B	I	E	C	T	
	A	D	J	E	C	T	I	V	
		P	R	E	D	I	C	A	T
			G	R	A	M	A	T	I
									C
									A

B

- 1.Parte de propoziție care răspunde la întrebarea UNDE?
- 2.Parte de propoziție care determină un substantiv.
- 3.Substantivul este parte de
- 4.EU este pronume.....

5. Parte de propoziție care determină un verb;
6. Subiectul și predicatul sunt părți principale de ...
7. Parte de propoziție care răspunde la întrebarea CINE?
8. Parte de vorbire care arată o însușire.....
9. Propoziția este o comunicare cu un singur.....
10. Studiază părțile de vorbire și de propoziție.....

Noțiuni de sintaxă

Propoziția-este o comunicare cu un singur predicat.

Clasificarea propozițiilor:

I. După alcătuire : propoziții simple –alcătuite din **S+P**.

Ex. Soarele răsare.

propoziții compuse -alcătuite din **S+P+A+C**.

Ex. Rochia roșie stă pe umeraș.

II. După scopul comunicării avem:

◊**propoziții enunțiative**: Eu locuiesc în Brașov.

◊**propoziții interogative**: Unde este caietul tău?

*Semnul întrebării reprezintă marca propozițiilor interogative.

◊**propoziții exclamative**: Ce minunat este satul meu!

*Semnul exclamării reprezintă marca propozițiilor exclamative.

III. După aspectul predicatului, propozițiile sunt de două feluri:

◊**propoziții afirmative**: Irina scrie.

◊**propoziții negative**: Irina nu scrie.

*Propozițiile negative sunt propozițiile al căror predicat cuprinde cuvântul ”**nu**”.

Părțile de propoziție

În limba română , părțile de propoziție sunt de **două feluri**:

I. Părți de propoziție **principale**: ↗Subiect

↘Predicat

II. Părți de propoziție **secundare**: ↗Atribut

↘Complement

Anexa 2

PĂRȚI PRINCIPALE DE PROPOZIȚIE

I.Subiectul -partea principală de propoziție care arată cine face acțiunea sau se află în starea exprimată de predicatul verbal.

Întrebări :cine ?/ce ?, despre cine se vorbește în propoziție ?

Subiectul gramatical poate fi exprimat prin:

- substantiv în nominativ: **Mașina** pleacă.
- locuțiune substantivală: **Darea de seamă** a fost întocmită repede.
- numeral cu valoare substantivală în nominativ
 - cardinal: **Doi** se ceartă.
 - colectiv: **Amândoi** au fost la munte.
 - fracționar: **Un sfert** costă mult mai puțin.
 - distributiv: **Câte doi** merg pe coridor.
 - ordinal: **Al doilea** merita să câștige.
- pronume în nominativ
 - personal: **Noi** am lucrat, nu voi.
 - de politețe: **Dumneavoastră** ați mers la fața locului.
 - posesiv: **Al meu** este primul.
 - demonstrativ: **Acela** este cel mai deștept.
 - nehotărât: **Toți** au dreptul la cuvânt.
 - negativ: **Nici unul** nu a ascultat.
 - interogativ: **Cine** nu a înțeles?
 - relativ: M-a întrebat: **Cine** nu a înțeles.
- verb
 - infinitiv: **A vedea** un film bun este o plăcere.
 - supin: **De plătit** mai puțin este convenabil.
 - gerunziu (numai după un reflexiv-pasiv impersonal): Se aude **gemând**.
- locuțiune verbală
 - infinitiv: E greu **a pune pe roate** o afacere.
 - supin: Este ușor **de băgat de seamă** diferența.
- interjecție (numai după un reflexiv-pasiv impersonal): S-a auzit **pleosc!** după ce a sărit în apă.

Subiectul gramatical poate fi și neexprimat. Subiectul neexprimat este:

- **subînțeles** când subiectul a fost exprimat într-o propoziție anterioară

Ex: Elevul învață 1/și scrie2/.

- **inclus** atunci când poate fi dedus din desinența verbului (la pers. I și II nr singular și plural).
- Ex: Învățăm cu seriozitate pentru examen.

II. Predicatul -partea principală de propoziție care arată **ce face?** sau **ce se spune ?** despre subiect.

Predicatul este de două feluri:

- predicat verbal- Mama **gătește** o mâncare de legume.
- predicat nominal- Eleva **este silitoare**.

Predicatul poate fi exprimat prin:

- **verb la mod personal**- Irina a primit un premiu mare.
- **adverb predicativ**

*Poate!*¹ *că înțelegi*².

- **interjecție cu valoare predicativă**

Pupăza zbrrr! pe-o dugheană. (*Ion Creangă, Amintiri din copilărie*)

- **locuțiune verbală**

A stat de veghe toată noaptea.

Predicatul se clasifică în

- **Predicat verbal** - arată ce face **subiectul** și îi atribuie acestuia o acțiune:

În față răsărise luna. (*Fănuș Neagu, Dincolo de nisipuri*)

Predicatul verbal este exprimat prin **verbe** la **moduri personale**:

- **Indicativ**: *citesc, citeam, citii, am citit, citisem, voi citi*
- **Imperativ**: *citește*
- **Conjunctiv**: *să citesc, să fi citit*
- **Condițional-optativ**: *aș citi, aș fi citit*

- **Predicat nominal** - atribuie o însușire sau o calitate **subiectului** și arată cine este, ce este și cum este **subiectul**.

Unu-i moldovan,

Unu-i ungurean

Și unu-i vrâncean. (*Miorița*)

Predicatul nominal este format din **verb copulativ** și **nume predicativ**.

Vebele copulative sunt: *a fi, a deveni, a ajunge, a rămâne, a însemna, a părea, a se naște, a ieși, a se face* (ultimele două când au sensul lui *a deveni*);

Verbul *a fi* este predicat verbal când are sensul de: *a exista, a se afla, a se găsi, a merge, a proveni;*

A deveni este tot timpul verb copulativ.

PĂRȚI SECUNDARE DE PROPOZIȚIE

I. Atributul -partea secundară de propoziție care determină un substantiv.

Felurile atributului:

-*atribut simplu*---> Elevul silitor ia note mari.

-*atribut multiplu*---> Elevul harnic, bun și serios este apreciat.

Întrebările atributului:

●*care?*- Elevul premiat este felicitat de toți.

●*ce fel de?*- Mâncarea de vinete este gustoasă.

●*al, a, ai, ale cui?*- Temele elevului sunt corecte.

●*cât? câtă? câți? câte?*- Opt fete au participat la olimpiadă.

Clasificarea atributului:

a) *Atribut adjectival*-se exprimă prin adjectiv propriu-zis: Primăvara veselă a venit.
provenit din participiu: Pomii înfloriți îmi plac.
numeral cu -----Doi elevi au sosit.
valoare adjectivală

b) *atribut substantival*→ *prepozițional*- substantivul stă în cazul acuzativ și este precedat de prepoziție .
Ex: Compotul de vișine este foarte gustos.
genitival-când substantivul este în cazul genitiv.
Ex: Părinții lui Andrei sunt medici.

c) *atribut pronominal*→ *prepozițional*-pronumele stă în cazul acuzativ și este precedat de prepoziție .
Ex: Cadoul de la el era scump.
genitival- când substantivul este în cazul genitiv.(Tatăl lor este medic)

II. Complementul

Definiție-parte secundară de propoziție, care determină un verb.

Clasificare **Complemente circumstanțiale**- arată împrejurările în care se desfășoară o acțiune.

Complemente necircumstanțiale- nu arată împrejurările în care se desfășoară o acțiune.

A. Complementele circumstanțiale se împart în:

1. Complement circumstanțial de loc-arată locul în care se petrece o acțiune.

Întrebări unde?

de unde?

pe unde? Până unde?

încotro?

Părți de vorbire prin care se exprimă→ adverb de loc- Merg acolo.

substantiv în acuzativ cu prepoziție- Merg la școală.

pronume personal în Ac cu prepoziție- Merg la ea.

2. Complement circumstanțial de timp-arată timpul în care se petrece o acțiune.

Întrebări

când?

de când?

până când?

cât timp?

Părți de vorbire prin care se exprimă→ adverb de timp- Plec mâine.

substantiv în Ac cu prepoziție- Te voi vizita în vacanță.
substantiv în Ac fără prepoziție Plec săptămânaviitoare.
Plec a doua zi.

3. **Complementul circumstanțial de mod**-arată modul în care se desfășoară o acțiune.

Întrebări

{ cum?
în ce fel?
cât?

Părți de vorbire prin care se exprimă

adverb de mod- Vorbesc prietenește.
substantiv în Ac cu prepoziție- Discută cu însuflețire.

B. **Complementele necircumstanțiale** se împart în:

1. **Complement direct**- arată obiectul asupra căruia se răsfrânge direct acțiunea verbului determinat.

Întrebări

{ pe cine? (pentru persoane)
ce? (pentru obiecte, lucruri)

Părți de vorbire prin care se exprimă

substantiv în acuzativ cu prepoziția pe- O văd pe Ana.

substantiv în acuzativ fără prepoziție- Ador muzica.

pronume în acuzativ cu prepoziție- Îi văd pe ei.

pronume în acuzativ fără prepoziție- Îl sun mâine.

numeral cu valoare substantivală în Ac- Îl văd pe al

doilea.

2. **Complementul indirect**- arată obiectul asupra căruia se răsfrânge indirect acțiunea verbului determinat.

Întrebări

{ cui?
la cine? la ce? cu cine? cu ce?
despre cine? despre ce? pentru cine? pentru ce?

Părți de vorbire prin care se exprimă

substantiv în cazul dativ- Îi dau elevului cartea.
în cazul Ac cu prepoziție- Se uită la film.

pronume în cazul dativ- Vă dau vouă o carte.
în cazul Ac cu prepoziție- Se gândea la el.

numeral cu val. substantivală- Se gândea la prima.

Anexa 3

Propozitia. Părțile de propozitie **~Fișă de lucru~**

1. Corectați propozițiile, realizând acordul predicatului cu subiectul :

*Ana plecăm la bunici.

.....

*Copiii alerg pe terenul de sport.

.....

*Tu s-au întâlnit cu prietenii în parc.

.....

2. Alcătuiți două propoziții simple și două propoziții dezvoltate.

.....

3. Subliniați cu o linie P, cu două linii S, cu linie curbă A și cu linie punctată C din propozițiile :

Elena se joacă în curtea bunicilor.

Bunicul culege roșii din grădină.

Pisica leneșă nu prinde șoareci.

Lumina albă cade peste grădină.

Astăzi vizităm muzeul satului.

Pletele aurii ale voievodului fluturau în vânt.

4. Alcătuiți propoziții după schemele :

*S.P.

*P.S.

*S.A.P.C

*S.P.C.A.....

5. Precizați care dintre propozițiile următoare sunt afirmative și care sunt negative:

a) Dan ascultă sfaturile mamei.

b) Merge atent pe stradă.

d) În pauze, copiii alearga.

e) El nu vorbește în ore.

f) Vorbește frumos cu sora sa.

g) El nu-și ascultă părinții.

Anexa 4

Propozitia. Părțile de propozitie METODA CUBULUI

1. Într-un scurt text, realizați **descrierea** învățătoarei voastre utilizând predicate verbale și predicate nominale. Veți sublinia predicatele verbale cu albastru, iar predicatele nominale cu roșu.
2. **Compară** cuvintele din prima coloană cu cele din a doua coloană și sintetizează într-un enunț observațiile făcute.

Copil	a copilări
Frunză	a înfrunzi
Vesel	a înveseli
Verde	a înverzi
Cuvânt	a cuvânta
Blând	a îmblânzi

3. **Asociază** fiecărei propoziții din prima coloană litera care corespunde tipului de predicat subliniat:

.. <u>N-o să reușească</u> nimic.	A. PV (vb. predicativ, modul indicativ, timpul perfect simplu)
..Elevul <u>învăță</u> pentru examen.	B. PN (verb copulativ și nume prediactiv în dativ)
..Elevul <u>învăța</u> pentru examen.	C. PN (verb copulativ și nume predicativ în genitiv)
..Clasa mea <u>este frumoasă și primitoare</u> .	E. PN (verb copulativ și nume predicativ multiplu)
..Discursul a fost <u>contra ei</u> .	F. PV (vb predicativ, modul indicativ, timpul imperfect)
..Manualul <u>este conform programei</u> .	G. PV (verb predicativ, modul indicativ, timpul viitor)

4. **Analizează** subiectele, predicatele, atributele și complementele din fraza dată:

Într-o seară de toamnă târzie treceam pe aleile ruginite ale parcului care devenise pustiu. Copacii, acum despodobiți, erau niște bătrâni înțelepți și triști. M-am așezat pe o bancă și am stat acolo mult timp.

5. **Aplică** în enunțuri cunoștințele referitoare la valorile morfologice ale verbului **a fi**.

6. **Identifică** subiectele și predicatele din enunțurile următoare și **argumentează** alegerea făcută.

Copacii erau triști și singuri.

Copila devenise ca o floare.

Prințesa era o frumoasă fată cu glas fermecător.

Școala era acolo.

Suntem bucuroși de venirea primăverii.

Anexa 5

Numele :

Prenumele:

TEST DE EVALUARE

1. În enunțurile:

2p.

A. Nu am putut scrie *frumos*.

B. Are un scris *frumos*.

C. *Frumosul* a câștigat concursul.

Cuvintele marcate sunt, în ordine:

a) c.c.m., A. adj., A. adj.;

b) c.c.m., A. adj., S.;

c) c.i. , a. adj., S.

2. Construiește un enunț în care cuvântul *toamna* să aibă o funcție sintactică diferită de cea pe care o îndeplinește în propoziția:

„Toamna respira molcom, răcoros și calm.” (M. Sântimbreanu). Precizează noua funcție.

3p.

3. Analizează sintactic și morfologic cuvântul subliniat din enunțul:

4p.

Rochia roșie mi-a plăcut mult.

Proiect de lecție

Școala:Gimnazială Scoarța, Structura Budieni

Propunător: Sandu Roxana Nicoleta

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională:Lumina blândă a cărții

Subiectul: Concurs de gramatică și literatură română *Cine știe, câștigă!*

Competențe vizate:

C1. dezvoltarea capacitatii de exprimare orală si scrisa

C2.Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

C3. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții și participarea la diferite situații de comunicare, manifestând o atitudine favorabilă progresiei comunicării

Obiective operaționale:

cognitive:

- sa citeasca expresiv un text la prima vedere pronuntând corect toate cuvintele, respectând punctuația și pauzele logice ale textului și sa explice rolul unor semne de punctuatie si de ortografie dintr-un text dat

- sa precizeze trăsăturile de caracter ale unor personaje principale din opere studiate

afective:

- cultivarea dorintei de a citi si alte opere literare;

psihomotorii:

- formarea deprinderilor de a opera în comunicarea scrisă sau orală cu noile concepte operaționale.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversatia euristica, lectura expresiva si lectura selectiva, lucrul analiza gramaticala, explicatia, observatia, problematizarea, ciorchinele;

Forme de organizare: activitatea frontala ,activitatea independent individuala si munca pe grupe de elevi;

Resurse:

-materiale: creta colorata,texte lingvistice,fise de lucru

-umane:20 elevi de gimnaziu

-temporale: 90 minute

Forme și tehnici de evaluare: observația sistematică, autoevaluare, evaluare de către colegi, evaluarea formativă

Bibliografie: **Limba si literatura romana**, Indrumator pentru manualele alternative, Editura Carminis, Pitesti 2005

Gramatica limbii române, Editura Academiei Române, București, 2005;

Metodica predarii limbii si literaturii romane in gimnaziu si liceu, Corneliu Craciun, Editura Emia, 2004

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
23.		Organizarea clasei	Se stabilește ordinea în clasa, asigurarea condițiilor necesare desfășurării lecției.	Elevii se pregătesc pentru lecție.	Conversatia	Observația sistematică
24.		Captarea atenției	Profesorul anunță că va urma o lectie tip concurs in care vor fi consolidate si verificate notiuni de gramatica si de literatură însușite pe parcursul acestui an scolar	Elevii sunt atenți la profesor	Conversația Explicația	Frontală
25.		Anunțarea subiectului lecției și a obiectivelor operaționale	Profesorul anunță titlul lecției – <i>Cine știe, câștigă!</i> Scrie titlul pe tablă și anunță obiectivele	Elevii notează titlul pe caiete și ascultă obiectivele	Conversația	
26.		Conducerea procesului de recapitulare, sistematizare și evaluare	Profesorul împarte elevii în două echipe Profesorul le explică elevilor că vor avea de rezolvat cerințele a cinci probe din materia studiată Profesorul anunță că	Elevii vor fi impartiti pe grupe: <i>echipa florilor(fetele)</i> si <i>echipa fluturilor(baietii)</i> care se vor organiza si in mici subgrupe Dupa un timp de gandire un reprezentant al echipelor formate va raspunde la cerintele date	Conversația	

			echipa care castiga cele mai multe puncte va fi castigatoarea concursului			
27.		Asigurarea feed-back-ului	Profesorul va face aprecieri generale si individuale , va inmana diplomele castigatorilor si va aprecia activitatea elevilor prin calificative rasplatind astfel munca elevilor.	Elevii vor completa o fisa de autoevaluare		

Anexe:

Proba 1-A

Prezintă ,oral, părerea ta în legătură cu adevărul proverbului:
„Meseria e o brațară de aur.”

Proba 1-B

Prezintă ,oral, părerea ta în legătură cu adevărul proverbului:
„Cine se scoala de dimineață, departe ajunge.”

Proba 2-A

A.Citește cât mai expresiv textul următor pronunțând corect toate cuvintele, respectând punctuația și pauzele logice ale textului:

Cumătrul corb ținea-n plisc o bucată
De cașcaval, furată.
Cumătra vulpe, atrasă de miros,
Vorbi cu el de sub copac, de jos:
- Măria-ta, îi zise, să trăiești!
Că tare mândru și frumos mai ești.
De-i fi la ghiers cum te arăți la pene,
E lămurit, cu ochi și cu sprâncene,
Nu vreau să mint, dar nici nu vreau să neg,

*Că ești minunea codrului întreg!
El, măgulit de-această cuvântare,
Voi să dovedească ce-i în stare;
Deschise pliscul, cașcavalul cade,
Vulpea i-l ia și-i ține, cum se cade,
O altă cuvântare: - *Domnul meu,*
O să te-nvăț acum ceva și eu.
Lingușitorii se înfruptă de la cei
Ce cască gura ascultând la ei.
*Lecția mea, văzuși, nu te-a costat**

Decât un colcovan de caș furat.

Vulpea(fabulă)

B.Explică rolul liniei de dialog din din structura *versul subliniat*:

.....

Proba 2-B

A.Citește cât mai expresiv textul următor pronunțând corect toate cuvintele, respectând punctuația și pauzele logice ale textului:

***Clara undă argintoasă reflectează alba lună,
Lacul limpede se mișcă, nalta trestie răsună;
Abia vântul șerpuiește printre crengi de sălcii verzi,
Răsfoirea lor e tristă și în șoapta lor te pierzi
Adâncit în visul dulce al reflexelor de lună.
Noaptea clară într-un basmu de magie schimbă balta,
Oh, ce aur curge-n trestii ce cad una peste alta;
Peste tot plăceri nespuse bat din aripile lor,
Tainic cântă-n ulmul falnic singuraticul cinflor*;
El doinește, și în ochii-mi se răsfîrînge, clară, balta.***

(Tudor Arghezi, Clara noapte)

B.Explică rolul cratimei din structura *cântă-n*:

.....

Proba 3-A

Citește cu atenție versurile și răspunde la cerințele de mai jos:

Deși este încă seară,
Știu că mâine va fi vară
Cu lungi gene de mărar
Și cu ochii de muștar.
Cu obraji de caisă
Unduindă a narcisă.

Ca o pasăre măiastră,
Ea va bate la fereastră.
Eu deschid. Ea intră-n casă
Tărcată și pepenoasă.

(Nichita Stănescu, *Vara*)

1.Alcătuieste familia lexicală pentru cuvântul *casă*:

.....

2.Precizează sinonime pentru cuvintele: *măiastră* și *a deschide*:

.....

.....

3 Transcrie, din text, un cuvânt care să conțină *diftong* :

.....

4.Transcrie din text *o comparație* :

.....

5.Precizează genul literar prezent în textul dat :

.....

Proba 3-B

Citește cu atenție textul dat și răspunde la cerințele de mai jos:

„Pe lacul luciu din grădina cu florile neclintite de nicio adiere, cu crengile nestrăbătute de niciun foșnet, pe lacul adormit că pare o uriașă lespede de cristal ce acoperă o altă grădină fermecată, lebăda - bărbatul rămas singur - trece ca o închipuire, alb ca zăpada, cu aripile ca două scoici de argint [...]
Sus, pe bolta adâncă, stelele au pălit; în haosul albastru, luceafărul de cristal sclipește tainic, strălucitor, purtând parcă în văpaia lui viața tuturor lumilor cerești, a lumilor veșnic călătoare în necuprinsul firii.”

(*E. Gârleanu - Singuraticii*)

1. Alcătuieste familia lexicală pentru cuvântul *casă*.

2. Precizează sinonime pentru cuvintele: neclintite și crengile.

3. Transcrie, din text, un cuvânt care să conțină *diftong*

4. Transcrie din text un *un epitet*

5. Precizează genul literar prezent în textul dat

Proba 4-A

A. Subliniați predicatele și subiectele din enunțurile următoare

B. Precizați felul lor și prin ce parte de vorbire sunt exprimate

1. Fluturii zglobii sunt grațioși.
2. Cuiburile păsărilor sunt pe crenguțe.
3. Băncile și scaunele noastre sunt de stejar.
3. Merg cu bicicleta la plimbare.

Proba 4-B

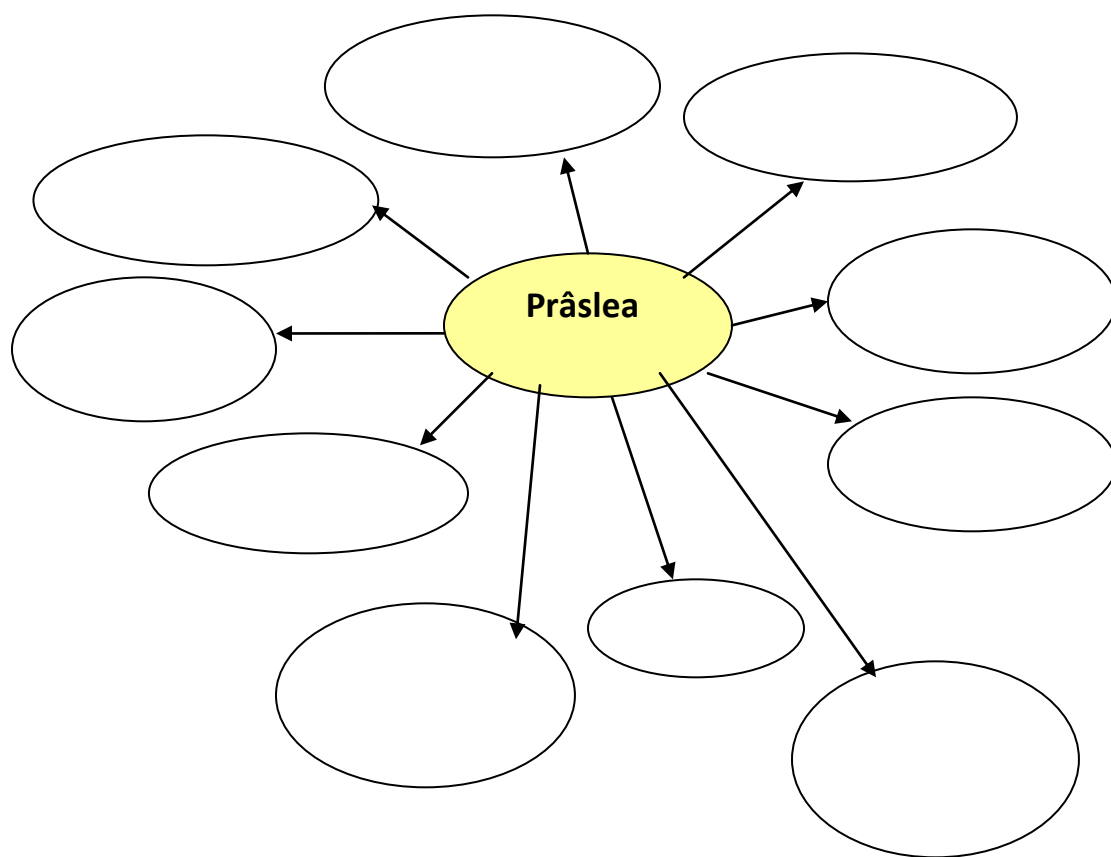
A. Subliniați predicatele și subiectele din enunțurile următoare

B. Precizați felul lor și prin ce parte de vorbire sunt exprimate

1. Copacii sunt înfloriți.
2. Mergem la plimbare.
3. Vor sosi păsările călătoare.
4. Sora și verișoara mea sunt eleve

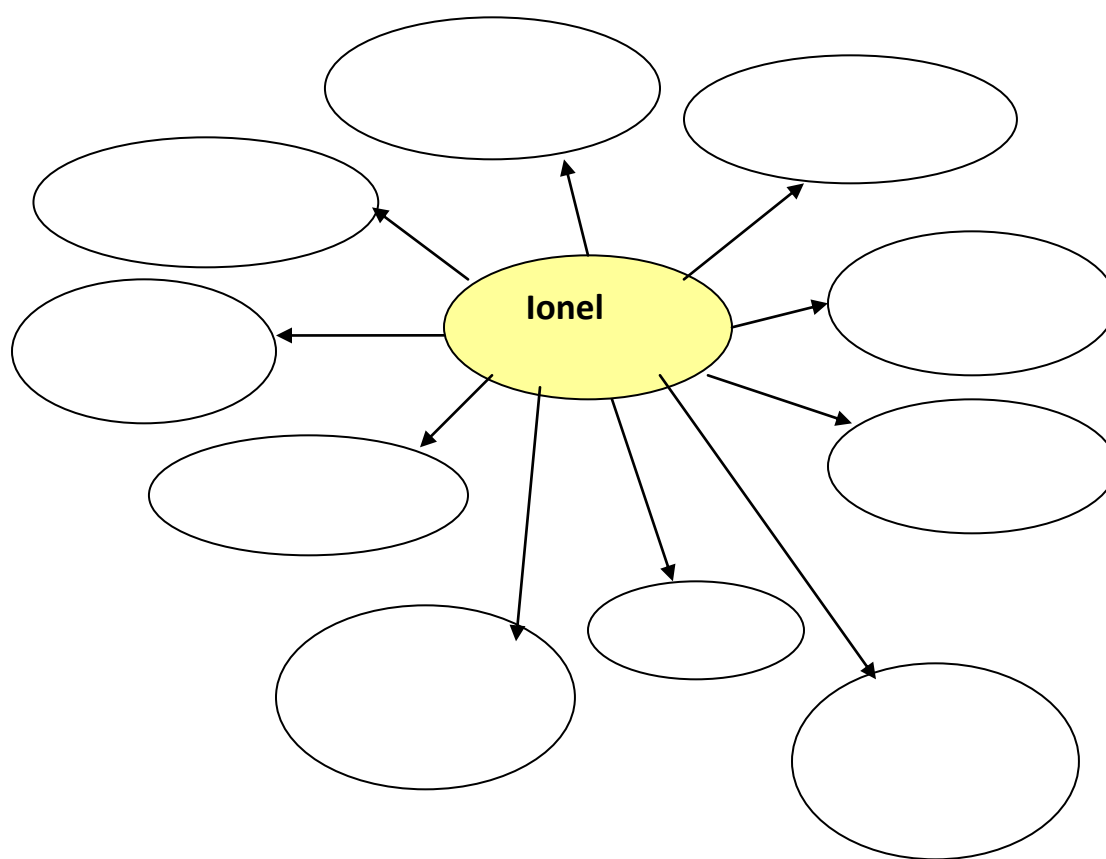
Proba 5-A

Completați ciorchinele cu trăsăturile de caracter ale personajului Prâslea din opera, „*Prâslea cel voinic și merele de aur*”

Proba 5-B

**Completați ciorchinele cu trăsăturile de caracter ale personajului Ionel din opera,,
Vizită....” de I.L.Caragiale**

Deși este încă seară,
Știu că mâine va fi vară
Cu lungi gene de mărar
Și cu ochii de muștar.
Cu obraji de caisă
Unduindă a narcisă.

Ca o pasăre măiastră,
Ea va bate la fereastră.
Eu deschid. Ea intră-n casă
Tărcată și pepenoasă.

(Nichita Stănescu, *Vara*)

1. Alcătuiește familia lexicală și câmpul lexical pentru cuvântul *casă*.
2. Precizează antonime și sinonime pentru cuvintele: *lungi* și *a deschide*.
3. Descoperă **diftongii**, **triftongii** și vocalele în **hiat**

1. **Transcrie, din text, două cuvinte care să conțină diftongi ;.**
2. **Desparte în silabe cuvintele din primul vers ;**
3. **Găsește câte un sinonim (contextual) pentru: *ostenite*, *crengi*;**
4. **Transcrie din text un epitet și o comparație ;**
5. **Transcrie din text două cuvinte derivate (cu sufix sau cu prefix);**
6. **Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate;**
7. **Precizează modul de expunere prezent în textul dat ;**

Proba de departajare

Recitați o poezie memorată de voi

Scrieți tot ce vă trece prin minte despre disciplina *Limba și literatura română*.

Proiect de lecție

Școala Gimnazială „ Ecaterina Teodoriu”, Tg-Jiu

Propunător: prof. Vaculea Irina

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Tipuri de texte. Textul literar. Textul nonliterar

Competențe vizate:

C1- Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse

C2- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare cu scopuri diverse

Obiective operaționale:

Cognitive:

O1 - să extragă informații esențiale și de detaliu din diferite texte;

O2 - să identifice elementele specifice din structura unor tipuri textuale studiate;

O3 - să exprime oral sau în scris propriile reacții și opinii privind textele receptate;

O4 - să-și justifice punctele de vedere în exprimarea opiniilor;

O5 - să aplice diverse tehnici vizând înțelegerea textelor literare sau nonliterare;

O5 - să asocieze textele/ ideile transmise cu imagini sugestive;

O6 - să redacteze texte diverse;

Afective:

O7 - să accepte solicitările profesorului și să se mobilizeze pentru realizarea lor;

O8 - să-și cultive interesul pentru o comunicare corectă în limba română;

Psihomotorii:

O9 - să-și dirijeze efortul oculo-motor către centrul de interes vizat;

O10 - să-și reprime tendințele de a practica mișcări inutile în timpul orei.

Strategii didactice:

Metode și procedee: joc didactic, brainstorming tip ciorchine, învățarea prin descoperire, puzzle, conversația, explicația, exercițiul oral și scris, turul galeriei, scaunul autorului.

Forme de organizare: frontală, individuală, în perechi, pe grupe.

Resurse:

- **materiale:** fișe de lucru, flipchart, caietele elevilor.
- **umane:** profesor, elevi
- **temporale:** 90 minute.

Forme și tehnici de evaluare: orală și scrisă (întărirea răspunsurilor, observația sistematică, exercițiul creativ, sarcinile de lucru).

Bibliografie:

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, 2003;

Păcurari, Otilia Ștefania (coord.), *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, Editura Educația 2000+, București, 2009.

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
c)	O9	Moment organizatoric	Asigurarea cadrului și atmosferei optime desfășurării lecției.	Pregătesc cele necesare pentru buna desfășurare a lecției.	Conversația	Observația sistematică
d)	O1 O2 O9	Captarea atenției	Exercițiu de spargere a gheții : Li se propune elevilor un joc. Profesorul aruncă mingea spre un elev care va citi primul text. Elevul care prinde primul mingea citește biletul cu textul și le cere colegilor să ridice jetonul potrivit: roșu pentru textul literar și verde pentru textul nonliterar. Se continuă jocul până ce biletele se vor epuiza.(Anexa 1)	Elevii vor primi bilețele pe care sunt scrise diferite fragmente de texte literare/ nonliterare. Elevii vor primi jetoane colorate diferit și, la auzul unui tip de text, vor ridica jetonul potrivit: roșu pentru textul literar și verde pentru textul nonliterar.	Exercițiu de spargere a gheții Problematizarea	Analiza răspunsurilor date de elevi
e)	O9 O10	Anunțarea temei și a obiectivelor	Se anunță titlul lecției: Tipuri de texte. Texte literare și nonliterare. Prezintă obiectivele lecției care sunt special	Elevii ascultă și notează titlul lecției în caiete.	Activitate individuală	Observația sistematică

		operaționale	formulate pentru elevi.			
f)	O3 O4 O7 O1 O2 O4 O8	Dirijarea învățării	<p>Profesorul detaliază obiectivele și propune elevilor planul de lucru rezultat din detalierea acestora.</p> <p>Se vor reactualiza, prin conversație frontală, cunoștințele esențiale despre tipurile de texte studiate.</p> <p>Voi împărți elevii pe două grupe. Fiecare grupă va primi câte o fișă – puzzle ce conține definiția textului literar/nonliterar. (Anexa 2)</p> <p>Elevii sunt împărțiți pe 4 grupe și primesc o fișă de lucru cu activitate diferențiată, explicându-se cerințele pentru fiecare grupă .</p>	<p>Sunt atenți la explicațiile date.</p> <p>Elevii răspund întrebărilor formulate.</p> <p>Elevii sunt organizați pentru desfășurarea unei activități pe grupe.</p> <p>Elevii rezolvă cu atenție sarcinile date (Anexa 3)</p>	<p>Activitate individuală</p> <p>Conversația</p> <p>Învățarea prin descoperire</p> <p>Diagrama Venn</p> <p>Texte-suport</p> <p>Fișa de lucru (Anexa 3)</p>	<p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p> <p>Rezolvarea sarcinilor de lucru</p>
g)	O2 O3 O4	Obținerea performanței și feed-backului	<p>Sintetizarea trăsăturilor specifice textului literar și nonliterar.</p> <p>Feed-back-ul are loc permanent pe parcursul activității, în cadrul conducerii învățării și se concretizează prin aprecieri verbale făcute de profesor.</p>	<p>Exerciții de completare a ciorchinelui (Anexa 4)</p> <p>Prin intermediul metodei „Turul galeriei” elevii își prezintă rezolvările.</p>	<p>Conversația</p> <p>Turul galeriei</p> <p>Ciorchinele</p> <p>Pe grupe</p>	<p>Evaluare scrisă</p> <p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>

h)	O7	Asigurarea retenției și a transferului	<p>Notarea temei pentru acasă.</p> <p>Fac aprecieri în ceea ce privește activitatea elevilor, îi evidențiez pe cei care s-au descurcat bine și îi nominalizez și pe cei care au avut dificultăți, încurajându-i să fie mai atenți și mai activi.</p>	<p>Elevii își notează tema și sunt atenți la explicațiile date.</p> <p>Elevii ascultă aprecierile făcute.</p>	<p>Conversația frontal individual</p> <p>Explicația</p>	<p>Redactarea originală a textelor și notarea unui titlu sugestiv.</p>
----	----	---	--	---	---	--

Anexa 1

I. Rețeta fericirii

Ingrediente:

- un răsărit cu arome ruginii,
- o tigaie,
- 1 lingură de bună-dispoziție,
- 2 linguri de optimism,
- 2 linguri de răbdare,
- 1 litru de veselie.

Mod de preparare:

Se admiră răsăritul cu arome ruginii în drum spre magazin de unde se cumpără o tigaie . Apoi se încinge bine veselia, se adaugă buna-dispoziție în cascadă și se amestecă bine. Când s-au rumenit, se presară optimismul și răbdarea. La final, se ornează cu puncte cadou, și gata! Fericirea e în mâinile voastre, gata să fie savurată.

II. *În lumina oblică a soarelui de toamnă scăpărară arme. Apăru un pâlc de opt ori zece călăreți, în fruntea cărora se vădea un boier tânăr moldovan pe-un arăbesc roib. Purta cizme roșii, contăș, cu guler și mânicuți de jderi, și gugiuman de aceeași pelcică.*

(Zodia cancerului sau vremea Ducăi-Vodă, Mihail Sadoveanu)

III. *Cuvântul **familia** provine din **famulus** (servitor) și pare că a desemnat – potrivit Dicționarului etimologic al limbii latine – „ansamblul sclavilor și al servitorilor ce trăiau sub același acoperiș”, iar mai apoi casa în întregime, stăpânul pe de o parte, soția, copiii și servitorii, pe de alta.*

(Psihosociologia familiei, Florin Druță)

IV. Chirița: (...) *Auzi ce spune monsiu Șarlă?... Zâce că ai să vorbești franțuzăște ca pe apă...N'est-ce pas Monsieur Charles, qu'il parlera comme l'eau? [...]*
...Da' ian să-i fac eu un examen...Guliță, spune nineacăi, cum să cheamă franțuzăște furculița?

Guliță: *Furculision.*

(Vasile Alecsandri - Chirița în provincie)

V. La un concurs de animale, în cadrul unei sărbători agricole, s-a afișat programul:

- ora10.00 - prezentarea invitaților,
- ora12.00 - prezentarea animalelor,
- ora14.00 - masa comună.

VI. Sub flori de măr

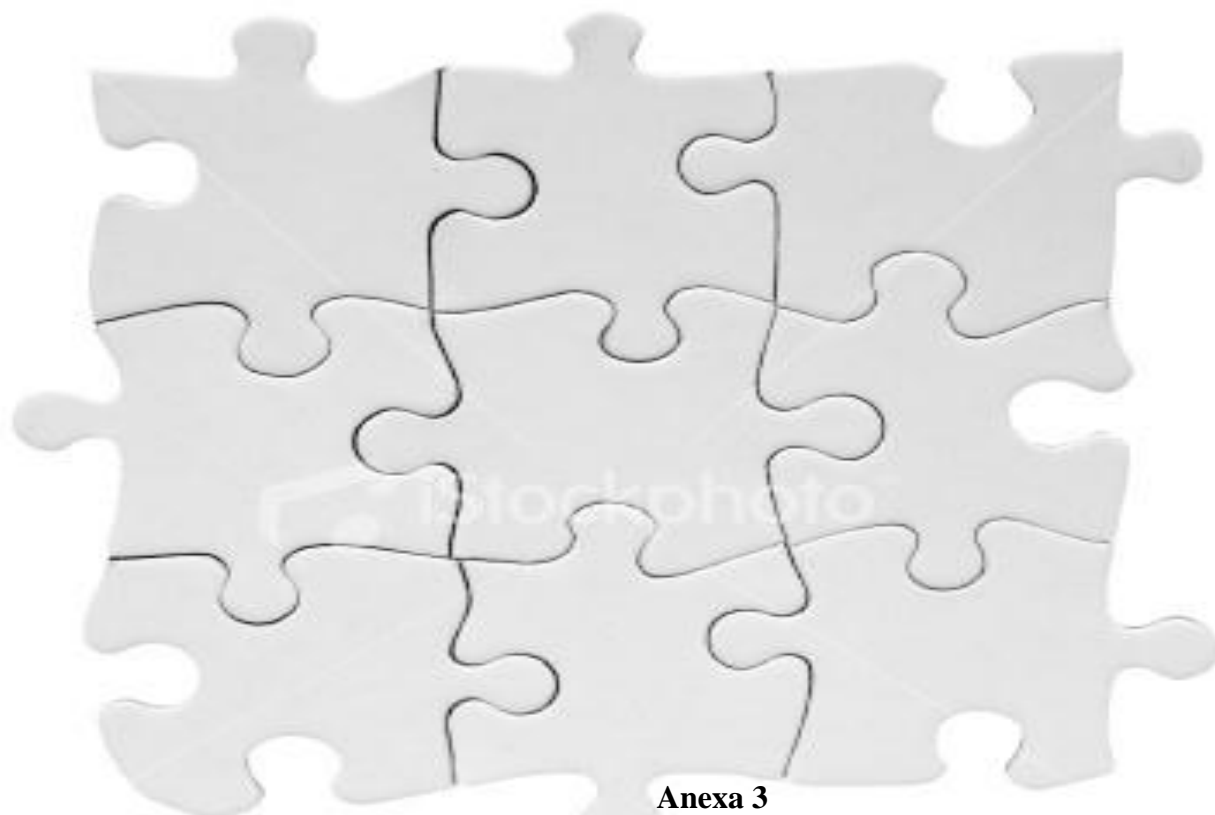
Ce mi se scutură în păr

Se umple sufletul de soare;

Pe orice frunți suferitoare,
Oh! ningeți, albe flori de măr.

(*Primăvara* de Alexandru Macedonski)

Anexa 2

Anexa 3

Grupa 1

Citește cu atenție textele date pentru a putea răspunde cerințelor:

A. *Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,*

*Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.*

*Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste. (...)*

*Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara. (...)*

(Alexe Mateevici, *Limba noastră*)

B. Ziua Limbii Române este marcată de autorități și instituțiile publice, de reprezentanțe diplomatice, institutele culturale ale României și de instituțiile românești din străinătate cu organizarea de programe și evenimente cultural-educative cu caracter evocator sau științific, consacrate limbii române. (...)

Învățată în familie și în școală și apoi iubită și cultivată, sau ignorată, poluată ori uitată, limba e vie și puternică pentru că exprimă, unește sau dezbină, definește identitatea, se moștenește sau se lasă moștenire.(...)

Limba română, cu toată diversitatea, bogăția și forța sa expresivă, n-a așteptat însă o anume zi pentru a fi sărbătorită. Marii gânditori, scriitori și poeți au celebrat-o prin toate scrierile lor sau au cântat-o în ode, iar înțelepciunea populară s-a exprimat despre limba noastră strămoșească cu haz și har în proverbe și zicători.

(http://stiri.tvr.ro/in-31-august-ziua-limbii-romane-28-de-milioane-de-oameni-din-intreaga-lume-vorbesc-romanește_821367.html#view)

Citește cu atenție informațiile date. Bifează în tabel, referindu-te la cele două texte suport:

Nr.crt	Informații	Text A	Text B
1	Textul are caracter ficțional (prezintă o lume virtuală, creată de autor, cu ajutorul imaginației)		
2	Textul are caracter nonficțional (prezintă aspecte ale realității, observate de autor și transformate în informație)		
3	Are scop informativ (transmite informații)		
4	Are scop estetic (produce emoție și stimulează fantezia cititorului)		
5	În logica lui, textul nu poate fi considerat nici adevărat, nici fals		
6	Se bazează pe aspecte adevărate, aparținând realului cotidian		
7	Prezintă personaje create de autor, care nu trăiesc în realitate, ci doar în lumea imaginară a operei literare		
8	Prezintă și se referă la persoane/ lucruri reale		
9	Se remarcă prezența expresivității obținută prin utilizarea figurilor de stil și a imaginilor artistice		
10	În general este lipsit de expresivitate, dar pot apărea jocuri de cuvinte sau sensuri diferite ale acestora		

Grupa 2

Citește cu atenție textele date pentru a putea răspunde cerințelor:

A. *Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.*

*Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste. (...)*

*Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara. (...)*

(Alexe Mateevici, *Limba noastră*)

B. *Ziua Limbii Române este marcată de autorități și instituțiile publice, de reprezentanțe diplomatice, institutele culturale ale României și de instituțiile românești din străinătate cu organizarea de programe și evenimente cultural-educative cu caracter evocator sau științific, consacrate limbii române. (...)*

Învățată în familie și în școală și apoi iubită și cultivată, sau ignorată, poluată ori uitată, limba e vie și puternică pentru că exprimă, unește sau dezbină, definește identitatea, se moștenește sau se lasă moștenire.(...)

Limba română, cu toată diversitatea, bogăția și forța sa expresivă, n-a așteptat însă o anume zi pentru a fi sărbătorită. Marii gânditori, scriitori și poeți au celebrat-o prin toate scrierile lor sau au cântat-o în ode, iar înțelepciunea populară s-a exprimat despre limba noastră strămoșească cu haz și har în proverbe și zicători.

(http://stiri.tvr.ro/in-31-august-ziua-limbii-romane-28-de-milioane-de-oameni-din-intreaga-lume-vorbesc-romanește_821367.html#view)

Ce fel de texte sunt cele de mai sus? Texte literare sau nonliterare? Argumentează-ți răspunsul în 5-7 rânduri.

Grupa 3

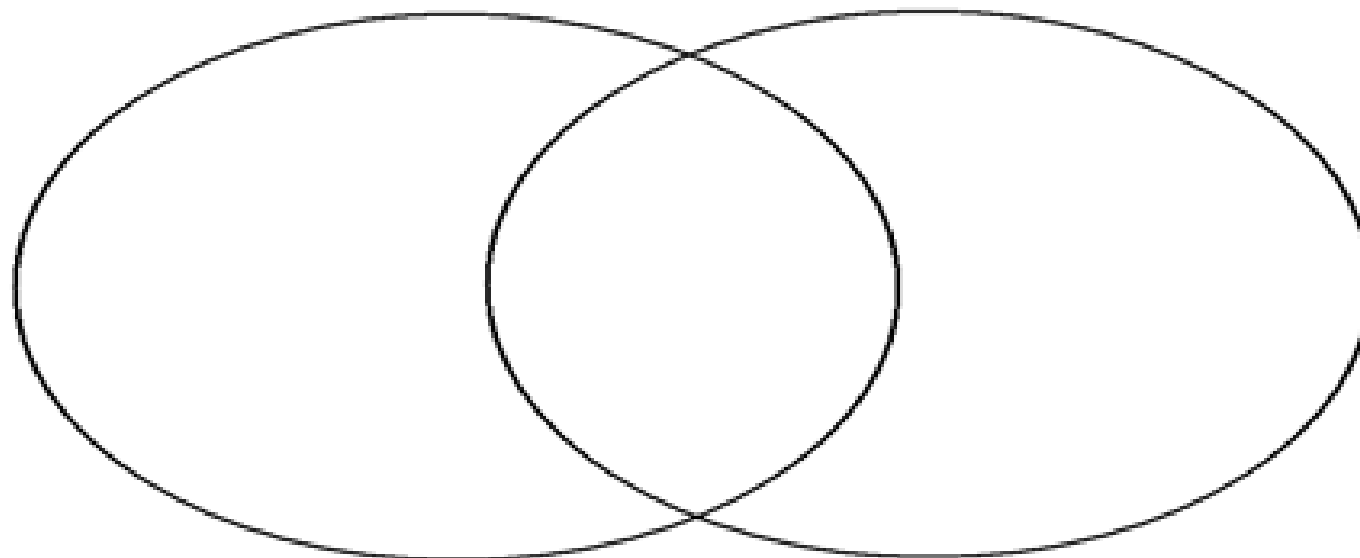
Citește cu atenție textele date pentru a putea răspunde cerințelor:

A. *Limba noastră-i o comoară*

*În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.*

*Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste. (...)*

*Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara. (...)*

(Alexe Mateevici, *Limba noastră*)

B. Ziua Limbii Române este marcată de autorități și instituțiile publice, de reprezentanțe diplomatice, institutele culturale ale României și de instituțiile românești din străinătate cu organizarea de programe și evenimente cultural-educative cu caracter evocator sau științific, consacrate limbii române. (...)

Învățată în familie și în școală și apoi iubită și cultivată, sau ignorată, poluată ori uitată, limba e vie și puternică pentru că exprimă, unește sau dezbină, definește identitatea, se moștenește sau se lasă moștenire.(...)

Limba română, cu toată diversitatea, bogăția și forța sa expresivă, n-a așteptat însă o anume zi pentru a fi sărbătorită. Marii gânditori, scriitori și poeți au celebrat-o prin toate scrierile lor sau au cântat-o în ode, iar înțelepciunea populară s-a exprimat despre limba noastră strămoșească cu haz și har în proverbe și zicători.

(http://stiri.tvr.ro/in-31-august-ziua-limbii-romane-28-de-milioane-de-oameni-din-intreaga-lume-vorbesc-romanește_821367.html#view)

Completează diagramele, menționând 2-3 deosebiri între cele două texte. Utilizează propriile cuvinte/ argumente. Găsește un punct comun între textele date.

Grupa 4

Citește cu atenție textele date pentru a putea răspunde cerințelor:

A. *Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.*

*Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste. (...)*

*Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfînșit-au țara. (...)*

(Alexe Mateevici, *Limba noastră*)

B. *Ziua Limbii Române este marcată de autorități și instituțiile publice, de reprezentanțe diplomatice, institutele culturale ale României și de instituțiile românești din străinătate cu organizarea de programe și evenimente cultural-educative cu caracter evocator sau științific, consacrate limbii române. (...)*

Învățată în familie și în școală și apoi iubită și cultivată, sau ignorată, poluată ori uitată, limba e vie și puternică pentru că exprimă, unește sau dezbină, definește identitatea, se moștenește sau se lasă moștenire.(...)

Limba română, cu toată diversitatea, bogăția și forța sa expresivă, n-a așteptat însă o anume zi pentru a fi sărbătorită. Marii gânditori, scriitori și poeți au celebrat-o prin toate scrierile lor sau au cântat-o în ode, iar înțelepciunea populară s-a exprimat despre limba noastră strămoșească cu haz și har în proverbe și zicători.

(http://stiri.tvr.ro/in-31-august-ziua-limbii-romane-28-de-milioane-de-oameni-din-intreaga-lume-vorbesc-romanește_821367.html#view)

Prezintă, în 2-3 rânduri, starea sufletească pe care ți-a produs-o lectura textului A. Poți realiza și un desen sugestiv.

Proiect didactic

Școala: Școala Gimnazială Țințăreni

Propunător: Prof. Sgaibă Maria Liliana

Nivelul de învățământ: Gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Receptarea operei literare

Competențe generale:

- C1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare, prin receptarea și producerea textului oral
- C2. Receptarea textului scris de diverse tipuri
- C3. Redactarea textului scris de diverse tipuri
- C4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise
- C5. Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional

Obiective operaționale:

Cognitive :

- O1- să citească corect și expresiv fragmentele propuse;
- O2- să formuleze idei principale corespunzătoare fragmentelor delimitate;
- O3- să exprime oral ideile, pornind de la textele citite/auzite;
- O4- să asculte activ, selectând enunțuri care exprimă o atitudine a unui interlocutor în comunicare;
- O5- să realizeze exerciții de lectură predictivă;
- O6- să imagineze continuarea unor întâmplări;
- O7- să recunoască reperelor spațiale și temporale din textul dat;
- O8- să desprindă informațiilor esențiale și de detaliu din text, pe baza unui organizator grafic;
- O9- să extragă elementele specifice, pentru a susține o opinie referitoare la informația asimilată;

Afective

O10 – să manifeste griji pentru felul în care își construiesc răspunsurile orale precum și pentru felul în care scriu;

O11 - să existe spiritului de colegialitate și cooperare în cadrul grupului.

Strategii didactice:

a) **Metode și procedee:** conversația euristică, lectura expresivă, explozia stelară, problematizarea, metoda RAI, descoperirea, lucrul cu textul, explicația, activitatea pe grupe, eseul.

b) **Mijloace didactice:** fișe de lucru, tabla.

c) **Forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe.

Resurse: capacități normale de învățare a elevilor, cunoștințele lor anterioare.

Bibliografie:

1. *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a V-a, Editura Aramis, București, 2017;
2. Pamfil A., *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006
3. Gherghina Dumitru, Dănilă Ioan, *Metodica predării limbii și literaturii române în școala primară, gimnaziu și liceu*, Craiova, Editura Didactica Nova, 2005
4. *** *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Academiei, 1998
5. Curriculum Național. *Programa școlară la limba și literatura română* pentru clasele V- VIII, aprobată prin O.M. Nr. 3393 /28.02.2017
6. Twain, Mark, *Aventurile lui Tom Sawyer*, Editura Arthur, București, 2015
7. Twain, Mark, *Aventurile lui Tom Sawyer. Roman grafic*, Editura HAC!BD, București, 201

Scenariul didactic

Nr. crt.	Ob. op.	ETAPELE LECȚIEI	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
28.		Moment organizatoric	Se realizează condițiile psiho-pedagogice necesare desfășurării lecției. Se distribuie elevii în patru grupe de lucru neomogene și se alege reprezentantul grupei.	Se pregătesc cu cele necesare pentru lecție. Se asigură ordinea și disciplina	Observația	
29.	O1	Captarea atenției	Profesorul distribuie fișele care conțin o strofă din poezia „Divina	Elevii identifică antonimele și construiesc	Conversația Lectura	Aprecieri verbale

			întruchipare” de William Blake, formulând întrebări în jurul perechii de antonime.(Anexa 1)	propoziții cu sensul lor figurat.	expresivă	
30.		Anunțarea temei și a obiectivelor	Este anunțată tema și obiectivele operaționale.	Elevii își notează titlul în caiete		
31.	02 03 04 05	Dirijarea activității	Profesorul le distribuie elevilor patru plicuri, conținând fragmente de text și îl roagă pe reprezentantul primei grupe să citească expresiv textul primit. Sunt explicate cuvintele necunoscute de elevi. Toți elevii sunt solicitați să formuleze, în enunțuri, posibile continuări ale fragmentului citat. Profesorul le cere pe rând și reprezentanților celorlalte grupe să citească continuările, confruntând răspunsurile cu textul literar. Sunt apreciate răspunsurile elevilor care au ghicit continuarea.	Elevii ascultă cu atenție. Elevii citesc și analizează citatele, Elevii citesc Elevii sunt stimulați să își exprime opiniile.	Conversația Lectura expresivă Problematizare Dezbateri	Frontală Lucrul în grupe
32.	06 07 08 09	Asigurarea feed-back-ului	Profesorul anunță obiectivele operaționale, solicitând participarea elevilor la activitățile propuse. Profesorul împarte fiecărui elev câte o fișă de lucru, pe care acesta o va completa cu informațiile cerute. Li se cere elevilor să colaboreze pentru a formula o idee principală corespunzătoare fragmentului citit inițial, iar ulterior se vor completa	Elevii vor citi fiecare set de sarcini și vor răspunde în mod corespunzător. Elevii vor selecta ideile principale, pe baza cărora vor realiza rezumatul.	Conversație Explicație	Individual Frontală

			<p>ideile pe tablă, respectiv pe spațiile punctate de pe fișele de lucru.</p> <p>Elevii vor completa întrebările propuse prin metoda exploziei stelare și vor provoca, pe rând, câte un elev dintr-o grupă adversă, să ofere răspunsul la întrebare.</p>		Explozia stelară	
33.	O11	Evaluarea performanței	<p>Profesorul cere câte unui elev din fiecare grupă să extragă un bilețel din bolul cu surprize, să citească cerința formulată, apoi să ofere răspunsul la întrebare. Itemii vor conține noțiuni teoretice și aplicative referitoare la enunțuri și clasificarea acestora.</p>	<p>Fiecare elev va fi invitat să participe la realizarea posterului.</p>	<p>Conversația Explicația Descoperirea Problematizarea</p>	<p>Frontal Individual Pe grupe</p>

Anexa 1

„Măicuța în sudul crâncen mi-a dat viață,
Și-s negru, dar la suflet crin curat.
Copilul de englez e alb la față,
Eu negru : de lumină par furat.” (William Blake , „ Divina Întruchipare”)

1. Citiți strofa și identificați perechea de antonime.
2. Construiți propoziții cu sensul lor figurat.
3. Ce credeți că simbolizează cele două culori?

Anexa 2

Bolul cu surprize

1. Extrage din textul-suport un enunț exclamativ și precizează ce transmite acesta.
2. Extrage din textul-suport un enunț interogativ și precizează ce transmite acesta.
3. Extrage din textul-suport un enunț asertiv și precizează ce transmite acesta.
4. Extrage din textul-suport un enunț imperativ și precizează ce transmite acesta.
5. Extrage din textul-suport o propoziție negativă.
6. Extrage din textul-suport o propoziție afirmativă.
7. Extrage din textul-suport o propoziție dezvoltată.
8. Transformă propoziția dezvoltată în propoziție simplă: *În clipa următoare, ținea cartea în mâini.*

Anexa 3

Fișă de lucru *Aventurile lui Tom Sawyer de Mark Twain*

1 "Învățătorul, domnul Dobbins, atinsese vârsta matură cu o ambiție nepotolită în suflet. Dorința lui cea mai arzătoare fusese să ajungă doctor; sărăcia însă hotărâse să nu fie decât un biet învățător de țară. În fiecare zi, când nu-i asculta pe elevi, scotea din catedră o carte misterioasă și se adâncea în ea. Cartea o ținea totdeauna sub cheie. Nu era ștregar în toată școala care să nu moară de curiozitate să arunce măcar o privire în ea, dar până atunci niciodată nu se ivise prilejul. Fiecare băiat și fată avea o părere a sa despre ce putea fi în acea carte; nu erau două la fel, dar n-avea nimeni cum să se încredințeze de adevăr. Când Becky trecu pe lângă catedra aflată în apropierea ușii, văzu cheia uitată în broască. Iată momentul prielnic! Aruncă o privire de jur-împrejur. Nu era nimeni..."

.....

2 "În clipa următoare, ținea cartea în mâini. Coperta, cu titlul *Anatomie* de profesorul "Cutare", nu-i spunea nimic; începu să întoarcă paginile. Dădu îndată peste o planșă frumos colorată; un trup omenesc. În clipa aceea o umbră căzu pe pagină. Tom Sawyer intrase pe ușă și apucă să vadă o clipă poza."

.....

3 "Becky smuci repede cartea ca s-o închidă și avu ghinionul îngrozitor să sfâșie planșa pe jumătate, din mijloc și până jos. Azvârli volumul în catedră, întoarse cheia în broască și apoi, rușinată și furioasă, izbucni în plâns:
-Tom Sawyer, mai josnic nici că te puteai purta! Te ții după mine și pândești la ce mă uit!
-Cum era să știu că te uiți la ceva?"

.....

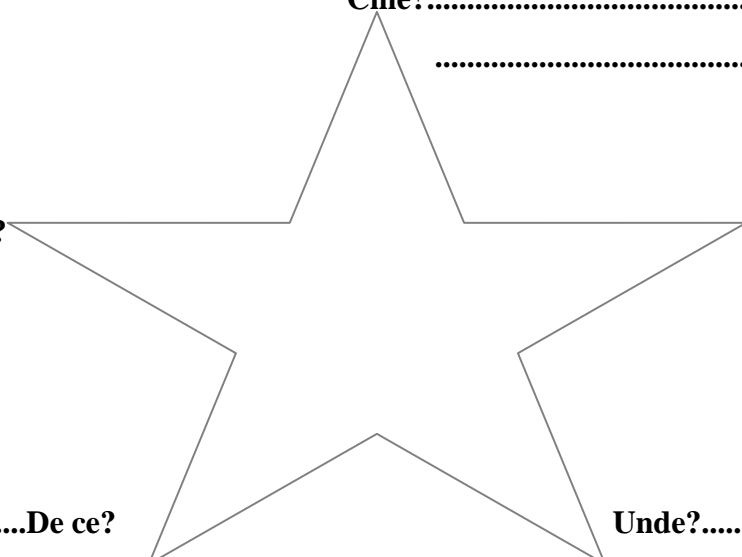
4 "-Să-ți fie rușine, Tom Sawyer, acum sigur c-o să mă părăști! Ah, ce-o să mă fac, ce-o să mă fac? O să mă mânc bătaie-eu care niciodată n-am mâncat bătaie la școală!
Apoi, izbind cu piciorul în podea, zise:
-Părăște-mă! N-ai decât să fii ticălos, dacă vrei! Nesuferitule!
Și dădu buzna afară din clasă, într-o explozie de plâns.
Tom rămase neclintit, uluit de această izbucnire."

.....

Anexa 4

Explozia stelară

*Scrie o întrebare legată de textul studiat, apoi completează și răspunsul.

Cine?.....
.....

Când?
.....

Unde?.....
.....

De ce?.....
.....

Ce face?.....
.....

*Bolul cu surprize

*Privește imaginile, apoi formulează o observație. Care crezi că este sursa acestor imagini?

*Ce ți-ar face o mai mare plăcere să citești? Un roman tradițional sau unul grafic? De ce?

*Alcătuiește, pe o foaie distinctă, continuarea fragmentului dat, așa cum ți-o imaginezi tu, apoi prezint-o colegilor la următoarea oră de limba și literatura

Școala: Liceul Tehnologic Bîlteni - Școala Gimnazială Nr.1 Peșteana-Jiu

Propunător: Răceanu Danubia-Ileana

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Genul liric. Pastelul

COMPETENȚE GENERALE:

3.Receptarea mesajului scris ,din textele literare și nonliterare , în scopuri diverse;

COMPETENȚE SPECIFICE:

3.2 identificarea modurilor de expunere într-un text epic și a procedeelor de expresivitate artistică într-un text liric;

3.3 sesizarea valorii expresive a unităților lexicale în textele citite;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

cognitive:

La sfârșitul orei elevii vor fi capabili :

O1: să definească, în mod corect, genul literar/liric, opera lirică;

O2: să identifice caracteristicile operelor lirice și a genului liric, încadrând un text în specia literară respectivă;

O3: să identifice elementele de versificație și să înțeleagă importanța elementelor de versificație într-o poezie;

O4: să selecteze figurile de stil și mijloacele expresive folosite în textul liric;

Obiective afective:

-să se exprime nuanțat, potrivit diferitelor situații;

-să valorifice noțiunile acumulate;

-să își exprime, oral și în scris, opiniile, sentimentele și atitudinile;

Obiective psihomotorii:

-să selecteze din textul literar, pasajele semnificative folosite ca argumente care să susțină unele afirmații;

-să automatizeze metodele eficiente de lucru propuse.

Strategie didactică

Metode și procedee:, conversația euristică, lectura selectivă, învățarea prin descoperire, problematizarea, brainstorming-ul,acvariul sentimentelor;

Forme de organizare: activitatea pe grupe în alternanță cu activitatea individuală și activitatea frontală.

Mijloace didactice: fișe de lucru, , tabla, planșe,caietele elevilor

Resurse:

- capacități normale de învățare a elevilor;
- cunoștințele lor anterioare;
- timpul de învățare : 50 minute

Bibliografie:

- fragmente din poeziile „Miezul iernii” , „Dimineata “ și „ Sfârșit de toamnă” de Vasile Alecsandri
- **Pamfil, Alina**, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Editura Paralela 45, 2003;
- **Parfene Constantin**,*Metodica studierii limbii și literaturii române în școală*,Editura Polirom, Iași,1999

Secvențele lecției	Ob. op.	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Evaluare
1.Moment organizatoric		-Voi avea grija ca elevii să-și pregătească materialele necesare orei de limba și literatura română și voi nota absenții. - Voi asigura liniștea și disciplina clasei pentru o bună desfășurare a activității didactice.	Elevii scot pe bănci cele necesare bunei desfășurări a orei	Conversația	
2. Actualizarea unor cunoștințe anterioare 5 minute	O1	Solicită elevilor să numească genurile literare cunoscute. Solicită definirea genului literar și a operei literare.	Elevii răspund la întrebările profesorului.	Conversația	Evaluare inițială
3.Captarea atenției		Captează interesul elevilor prin aducerea în prim-plan a unor tablouri din natură. Solicită elevilor să privească atent imaginile și să găsească un titlu potrivit fiecăreia. Noteaza titlurile găsite pe tablă .	Elevii sunt atenți la imagini și găsesc titluri potrivite .	Conversația explicația	Aprecierea verbală a răspunsurilor corecte
4.Anuntarea subiectului si enumerarea obiectivelor 2minute		Profesorul anunță tema și obiectivele lecției. Titlul se scrie pe tablă și în caiete.	Elevii notează titlul lecției în caiete	Explicația	
5.Dirijarea învățării	O2	Profesorul împarte elevii în trei grupe și împarte fișele de lucru. Precizează sarcinile de lucru pentru fiecare echipă și pentru fiecare membru al grupei. Aduce explicații suplimentare, acolo unde este cazul. Oferă un timp de lucru. 10 min. -Monitorizează activitatea elevilor, intervenind cu sugestii tehnice acolo unde este cazul. -Îndrumă elevii spre rezolvarea corectă a sarcinilor -Accentuează marcile genului liric, figurile de stil, elementele de versificatie, sistematizând	Elevii rezolvă exercițiile de pe fișele de lucru. Câte un elev din fiecare grupă expune rezolvarea	Lucrul pe grupe Învățarea prin descoperire Exercițiul	 Aprecierea verbală a răspunsurilor corecte

	O3 O4	informatiile la tabla.	fișei în fața întregii clase,notând-o la tablă. La sfârșit toții elevii trebuie să aibă trecut pe caiete toate exercțiile de la toate grupele		
Asigurarea feed-back-ului		<p>Scrieți un cvintete despre anotimpul primăvara:</p> <p>-primul vers este format din cuvântul tematic (un substantiv);</p> <p>-al doilea vers este format din 2 cuvinte (adjective care să arate însușirile cuvântului tematic) ;</p> <p>-al treilea vers este format din trei cuvinte (verbe la gerunziu care să exprime acțiuni ale cuvântului tematic);</p> <p>-al patrulea vers este format din patru cuvinte ce alcătuiesc o propoziție prin care se afirmă ceva esențial despre cuvântul tematic;</p> <p>- al cincilea vers este format dintr-un singur cuvânt (de obicei, verb), care sintetizează tema/ ideea .</p>	Elevii realizează cvintetele .	Exercițiul Conversația Explicația	Se fac aprecieri verbale cu privire la răspunsurile corecte
Evaluare formativa		Se face pe parcursul orei.			

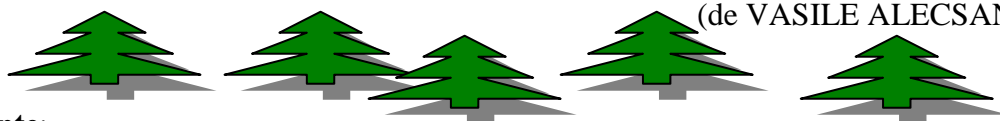
GRUPA 1

Miezul iernii

În păduri trăsesc stejarii! E un ger amar, cumplit!
Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,
Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
Ca înalte coloane unui templu maiestros,
Și pe ele se așează bolta cerului senină,
Unde luna își aprinde farul tainic de lumină.

(de VASILE ALECSANDRI)

Cerinte:

1. Selectează, din tabelul de mai jos, substantivele potrivite stării tale de după prima lectură.

uimire	încântare	tristețe	amuzament
durere	bucurie	speranță	regret
melancolie	nedumerire		entuziasm

2. Ce surprind versurile de mai sus? Argumentați-vă răspunsul.
3. În ce gen literar și în ce specie literară încadrați aceste versuri? Justificați alegerea făcută.
4. Identificați în textul de mai sus epitete (simple și duble) și o comparație.
5. Definiți epitetul.
6. Ce fel de imagini conturează figurile de stil găsite de voi în textul de mai sus?
7. Precizați rima acestor versuri.
8. Stabiliți măsura ultimului vers.
9. Reprezentați grafic conținutul acestor versuri.

Dimineata

**Zori de ziuă se revarsă peste vesela natură,
Prevestind un soare dulce cu lumină și căldură,
În curând și el apare pe-orizontul aurit,
Sorbînd roua dimineții de pe câmpul înverzit.**

**El se-nalță de trei suliți pe cereasca mândră scară
Și cu raze vii sărută june flori de primăvară,
Dediței și viorele, brebenei și toporași
Ce răzbat prin frunze- uscate și s-arată drăgălași**
(de VASILE ALECSANDRI)

Cerinte:

1. Selectează, din tabelul de mai jos, substantivele potrivite stării tale de după prima lectură.

uimire	încântare	tristețe	amuzament
durere	bucurie	speranță	regret
melancolie	nedumerire		entuziasm

2. Ce surprind versurile de mai sus? Argumentați-vă răspunsul.
3. În ce gen literar și în ce specie literară încadrați aceste versuri? Justificați alegerea făcută.
4. Identificați în textul de mai sus epitete (antepuse și postpuse) și o personificare.
5. Definiți personificarea.
6. Ce fel de imagini conturează figurile de stil găsite de voi în textul de mai sus?
7. Precizați rima acestor versuri.
8. Stabiliți măsura primului vers.
9. Reprezentați grafic conținutul acestor versuri.

GRUPA 3

Sfârșit de toamnă

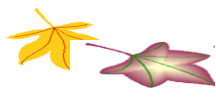
Vesela verde câmpie acu-i tristă, vestezită,
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele-i cad, zbor în aer, și de crengi se deslipesc,
Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc.

Din tuspătru părți a lumii se ridică-nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste, nouri negri, plini de geruri.
Soarele iubit s-ascunde, iar pe sub grozavii nori
Trece-un cârd de corbi iernatici prin văzduh croncănitori.

(de VASILE ALECSANDRI)

Cerinte:

1. Selectează,
prima lectură.

din tabelul de mai

jos, substantivele potrivite stării tale de după

uimire	încântare	tristețe	amuzament
durere	bucurie	speranță	regret
melancolie	nedumerire		entuziasm

2. Ce surprind versurile de mai sus? Argumentați-vă răspunsul.
3. În ce gen literar și în ce specie literară încadrați aceste versuri? Justificați alegerea făcută
4. Identificați în textul de mai sus un epitet, o enumerație și o comparație.
5. Definiți comparația.
6. Ce fel de imagini conturează figurile de stil găsite de voi în textul de mai sus?
7. Precizați rima acestor versuri..
8. Stabiliți măsura primului vers.
9. Reprezentați grafic conținutul acestor versuri.

PROIECT DIDACTIC

NIVELUL: gimnazial

PROFESOR: Crîngulescu Laura

DISCIPLINA OPȚIONALĂ: *Lumina blândă a cărții*

SUBIECTUL: *Povețe din lumea animalelor*

TEXTE-SUPORT: *Lupul și mielul* de Jean de La Fontaine
Dreptatea Leului de Jean de La Fontaine
Iepurele și broasca țestoasă după Esop
Musca de Alecu Donici

TIPUL LECȚIEI: de consolidare, sistematizare și evaluare a cunoștințelor

COMPETENȚE VIZATE:

C1. Identificarea temei, a unor informații esențiale și de detaliu, a intențiilor de comunicare explicite sau a comportamentelor care exprimă emoții din texte narative;

C2. Prezentarea orală, pe baza unor repere date de profesor, a unor informații și a unor idei, exprimând opinii, idei și sentimente prin participarea la discuții pornind de la textele citite;

C3. Formularea unui răspuns personal sau a unui răspuns creativ pe marginea unui text narativ;

C4. Redactarea individual sau în echipă a unui text simplu pe o temă familiară, cu integrarea unor desene, imagini, scheme;

C5. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a intențiilor comunicative.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) *Cognitive:*

O1- să citească fluent, corect, expresiv fragmente din textele suport propuse spre analiză;

O2- să abordeze textele suport exersând tehnici de lectură cunoscute;

O3- să aibă capacitatea de a identifica și a explica procedee de expresivitate

O4- să stabilească tipul de relație dintre protagoniști și celelalte personaje;

O5- să identifice situații similare din experiența proprie și să facă transferul;

O6 să precizeze valori morale necesare formării și dezvoltării individuale;

O7- să-și dezvolte creativitatea prin redactarea unor texte diverse;

b) *Afective:*

- Să dovedească receptivitate față de tema discutată, implicându-se afectiv în activitate;

- Să colaboreze în echipă în vederea formulării celui mai bun răspuns.

c) *Psihomotorii:*

- Să utilizeze materialele auxiliare propuse: tabla, caietul, fișele de lucru;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația euristică, observația, scrierea imaginativă, argumentarea, expunerea, blazonul, lectura expresivă, rebusul, ciorchinele, problematizarea, jocul de rol, exercițiul creativ

Materiale didactice: fișe de lucru pe grupe, flip-chart, tabla inteligentă

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe

Resurse :

Resurse umane: 20 de elevi

Locul de desfășurare: sala de clasă

Timp: 90 de minute

Metode de evaluare: orală, făcută de către profesor, feed-back, aprecieri verbale, evaluarea sarcinilor rezolvate de către elevi.

Bibliografie:

Cîntiuc, Rita, **Planificare și proiectare. Exemple de bune practici**, Editura Nomina, 2012

Pamfil, Alina, **Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise**, Editura Paralela 45, 2005

Ilie, Emanuela, **Didactica literaturii române**, Editura Polirom, 2008

SCENARIU DIDACTIC

Nr. Crt.	Momentele lecției	Competențe specifice /obiective operaționale	Detalii de conținut	Activități de învățare	Strategie didactică		
					Forme de organizare a activității	Resurse materiale și procedurale	Forme de evaluare
1.	Moment organizatoric		Pregătirea materialelor necesare desfășurării lecției. Asigurarea unui climat emoțional propice desfășurării activității didactice		frontal		
2.	Actualizarea cunoștințelor învățate anterior		Se verifică tema pentru acasă.”Realizați un text de 10-15 rânduri cu titlul <i>Gâlceavă în ograda bunicilor</i> , în care să surprindeți diferite trăsături ale genului epic”.	Elevii sunt verificați la tema pentru acasă, iar câtorva le este solicitat să-și prezinte temele.	Frontal, individual	Caiete de teme	Evaluare orală a răspunsurilor. Câțiva elevi vor citi temele pentru acasă, iar ceilalți elevi vor face observații despre temele colegilor.
3.	Captarea atenției. Spargerea gheții	1.1 1.5 2.1 2.2	Profesorul solicită elevilor să rezolve un rebus (anexa1), iar prin rezolvarea corectă, pe coloana A-B va apare denumirea FABULĂ.Elevii sunt mai apoi provocați la joacă, fiind astfel utilizat Ghemul buclucaș	Elevii rezolvă rebusul, apoi participă la jocul propus de profesor.	Frontal individual	Fișa cu rebusul Ghemul buclucaș	Completați rebusul următor, răspunzând la cerințele: 1.Verbul din enunțul Aș fi citit o carte despre un motan.este la modul condițional-optativ, timp_____ 2.Un adverb de loc din Aici s-a petrecut întâmplarea

							<p>fericită.este_____</p> <p>3.Cu cine vorbește Samson despre egalitate?</p> <p>4. Nu vrea să-i ofere ajutor greierului.</p> <p>5.Sinonim al cuvântului <i>mâncăcios</i> este_____</p> <p>6. Cuvinte cu sens total opus_____</p> <p>Cine prinde Ghemul buclucaș, răspunde la câte o întrebare despre fabulă:</p> <p>1.Cine a fost Esop?</p> <p>2. Ce meserie avea el?</p> <p>3.Ce sentimente ai avut citind fabula_____</p> <p>4. Cine reprezintă ipocrizia în fabula <i>Câinele și cățelul</i>?</p> <p>5.Cine a pus în versuri fabulele lui Esop?</p>
4 .	Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale		Profesorul scrie pe tablă titlul lecției și anunță obiectivele lecției: <i>Fabula-specie a genului epic în versuri.</i>	Elevii își notează pe caiete titlul lecției.	frontal	Expunerea Tabla caietele	

5	Dirijarea învățării	1.1	Pornind de la definiția genului epic, elevii vor completa un ciorchine, surprinzând și alte specii literare studiate ale genului epic, vor identifica trăsăturile comune ale acestora, apoi vor identifica trăsăturile particulare ale fabulei. Elevii vor primi apoi o fișă cu fabula <u>Musca</u> de A. Donici și vor identifica pe baza textului la prima vedere trăsăturile fabulei, pe care le vor nota în anexa 2	Un elev citește textul fabulei <u>Musca</u> de Alecu Donici. După citirea textului suport, elevii urmăresc identificarea trăsăturilor fabulei și le notează pe fișa de lucru.	Frontal Individual ciorchine	Textul suport	Elevii vor oferi răspunsuri diverse. Ce alte specii literare ce aparțin genului epic ați mai studiat? Care sunt trăsăturile comune ale acestor specii literare? Ce trăsături ale fabulei identificați în textul suport?
		1.5					
		2.2					
		3.2					
		3.5	Se insistă asupra personajelor din diferite fabule Pentru a identifica tipologiile umane ce se ascund sub masca animalelor din fabule, elevii primesc o fișă (anexa4)	Patru elevi dau citire ghicitorilor despre personaje din fabule, iar ceilalți elevi ai clasei vor identifica răspunsurile la aceste ghicitori.(anexa3) Elevii vor completa sub fiecare imagine reprezentativă tipologia umană, pe baza fabulelor citite.	Explicația Conversația	Fișa de lucru	Ce fel de personaje par în fabule? Puteți să dați exemple de alte personaje animaliere din fabule citite de voi?
		O1					
		O3					
		O4					
		3.5	Profesorul îndeamnă elevii să asculte o versiune modernă a fabulei lui George Topârceanu- <u>Greierile și furnica</u> , în interpretarea Adei Milea.	Conversația Învățarea prin descoperire	Pe grupe	Fișa de lucru	Cine sunt oare personajele sugerate de ghicitorile colegilor voștri?
		2.1					
		1.1	Elevii vor fi împărțiți pe patru grupe de lucru (scriitorii,	-exerciții de creație literară; -exerciții de recunoaștere a		Audiție	GRUPA 1- Alcătuiți o fabulă și argumentați că textul vostru se
		3.5					

		4.1 4.4 O2 O6 O7	actorii, avocații, istoricii).Grupele de lucru vor primi sarcini diferențiate referitoare la specia fabulă.(anexa 5)	participanților la acțiune într-o fabulă; -exerciții de valorizare a reacțiilor afective față de personaje din texte la prima vedere Exerciții de identificare a trăsăturilor morale ale personajului principal din diferite texte suport		Scriere imaginati vă conversați a jocul de rol	încadrează speciei literare învățate. GRUPA2-Puneți în scenă o fabulă care v-a plăcut mult. GRUPA 3- Transforma-ți-vă în avocatul apărării și în cel al acuzării și susțineți/ combateți personajul indicat în textul suport: lupul Grupa 4- Realizați un cvintet pentru regele animalelor, leul.Realizați apoi blazonul acestuia, în funcție de textul suport primit.
6 .	Evaluarea activității		Profesorul împarte elevilor fișele de autoevaluare (anexa 6)		individual	Fișa de autoevaluare Exercițiul de completare Explicația Conversația	Completați fișele de autoevaluare

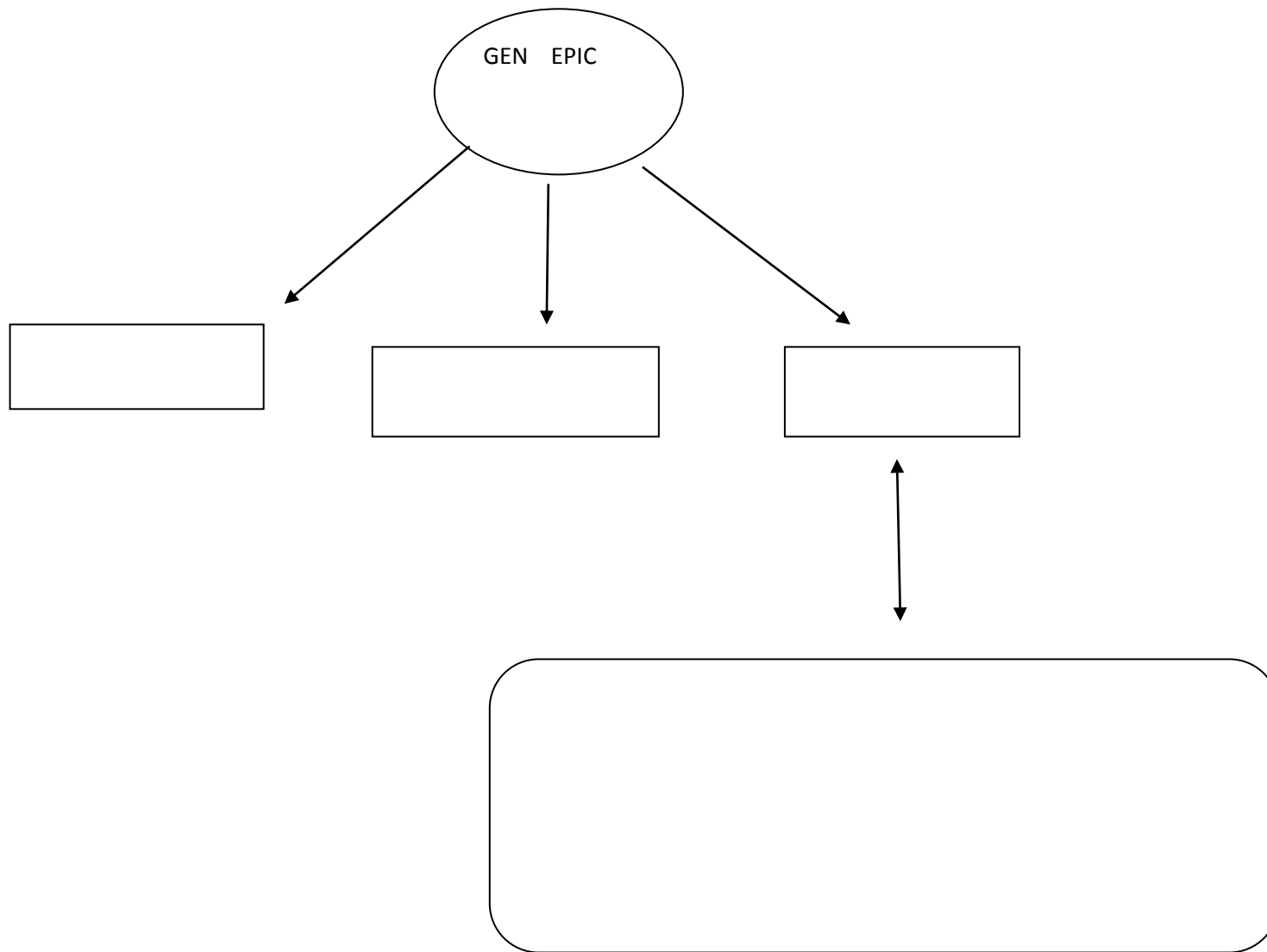
ANEXA1

A

[illegible]

B

1. Verbul din enunțul "Aș fi citit o carte despre un motan." este la modul condițional-optativ, timp _____
2. Un adverb de loc din enunțul "Aici s-a petrecut întâmplarea fericită." este _____
3. Cu cine vorbește Samson despre egalitate?
4. Nu vrea să-l ofere ajutor greierului.
5. Sinonim al cuvântului mâncăcios este _____
6. Cuvinte cu sens total opus _____

MUSCA

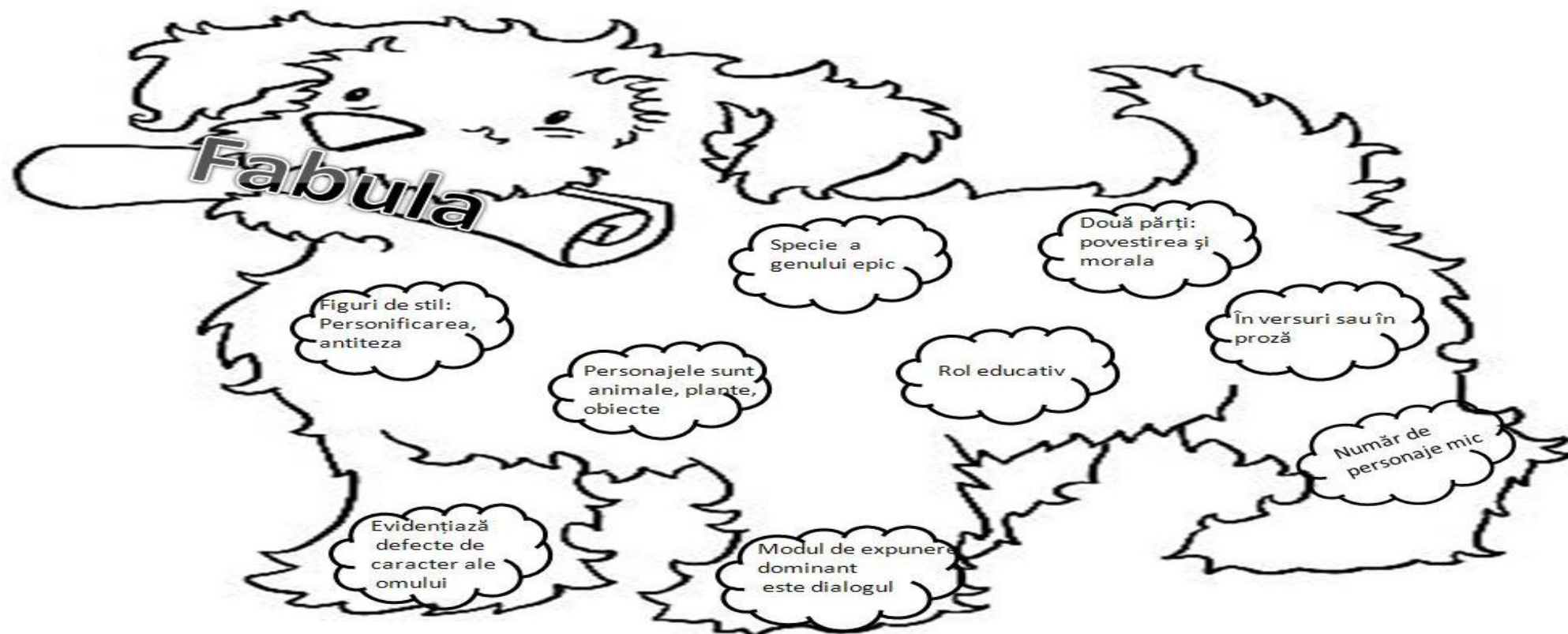
de ALECU DONICI

„De la arat un plug
Venea încet spre casă
Și, la un bou pe jug,
O muscă s-așezasă.
Iar ei spre-ntâmpinare
O altă muscă-n zbor
Îi face întrebare:
„- De unde, dragă sor’?
„- Și mai întrebi de unde!”
Ei musca îi răspunde
Cu-n aer supărat –
” Au nu pricepi ce facem?
Nu vezi că noi ne-ntoarcem
Din câmp, de la arat!”

Spre lauda deșartă
Mulți zic: noi am lucrat,
Când ei lucrează-n faptă,
Ca musca la arat.”

ANEXA 2

ANEXA 3

ȘTIȚI CINE SUNT EU?

1. Stimată audiență,

Permiteți să mă prezint,
Urechi mari am, se vede,
Deși nu sunt asin.
Frica domnește-n mine,
Nu vreau ca să vă mint,
Am și blănița albă și-un bot micuț și fin.
Morcovi mănânc în fiecare dimineață,
Din când în când, chiar și salată creață.
Știți prin urmare cum mă numesc, așa-i?
Sunt animăluț cu suflet tare mare
Și-mi zice _____ (IEPUROI)

2. Am coama deasă

Și-n junglă locuiesc,
Peste animalele toate
Îmi place să domnesc.
Nu sunt micuț, iar răcnetul mi-e tare
Când îi chem pe toți la o mică adunare.
În fața mea vă rog să vă plecați
Căci eu sunt de neam mare
Și-mi zice _____, ca între împărați. (LEUL)

3. Eu sunt verde, dar voinică,

Am viteza foarte mică.
Cu iepurele m-am întrecut
Căci vitează m-am născut.
Am și-o soră, mai vioaie
Orăcăie de zor, la noi în odaie.
Vrem să ne strigați cu toții în cor
Suntem _____, nu-i ușor? (BROAȘTE)

4. Vin și eu să mă prezint,

Căci blana mea e tare chic.

Nehotărâtă sunt de multe ori

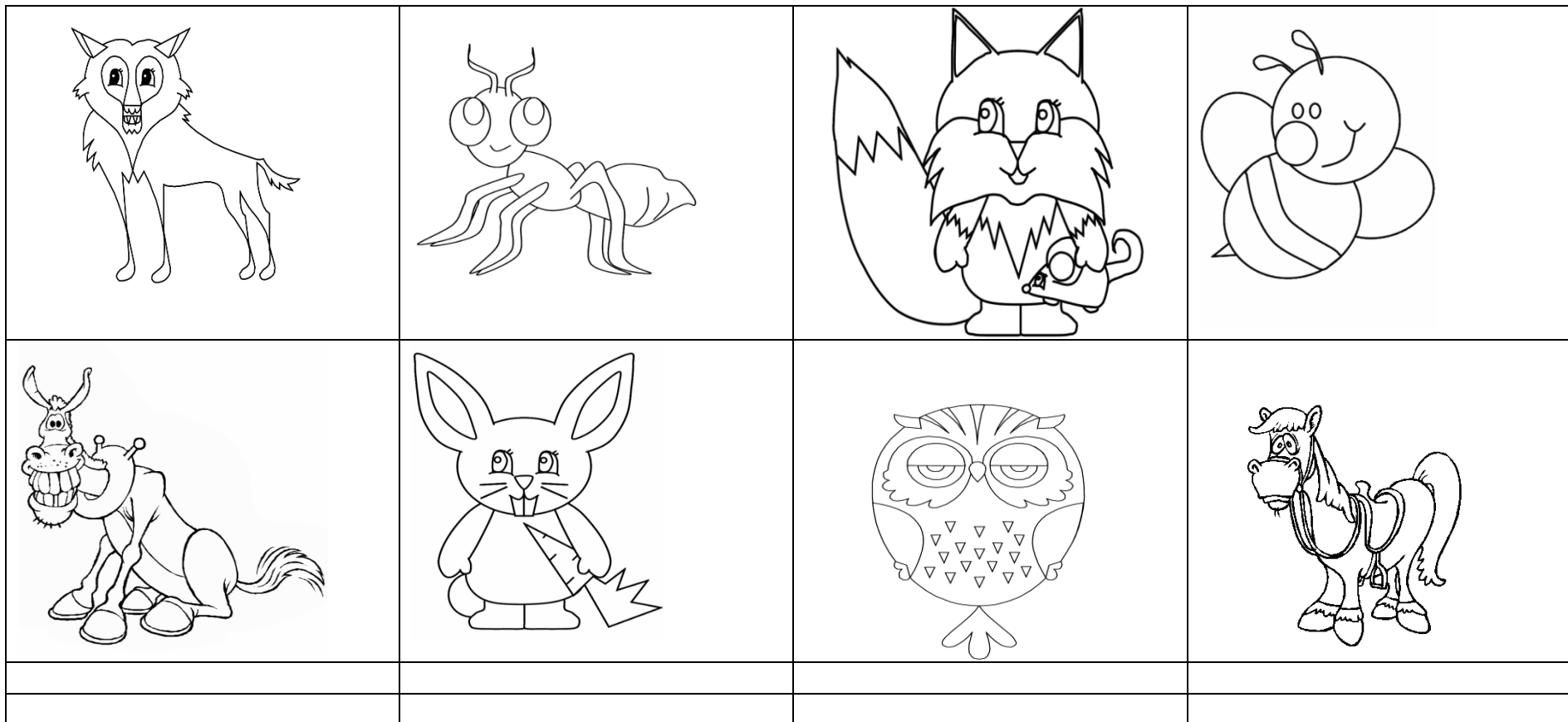
Căci strugurii sunt acri și găinile color.

Vicleană sunt, nu mă puteți contrazice,

Căci păcălesc pe toți

Și _____ mi se zice. (VULPE)

ANEXA 4

ANEXA 5

GRUPA 1(SCRIITORII)

Alcătuiți o fabulă și apoi argumentați că textul vostru se încadrează speciei literare învățate.

ANEXA 5

GRUPA 2 (ACTORII)

Puneți în scenă o fabulă care v-a plăcut mult.

Iepurele și broasca țestoasă după Esop

Odată, iepurele se lăuda către celelalte animale:

- Nimeni nu m-a învins niciodată la alergare. Provoc pe oricine dorește, să se ia la întrecere cu mine.

Broasca țestoasă a spus liniștită:

- Accept eu provocarea ta.

- Asta chiar că este o glumă bună! (a râs iepurele) HAHAHA! Aș putea dansa în jurul tău cât este ziua de lungă!

- Nu ai decât să te lauzi. Ei, urechea ta, vrei să te întreci cu mine? (a spus țestoasa încrezătoare).

Concursul de alergare a fost stabilit. La momentul potrivit, s-a dat startul. Iepurele a pornit ca din pușcă și a dispărut. În curând, s-a oprit pentru a-și arăta disprețul pentru înceata viteză. S-a întins pe pământ să tragă un pui de somn. Broasca țestoasă nu s-a lăsat. Înainta greu cu pașii ei mărunți.

Când iepurele s-a trezit din somn, broasca țestoasă era aproape de finish. Iepurele nu a putut să o mai ajungă.

După ce a câștigat întrecerea, broasca țestoasă a spus:

- Numai prin perseverență poți câștiga o cursă.

ANEXA 5

GRUPA 3(AVOCAȚII)

Transformați-vă în avocatul apărării și în cel al acuzării și susțineți/combateți personajul principal din textul suport.

Un miel, cuprins de-o sete mare,
Bea dintr-o apă curgătoare.
Un lup flămând, în drumul lui,
Ajunse-n preajma mielului.
– Cum de cutezi să-mi tulburi băutura? –
Răcni atunci, spre el, cu toată gura.
Te pedepsesc, să știi, pentru-ndrăzneală.
– Dar, zise mielul cu sfială,
Nu-i cazul, dacă mă gândesc,
Să fiți atât de mânios.
Uitați-vă că mă găsesc
Cu douăzeci de pași mai jos
Pe cursul apei și n-am cum
S-o tulbur eu acum...
– Ba, însuși tu o tulburi, zbieră cumplita fiară

Și cu un an în urmă m-ai și făcut de-ocară.
– Pe-atunci, îi spuse mielul, n-am putut
Să fac ce-ai zis, căci nu eram născut.
Și încă sug la sânul mamei, doară...
– E fratele-ți, de nu ești tu!
– Nici el nu e acela, nu –
Căci frate n-am. – Atunci, e unul dintr-ai tăi.
Vă știu eu cât sunteți de răi;
Nu mă cruțați, cu anii,
Nici voi, nici câinii, nici ciobanii.
Zicând acestea, lupul înșfacă mielul-ndată,
Îl duce-ntr-o pădure-adâncă
Și, fără nici o judecată,
Îl mănâncă...

(Lupul și mielul)

GRUPA 4 (ISTORICII)

Realizați un cvintet pentru regele animalelor, LEUL. Realizați apoi blazonul acestuia, în funcție de textul suport.

”Pe vremuri, Capra, Oaia și surioara Juncă
S-au însoțit cu Leul-un staroste trufaș-
În obște, la câștiguri și pagube, părtași.
Și Capra, mi se pare, tot iscodind prin luncă,
Avu noroc în lanțuri un Cerb frumos să vadă
Și le trimise vorbă să-i cheme la prânzare.
Veniră toți. Și Leul îi socoti pe gheare
Și împărți în patru, pe loc întreaga pradă.
-Întâia parte-nu e de mirare-
Pe drept cuvânt se cade s-o iau eu

Ca Leu!
A doua-îmi închipui că știe fiecare-
E dreptul meu
Ca dintre toți mai tare.
A treia îmi revine ca mai viteaz, firește.
Iar dacă de ciozvârta a patra îndrăznește
Măcar să se atingă vreun ortac-
Bucăți îl fac!”

Dreptatea Leului- Jean de la Fontaine

EVALUARE

1.Stabilește posibila corespondență între următoarele animale și unele calități sau defecte umane.

Bou	Înțelepciune
Bufnița	Încăpățânare
Lup	Lăcomie
Măgar	Minciună
Cameleon	Prostie

2.Completează spațiile libere cu afirmația corectă:

- Greierele și furnica* este un text care aparține genului _____.
- Fabula are două părți: _____ și _____.
- Figura de stil prin care sunt create personajele este _____.
- În fabulă, se satirizează _____ prin intermediul plantelor, animalelor, obiectelor _____.

ANEXA 7

Puterea obișnuinței

Într-o zi, la o stână, a venit un lup și a mâncat o oaie.

Ciobanul și-a luat pușca, a plecat în pădure și spre seară s-a întors cu lupul mort.

A doua zi, alt lup a venit și a mâncat o oaie.

Ciobanul și-a luat pușca, a plecat în pădure și spre seară s-a întors cu lupul mort.

A treia zi, alt lup a venit și a mâncat o oaie.

Ciobanul și-a luat pușca, a plecat în pădure și spre seară s-a întors cu lupul mort.

A patra zi, alt lup a venit și a mâncat o oaie..

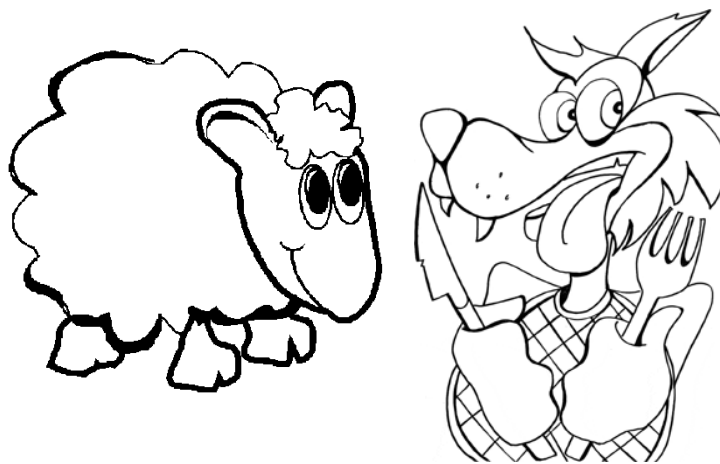
Ciobanul și-a luat pușca, a plecat în pădure și spre seară s-a întors cu lupul mort.

A cincea zi, alt alt lup a venit și a mâncat o oaie.

Ciobanul și-a luat pușca, a plecat în pădure și spre seară s-a întors cu lupul mort.

A șasea zi, o oaie a mâncat o altă oaie.

Ciobanul și-a luat pușca, a plecat în pădure și spre seară s-a întors cu lupul mort.

PROIECT DE LECȚIE

Profesor: Crîngulescu Laura

Nivelul: gimnazial

Disciplina opțională: *Lumina blândă a cărții*

Tema lecției: *Călătorește pentru un strop de înțelepciune!*

Tipul lecției: Recapitulare și sistematizare

Durata: 90 min.

COMPETENȚE VIZATE:

- 1.2. Prezentarea orală, pe baza unor repere date de profesor, a unor informații și a unor idei, exprimând opinii, emoții și sentimente prin participarea la discuții pe teme familiare, de interes sau pornind de la textele ascultate/citite ;
- 1.4. Realizarea unei interacțiuni verbale cu doi interlocutori, folosind strategii simple de ascultare activă și manifestând un comportament comunicativ politicos față de interlocutor(i) ;
- 2.2. Identificarea temei și a ideilor principale și secundare din texte diverse ;
- 3.1. Redactarea unui text scurt pe teme familiare, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate ;
- 4.2. Aplicarea achizițiilor lexicale și semantice de bază, în procesul de înțelegere și de exprimare corectă a intențiilor comunicative .

OBIECTIVE COGNITIVE:

La sfârșitul orei, elevii vor fi capabili:

- să precizeze particularitățile basmului popular;
- să recunoască elemente specifice basmului în fragmente de text indicate;
- să identifice mesajul moral-educativ pe care îl au basmele.

OBIECTIVE AFECTIVE:

- să manifeste spirit de colegialitate și cooperare în cadrul echipei;
- să manifeste curiozitate și interes față de activitatea de lectură;

OBIECTIVE PSIOMOTORII:

- să utilizeze materialele auxiliare propuse: tabla, caietul, fișele de lucru;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee: conversația, exercițiul, învățarea prin descoperire, jocul didactic;

Mijloace de învățământ: rebus, fișe de lucru

Forme de organizare a activității: activitate frontală, activitate în perechi, activitate pe grupe;

BIBLIOGRAFIE (Manuale și auxiliare):

Crișan, A.; Dobra, S.; Sâmișăian, F. – Limba și literatura română, manual de clasa a V-a, Editura Humanitas Educațional, București, 2003

Ghiduri și didactici:

Pamfil, A. – *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, Pitești, 2007

Parfene, C. – *Metodica predării limbii și literaturii române*, Editura Polirom, Iași, 1999.

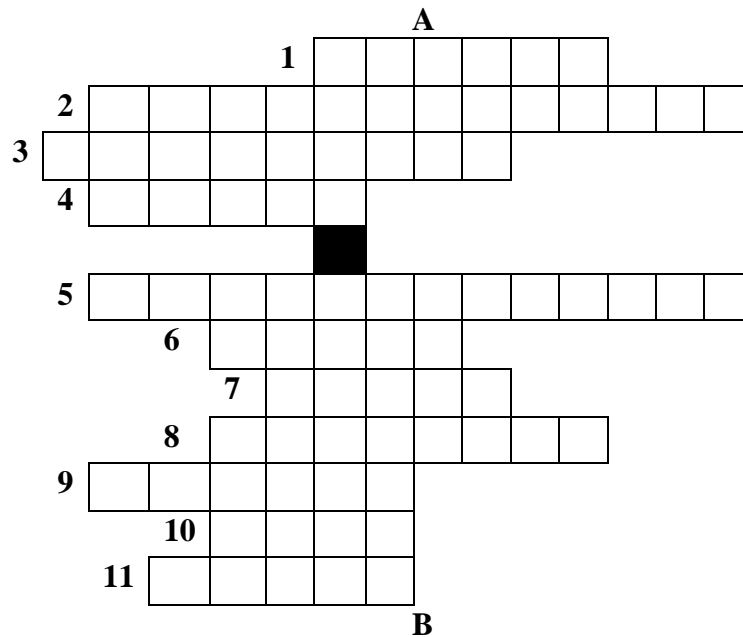
SCENARIUL ACTIVITĂȚII DIDACTICE

ETAPELE LECȚIEI	CONȚINUTURI ȘI SARCINI DE ÎNVĂȚARE	METODE ȘI PROCEDEE	MIJLOACE DE ÎNVĂȚARE	FORME DE ORGANIZARE	EVALUARE
EVOCARE	<p><i>Moment organizatoric:</i> Se asigură un climat favorabil desfășurării lecției și materialele necesare pentru o bună desfășurare a activității.</p> <p><i>Captarea atenției</i> În această etapă a lecției elevii vor fi organizați în perechi și vor primi un rebus, a cărui rezolvare corectă va indica tema lecției. (ANEXA 1)</p> <p><i>Actualizarea cunoștințelor anterioare :</i> se va realiza prin reactualizarea cunoștințelor despre basmul popular, pornind de la răspunsurile oferite de rebus și completarea acestora.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p>	<p>Rebus</p> <p>Tabla/Creta</p>	<p>Activitate frontală</p> <p>Activitate în perechi</p> <p>Activitate individuală</p>	<p>Observare sistematică a comportamentului elevilor</p>
REALIZAREA SENSULUI	<p><i>Anunțarea subiectului lecției și a obiectivelor operaționale:</i> Se enunța obiectivele lecției și se scrie pe tablă tema lecției: <i>Basmul popular</i></p> <p><i>Conducerea învățării. Obținerea performanțelor</i></p> <p><i>Fixarea noțiunilor :</i> Elevii vor fi împărțiți în cinci grupe, fiecare dintre aceste grupe primind o fișă de lucru ce cuprinde câte un fragment de text din „<i>Păsărea măiastră</i>”, basm popular cules de Petre Ispirescu. (ANEXA 2)</p> <p>Într-o primă etapă elevii vor citi cu atenție textele primite, răspunzând cerințelor formulate, apoi, prin intermediul unui reprezentant, se vor citi răspunsurile găsite. Aceste răspunsuri pot fi completate de colegii din celelalte grupe.</p> <p>Cerințele vizează :</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente de vocabular, precum precizarea sensului unor expresii sau a formei literare a cuvintelor. - înțelegerea textului prin formularea unei idei principale - identificarea unor elemente specifice basmului: timpul și 	<p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p> <p>Analiza pe text</p> <p>Învățarea prin descoperire</p>	<p>Fișă de lucru</p>	<p>Activitate frontală</p> <p>Activitate pe grupe</p>	<p>După realizarea fiecărei sarcini de învățare, profesorul va face aprecieri, pe tot parcursul orei, în legătură cu nivelul activității (general sau individual) elevilor și va</p>

	<p>spațiul, formule specifice, cifre magice, elemente supranaturale,etc. Acestor elemente specifice textului dat, li se vor adăuga alte elemente asemănătoare pe care elevii le-au întâlnit în basmele citite de ei.</p> <p>O a doua etapă vizează identificarea unor categorii de personaje din basmul popular precum eroul (protagonistul), adversarii, ajutoarele, accentuându-se mesajul moral-educativ pe care îl au basmele.Pentru aceasta se va competa un tabel ce cuprinde două rubrici în care vor plasa personajele care reprezintă binele și pe cele care reprezintă răul, din fragmentele date, precizând categoria în care se încadrează.Apoi, se pot adăuga alte personaje întâlnite de elevi în basmele citite.(ANEXA 3)</p>	Exercițiul	Tabla/Creta	Activitate pe grupe	face referiri la calitatea răspunsurilor.
REFLECȚIE	<p><i>Asigurarea retenției și a transferului</i></p> <p>În această etapă elevii vor fi puși în situația de a aprofunda cunoștințele dobândite despre basmul popular, prin participarea la un joc „Să inventăm un basm” (oral)</p> <p>Se enunță regulile jocului: pe rând, fiecare elev va construi un enunț care va fi legat logic printr-un alt enunț al următorului elev, astfel încât fiecare să contribuie la inventarea unui nou basm, respectând caracteristicile basmului.</p> <p><i>Feedback; evaluarea performanțelor</i></p> <p><i>Sarcină individuală de lucru:</i> Scrieți o compunere, de 15-20 de rânduri, în care să arătați ce personaj din basmele cunoscute de voi ați dori să fiți și de ce.</p>	Conversația	Jocul didactic	Activitate individuală	Evaluare globală a activității elevilor pe parcursul întregii ore și apreciere a celor care s-au evidențiat .

ANEXA 1

Rezolvând corect careul următor veți obține pe vericala A-B titlul lecției noastre.

1. Iese învingător asupra râului.
2. În basm întâmplările și personajele pot fi
3. Personaje care se împotrivesc eroului.
4. Acțiunea basmului se poate petrece pe celălalt
5. Fiindcă i-a salvat puii, îl ajută pe Prâslea.
6. Pentru a-și dovedi curajul, eroul trebuie să treacă mai multe.....
7. În basm, personajele reprezintă modele morale
8. Ființe, animale sau obiecte ce sunt de partea eroului se numesc.....
9. Formule specifice ce pot fi inițiale, mediane sau.....
10. Fiind transmis prin viu grai, are caracter.....
11. Le găsim la matematică, dar în basm sunt magice.

ANEXA 2

GRUPA 1

Citiți cu atenție fragmentul următor și răspundeți cerințelor de mai jos:

„ A fost odată un împărat bun ce trăia într-o țară îndepărtată și avea trei feciori. El a ridicat o mănăstire de o frumusețe rară, dar se întrista că nu putea să o sfârșească, căci turnul se surpa.și *dete sfară în țară* că orice meșter se va găsi să-i ridice turnul,va dobândi mari averi.

Împăratul visă că, dacă va aduce cineva pasărea măiastră de pe tărâmul celălalt să-și așeze cuibul în turn, se va putea face mănăstirea. Spuse fiilor, iară ei se închină cu slujba la tată-său.Acesta le zise:

– Feții mei, nu vă puteți duce toți deodată.Să se ducă fiul cel mai mare și dacă nu va putea să izbutească, să se ducă mijlociul și tot așa, până când Dumnezeu își va arăta mila către noi.

Feciorul cel mare porni la drum. Merse ce merse și dacă trecu hotarele tatălui său, văzu un vulpoi care îl rugă să-i dea un codru de pâine și un strop de vin.Fiul împăratului, în loc să asculte rugămintea, dete drumul câinelui, ce se luă după dânsul.Atunci vulpoiul făcu un semn asupra lui și îl schimbă în stană de piatră.

Văzând împăratul că fiul său nu se întoarce îi dete voie fiului mijlociu să meargă și dânsul. Acesta, după ce se găti și luă merinde de drum, porni, dar la locul unde împietrise frate-său, păți ca dânsul, fiindcă nu voi să dea ascultare rugăminții vulpoiului, ci dori să-l prinză.

Împăratul *se puse pe gânduri* văzând că după atâta timp nu se mai întoarseră fiii săi, când fiul cel mai mic îi zise:

– Tată, frații mei cei mari au plecat să aducă pasărea măiastră și nu s-au mai întors nici cu ispravă, nici fără ispravă.

Să-mi dai bani de cheltuială

și haine de primeneală,

ca să-mi cerc și eu norocul.[...]

După multă stăruință, împăratul se înduplecă, iar mezinul își alege un cal din grajdul împărătesc, un câine să-l aibă de tovarăș, își luă merinde de drum și plecă.[...]”

(*Pasărea măiastră*- basm cules de Petre Ispirescu)

1.Precizați sensul expresiilor:► a da sfară în țară –.....

► a se pune pe gânduri-.....

2.Menționați forma literară a următoarelor cuvinte:► să prinză-.....

► să-mi cerc-.....

3. Formulați ideea principală a fragmentului de mai sus.

.....

4.Transcrieti din textul dat elemente specifice basmului

Timpul / Spatiul.....

Formule specifice.....

Cifre magice.....

Elemente supranaturale.....

.....

.....

.....

GRUPA 2

Citiți cu atenție fragmentul următor și răspundeți cerințelor de mai jos:

„ [...]După un timp, sosiră fiii cei mai mari ai împăratului, aducând pasărea măiastră și o roabă pe care o făcură găinăreasă.Pasărea părea mută și toți se mirau că o asemenea pasăre nu are viers.

Locuitorii începuseră a uita de fiul cel mic al împăratului; numai împăratul se mârșea că nu este și el de față. Într-una din zile veni găinăreasa și-i zise:

– Mărite împărate, toată cetatea se minunează de viersul pasării; cum a intrat azi în biserică un cioban, nu mai contenește a cânta; cum iese el, ea tace.[...]

Împăratul puse câțiva slujbași să pândescă și să-l aducă pe cioban înaintea lui. A doua zi, împăratul cum auzi că a venit păstorul cu pricina, îl chemă. Ciobanul începu a-i povesti:

– Am tată și frați. Am plecat să fac o faptă care să veselească pe tata. După o călătorie de trei zile, am ajuns la o câmpie, unde m-am oprit și-am făcut un focșor bun, am scos merindele și mă trezesc cu un vulpoi lângă mine.

"Fă bine, mă rog, îmi zise, și lasă-mă să mă încălzesc și eu la focul tău. Dă-mi și o bucată de pâine și un strop de vin să-mi potolesc foamea și setea."

"Prea bine, îi zisei, poftim de te încălzește, mănâncă și bea cât vei pofti."

Șezurăm la foc, ne ospătarăm, apoi vulpoiul își luă noapte bună și pieri. Când a venit a doua zi m-a găsit minunându-mă de niște stane de piatră ce închipuiau doi oameni.Vulpoiul, se dete de trei ori peste cap și se făcu un voinic. Aflai că era blestemat să poarte corpul de vulpoi până când un om va avea milă de el, îl va primi să se încălzească cu dânsul la un foc, îi va da un codru de pâine și un strop de vin;că acum este dezlegat de blestem și că va merge cu mine, și nu mă va lăsa până ce nu voi ajunge la izbândă.Îmi păru bine de astă întâmplare, și așa merșerăm,

zi de vară

până-n seară

și ajunserăm la o poiană, unde am înnoptat.

Tovarășul meu de călătorie îmi spuse că avem să trecem hotarul unor zmei, că acolo credea el că voi găsi pasărea ce căutam.[...]’’

(*Pasărea măiastră*- basm cules de Petre Ispirescu)

1. Formulați un enunț în care cuvântul „roabă” să aibă un sens diferit de cel din text.

2. Formulați ideea principală a fragmentului de mai sus.

.....

.....

3. Transcrieți din textul dat elemente specifice basmului

Formule specifice.....

Cifre magice.....

Elemente supranaturale.....

.....

.....

.....

GRUPA 3

Citiți cu atenție fragmentul următor și răspundeți cerințelor de mai jos:

[...]A doua zi am înaintat pe târâmul zmeilor, unde am fost întâmpinați de o fată frumoasă, care ne zise să nu călcăm în curte, în lipsa zmeilor, că nu e bine de noi; apoi se bucură că a mai văzut oameni de pe târâmul de unde au furat-o zmeii. Întrebând-o despre pasărea măiastră, ne-a spus că se află la alți zmei, rude cu aceștia.[...]

Și ajungând la hotarul celorlalți zmei, am stat de ne-am odihnit, iar în zori am pornit și am ajuns la palatele lor. Cum am descălecat, m-am dus la grajd și am luat un bidiviu de-al zmeilor, iară tovarășul meu s-a întors, fiindcă așa ne învățase fata.[..]

Și după ce înhățai colivia cu pasărea măiastră și o luai la sănătoasa cu bidiviul luat de la zmei, începură să necheze caii ceilalți și să facă un zgomot de ți se făcea părul măciucă. Zmeii se luară după mine, și fugi, și fugi, până ce ajunsei la tovarășul care mă aștepta la hotar. Acesta întinse mâna și răcni o dată la dâșii: stați! Iară ei parcă fură de piatră de când lumea; niciun pas nu mai făcură înainte.Zmeii însă umblau cu șoșele, cu momele, să-mi ia pasărea, fângăduindu-mi câte-n lună și în soare; dacă văzură că nu mă pot îndupleca, mă rugară să le dau măcar bidiviul; în sfârșit, văzui eu că nu e bine să-i las mârniți, le-am dat calul, și eu am plecat cu tovarășul meu și cu pasărea.

Ajungând la palatele celorlalți zmei, fata ne aștepta în poartă; plesni de trei ori cu un bici și tot palatul se făcu un măr, pe care ea îl luă; iară eu o înhățai de mijloc și pe ici și-e drumul.

Aoleu! dară zmeii când simțiră! unde veneau cu o falcă în cer și cu una în pământ și unde răcneau de-ți îngheța sângele în vine. Eu îmi făcui curaj și împreună cu tovarășul meu fugeam ca vântul; zmeii însă veneau ca gândul. Dacă văzu tovarășul meu așa și că nu este chip a scăpa cu față curată, se opri, amenință asupra lor și se făcură stane de piatră[...]'’.

(Pasărea măiastră- basm cules de Petre Ispirescu)

1.Precizeazăți sensul expresiilor:► a se face părul măciucă –.....

► a umbla cu șoșele, cu momele -.....

► a-ți îngheța sângele în vine.....

3.Formulați ideea principală a fragmentului de mai sus.

.....
.....

4.Transcrieți din textul dat elemente specifice basmului

Spațiul.....

Cifremagice.....
Elemente supranaturale.....
.....

GRUPA 4

Citiți cu atenție fragmentul următor și răspundeți cerințelor de mai jos:

„[...]Ajunghând în câmpia de unde plecasem,am întrebat ce însemnau stanele de piatră,iar vulpoiul zise:

"Aceștia sunt frații tăi care, în loc să facă așa cum ai făcut tu, au asmuțit câinii după mine, prelungind blestemul de a purta leșul vulpoiului; iară eu îi împietrii".

"Pentru prietenia ce am legat, rogu-te, fă-i iară oameni cum au fost."

"Mult mi-e dragă prietenia ta, răspunse el, fie după voia ta, dară o să te căiești."

Deodată pietrele se scuturară și frații mei rămaseră în mirare văzându-se față cu noi. Ne luarăm ziua bună de la tovarășul meu și pornirăm către casă. Pasămite, frații mei îmi coceau turta.

"Frate, îmi ziseră ei, am obosit de atâta drum; să dăm pe la un eleșteu pe care îl știm, să bem nițică apă, să ne răcorim."

Am ascultat și am mers. Bău cel mare, bău și cel mijlociu; iară când era să bea și eu, mă trezii cu o usturime grozavă la picioare, nu mă mai putui ridica fiindcă mi le tăiaseră frații, care-și cătau de drum, fără să asculte la vaietele mele.

Trei zile și trei nopți am rămas lângă eleșteu. Apoi am dat peste un orb care îmi zise:

"Să ne prindem frați de cruce.Eu umblu pentru tine; tu vezi pentru mine. Știu că prin vecinătate este o scorpie cu trei capete, iar sângele ei poate vindeca orice boală".

M-am învoit cu dânsul la aceasta și am mers până am dat de locuința scorpiei. Nu așteptarăm mult și iată scorpia venea supărată, simțind că-i călcase cineva casa. Inima se făcuse cât un purice în mine, iară când intră pe ușă, așteptai până să-mi vie bine și dintr-o lovitură îi tăiai toate trei capetele. Mă unsei cu sângele ei și picioarele, se lipiră de parcă fusese acolo de când lumea. Unsei și pe orb și îi veni vederile ca mai-nainte. După ce mulțumirăm lui Dumnezeu, plecarăm fiecare la ale noastre.[...]"

(Pasărea măiastră- basm cules de Petre Ispirescu)

1.Precizați sensul expresiilor: ► a coace turta cuiva –.....

► a călca cuiva casa -.....

► a avea inima cât un purice.....

2.Formulați ideea principală a fragmentului de mai sus.

.....
.....
3. Transcrieți din textul dat elemente specifice basmului

Cifre magice.....

Elemente supranaturale.....
.....
.....
.....

GRUPA 5

Citiți cu atenție fragmentul următor și răspundeți cerințelor de mai jos:

[...]Am socotit mai bine să mă bag cioban și să las ca să se dovedească vinovatul.

– Spune, zise împăratul găinăresei, cum de ai ajuns găinăreasă și roabă?

– După ce au tăiat picioarele fratelui celui mic, fiii cei mari mă luară unul pe mine și altul pasărea măiastră. Eu plângeam de mă topeam, că mă despărțea de fiul cel mic al măriei tale, pe care îmi era drag să-l privesc. Cel ce m-a luat mi-a făgăduit că mă va lua de soție cum voi ajunge la palat, dar m-am împotrivit; am primit mai bine să fiu roabă și găinăreasă la curtea împărăției tale, fiindcă știam că Dumnezeu nu va lăsa să se prăpădească acela care a umblat cu dreptatea în sân.

– Poți să-mi dovedești, întreabă împăratul, că tu ești acea fată?

– Acest măr, zise ea, poate să încredințeze că eu sunt.

Atunci, ieșind în curte, plesni dintr-o biciușcă de trei ori asupra mărului și se ridicară niște palate, cum nu se mai găseau altele.

– Tată, să mergem câteșitrei frații la judecată, zise fiul cel mic.

Împăratul n-avu ce zice. Veniră frații înaintea împăratului, cerură iertare de la fratele lor, care le zise:

– Dacă Dumnezeu vă va ierta, iertați să fiți și de mine.

Se duseră înaintea bisericii și aruncară cu praștia în sus câte o piatră; pietrele fraților celor mari se întoarseră și loviră pe fiecare în cap, de rămaseră morți. Piatra fiului celui mic căzu dinaintea lui. Lumea adunată se uita la astă judecată dumnezeiască, iar împăratul, după ce făcu nuntă și-și însoți fiul cu găinăreasa, se coborî de pe tron și-l puse în locu-i, care, dacă o fi trăind, împărățește și până azi.

Eram și eu față la acele întâmplări, pe care le povestesc acum celor ce mă ascultă.

(*Pasărea măiastră*- basm cules de Petre Ispirescu)

1.Precizeazăți sensul expresiei: ► a umbla cu dreptatea în sân —.....

2.Formulați ideea principală a fragmentului de mai sus.

.....
.....

4.Transcrieți din textul dat elemente specifice basmului:

Formule specifice.....

Cifre magice.....

Elemente supranaturale.....

.....
.....

ANEXA 3

În basme există mai multe *categorii de personaje:eroul, adversarii, ajutoarele.*

Completați tabelul următor cu personajele care reprezintă binele și cu acelea care reprezintă răul, din fragmentele date, precizând categoria în care se încadrează. Apoi, adăugați alte personaje întâlnite de voi în basmele citite.

<i>Personaje reprezentând binele</i>	<i>Personaje reprezentând răul</i>
--------------------------------------	------------------------------------

PROIECT DIDACTIC

ȘCOALA: Liceul Tehnologic Bîlteni - Școala Gimnazială Nr. 1 Peșteana-Jiu

PROPUNĂTOR: Răceanu Danubia-Ileana

NIVELUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT: gimnazial

DISCIPLINA OPȚIONALĂ: Lumina blândă a cărții

SUBIECTUL LECȚIEI: Amintiri din copilărie-„Pupăza din tei”, Ion Creangă

Competențe generale:

- ✓ Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare;
- ✓ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată;
- ✓ Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse;
- ✓ Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse;

Competențe specifice:

- 3.1. identificarea ideilor principale după citirea globală a unui text;
- 3.2. recunoașterea modurilor de expunere utilizate într-un text narativ;
- 3.3. identificarea expresiilor și a cuvintelor noi într-un text literar sau nonliterar;

- 3.4. sesizarea corectitudinii utilizării categoriilor gramaticale învățate;
- 3.5. folosirea unor tehnici/ strategii de lucru cu textul/ cartea;
- 4.1. redactarea unor lucrări scurte pe o anumită temă, urmărind un plan.

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

a)cognitive

- O₁-să citească textul corect, conștient și expresiv;
- O₂- să identifice autorul, naratorul și personajele din text;
- O₃-să recunoască personajele din diverse texte literare scrise de Ion Creangă;
- O₄- să precizeze modurile de expunere folosite în text;
- O₅- să răspundă corect la întrebările referitoare la conținutul textului;
- O₆- să povestească conținutul lecturii;
- O₇- să recunoască părți de vorbire învățate;
- O₈- să utilizeze corect elementele de construcție a comunicării;
- O₉- să caracterizeze personaje după datele furnizate de text;
- O₁₀-să cunoască opera marelui povestitor;
- O₁₁-să extragă mesajul educativ al textului.

b)psihomotorii:

- O₁₂-să utilizeze corect mijloacele auxiliare;
- O₁₃- să ortografieze corect cuvintele.

c)afective:

- O₁₄-să manifeste spirit de inițiativă și cooperare în cadrul grupului;
- O₁₅- să evalueze și autoevalueze corect munca lor și pe cea a colegilor;
- O₁₆- să manifeste interes pentru opera marelui scriitor Ion Creangă ;
- O₁₇- să participe activ la activitățile desfășurate.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

I. Resurse procedurale:

1. Metode și procedee:

a) de comunicare orală:

- expozitive: explicația, expunerea, povestirea;
- conversative: conversația, discuția colectivă;

b) de explorare:

- **directă**: observația dirijată, jocul didactic, citirea expresivă, investigarea, învățarea interactivă, jocul „Recunoașteți personajul!”
- **indirectă**: tehnici din gândirea critică:Explozia stelară

Forme de organizare:

- Individual;
- pe 4 grupe;
- frontal.

II. Resurse materiale:

a) pentru profesor:

- manualul

b) pentru elevi:

- manualul
- caietele

III. Forme și tehnici de evaluare:

- observația sistematică;
- proba scrisă;
- autoevaluare;
- evaluare de către colegi;
- evaluarea interactivă;

Resurse umane: -clasă de nivel mediu;
-capacități normale de învățare a elevilor;
-cunoștințele lor anterioare;

Locul de desfășurare: sala de clasă

BIBLIOGRAFIE:

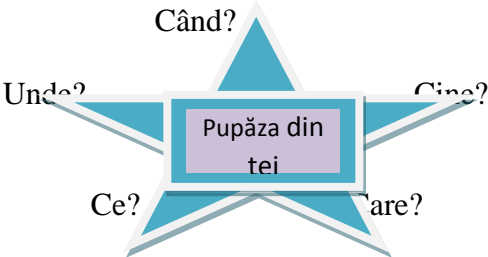
- Creangă, Ion, *Povești, povestiri, amintiri*, Editura Eminescu, București, 1987;
- *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limbă și literatură română*, MEC, București, 2004;
- Iordăchescu, Carmen, *Să dezlegăm tainele textelor literare*, Editura Carminis, Pitești, 2008;

SCENARIU DIDACTIC

NR CRT	OB OP	ETAPELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII		METODE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
			ACTIVITATEA PROFOSORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR		
1		2	3	4	6	7
I.		I. Momentul organizatoric	- asigură condițiile optime pentru buna desfășurare a lecției: notarea absențelor, pregătirea materialului didactic și stabilirea liniștii.	- se pregătesc pentru începerea orei de limba română		
II.		II. Reactualizarea cunoștințelor anterioare	Elevii au avut de realizat o compunere cu titlul: <i>O întâmplare hazlie din viața mea</i> . Verific tema, atât cantitativ, cât și calitativ.	-elevii ascultă cu interes compunerile colegilor		-frontal

III.	O8 O2	<p>III. Captarea atentiei/ discuții pregătitoare</p>	<p>Le 59împart elevilor bilețele cu citate, solicitându-le să recunoască personajele.</p> <p>(ANEXA 1)</p> <p>De asemenea, un elev, îmbrăcat în costum popular prezintă o scurtă dramatizare, realizându-se astfel trecerea la conținutul propriu-zis al lecției.</p> <p>NICĂ – din „Amintiri din copilărie”</p> <p>Eu sunt Nică cel hazliu</p> <p>Și de pozne mă cam țiiu. De la Creangă ați aflat Câte mi s-au întâmplat:</p> <p>Pupăza din tei am luat, Cireșul l-am scuturat, Am fugit și la scăldat, Mama hainele mi-a luat.</p> <p>Chiar și râie am avut!</p>	-elevii citesc citatele și descoperă personajele întâlnite în scrierile lui Ion Creangă.	-jocul didactic -conversația	-aprecierea -frontal -auto-evaluarea

			<p>Nici să dorm nu am putut: Mă mânca pe mâini, pe corp, Și nu puteam scăpa deloc.</p> <p>Un pietroi eu am urnit Și cocioaba Irinucăi a pierit. Am omorât și-o biată capră Și-a rămas de tot săracă!</p> <p>Să știți că tot ce-ați aflat S-a-ntâmpat cu-adevărat! Căci Bădița pe hârtie Scrie-a lui copilărie!</p>			
IV.	O5	IV. Anunțarea titlului lecției și a obiectivelor	<p>-Anunț tema lecției de azi: La orele de limba română am studiat un fragment din „Amintiri din copilărie”, lucrare scrisă de marele nostru povestitor. Așa cum bine știți, în text autorul își aduce aminte de copilăria sa cu jocurile și năzdrăvăniile pe care le făcea. Care sunt pățaniile voastre preferate?</p> <p>-Astăzi vom vorbi despre „Amintiri din copilărie”, mai exact, fragmentul cu Pupăza din tei.</p> <p>- Notez la tablă titlul lecției.</p>	<p>- scriu titlul lecției în caiete</p> <p>- ascultă obiectivele lecției</p>	-conversația	-frontal
V.	O5 O10	V. Dirijarea învățării	<p>Profesorul adresează câteva întrebări elevilor despre operă, autor și caracteristicile genului epic.</p>	<p>-vor răspunde la întrebările ce le sunt adresate.</p>		

O11		<p>Cine este naratorul? În câte capitole este structurată opera? Cine se află în centrul acțiunii? În ce gen literar se încadrează opera? Precizați patru caracteristici specifice genului epic.</p> <p>- face aprecieri generale și individuale privind formularea, răspunsurilor și povestirea orală; - adresează elevilor întrebări asupra conținutului textului, mesajului și a semnificației morale pornind de la întrebările de pe colțurile stelei (ANEXA 2)</p> <p>-“Când se petrece acțiunea ?” -“Unde se petrece acțiunea ?” -“Cine este personajul principal ?” -“Ce alte personaje apar în text ?” -„Care este amintirea evocată de autor în acest text?”</p> <p>Profesorul scrie pe tablă primele elemente de structură: Timpul și spațiul acțiunii. Cere elevilor să identifice în manual structurile</p>			<p>-conversația</p> <p>-formulează întrebări, dau răspunsuri, povestesc oral lecția</p> <p>-exercițiul</p>	
-----	--	--	--	--	--	--

			corespunzătoare acestora și să își noteze în caiete citatele.			
VI.	O9 O3 O4	VI. Asigurarea performanței	<p>Profesorul le va împărți elevilor fișele de lucru, iar ei vor lucra pe perechi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Care crezi că a fost intenția autorului când a scris această operă? 2. Enumerați personajele din acest fragment. 3. Scrieți câteva însușiri morale ale lui Nică și ale mamei lui. 4. Elevii trebuie să aranjeze ideile în funcție de ordinea întâmplărilor la care ia parte Nică. (ANEXA 3) 5. Ce deosebire există între naratorul care istorisește în <i>D-l Goe ...</i> de I.L. Caragiale și cel din <i>Amintiri din copilărie</i> <p>Este notat pe tablă al doilea element: etapele acțiunii și se discută despre ordinea desfășurării evenimentelor și despre momentele subiectului. Întâmplările se desfășoară în ordine cronologică, putând fi identificate în text toate momentele subiectului: expozițiunea (situația inițială), intriga, desfășurarea acțiunii, punctul culminant și deznodământul (situația finală). Profesorul pune întrebări elevilor despre fiecare moment în</p>	<p>Elevii aranjează ideile principale, apoi unul dintre ei le citește.</p> <p>Elevii răspund întrebărilor profesorului și completează fișa de lucru.</p>	-conversația	<p>-observația sistematizată</p> <p>-aprecierea interevaluarea</p>

			<p>parte.</p> <p>Profesorul cere elevilor să se grupeze câte 4 și să completeze tabelul cu ideile specifice fiecărui moment al subiectului, fișa de lucru (ANEXA 4)</p> <p>Profesorul monitorizează activitatea elevilor și oferă indicații și îndrumări.</p>			
VII.		VII. Evaluarea performanțelor	<p>1. Identificați două arhaisme și două regionalisme din text. Dați forma literară a regionalismelor și explicați arhaismele.</p> <p>2. Dați câte un sinonim pentru urmă toarele expresii:</p> <p style="padding-left: 40px;">- „<i>c-o falcă-n ceriu și cu una-n pământ</i>”</p> <p style="padding-left: 40px;">- „<i>i venea să lăcrimeze</i>”</p> <p style="padding-left: 40px;">- „<i>ceasornicul satului</i>”.</p> <p>3. Indicați modalitățile de realizare a umorului. Ce stârnește comicul în cazul de față și cum comentați zicala: „Cele rele să se spele, cele bune să se-adune?”</p>	<p>-Regionalisme:</p> <p>îmi ieu= îmi iau teiu= tei mă suiu= mă sui cu îngrijire= cu grijă c-o falcă-n ceriu= c-o falcă-n cer</p> <p>Arhaisme:</p> <p>blide= vase din lut lespede= scândură chisăliță= terci, amestec în care nu se mai deosebește nimic îndosesc= ascund putini= vase din lemn</p> <p>nervoasă, supărată</p> <p>să plângă deșteptător</p> <p>Comicul stârnește hazul cititorilor prin următoarele categorii care apar în text: comicul de limbaj dat de arhaisme, regionalisme, proverbe și zicători; comicul de situație dat de întâmplări hazlii, buna dispoziție a scriitorului și comicul de caracter dat</p>	<p>-conversatia euristică</p> <p>-explicatia</p>	-fișă de lucru

			<p>4. Găsiți sinonime pentru cuvântul „pupăză” ce se regăsesc în textul de bază, dar nu numai.</p> <p>5. Identificați sensurile verbului „a fura” din textele date și completați schema.</p> <p>6. Dați trei antonime ale verbului „a fura”. Credeți că a fura este un lucru bun sau rău? Argumentați.</p>	<p>de trăsăturile morale ale personajelor și de atitudinea lor.</p> <p>Zicala sugerează să rămână tot ce e bun pe lume și necazurile să dispară. Rezultă din acestea jovialitatea, voia bună, dar, mai ales, optimismul autorului</p>		
VIII.		VIII. Feedback-ul	Voi face aprecieri generale și individuale atât pe parcursul orei, cât și la sfârșitul acesteia. Voi nota elevii activi la oră.			<p>-frontal</p> <p>-aprecierea răspunsurilor oferite de elevi</p>

	O9	IX. Încheierea lecției	Tema pentru acasă: compunere cu titlul ”Copilăria în satul meu”.	-elevii își notează tema în caietele lor.	-conversația -explicația	
--	----	-------------------------------	--	---	-----------------------------	--

Anexa 5

1. Identificați două arhaisme și două regionalisme din text. Dați forma literară a regionalismelor și explicați arhaismele.
2. Dați câte un sinonim pentru următoarele expresii:
 - „*c-o falcă-n ceriu și cu una-n pământ*”
 - „*i venea să lăcrimeze*”
 - „*ceasornicul satului*”.
3. Indicați modalitățile de realizare a umorului. Ce stârnește comicul în cazul de față și cum comentați zicala: „Cele rele să se spele, cele bune să se-adune?”
4. Găsiți sinonime pentru cuvântul „pupăză” ce se regăsesc în textul de bază, dar nu numai și completați matricea semantică găsind sensurile și rolul acestei pupăze
5. Identificați sensurile verbului „**a fura**” din textele date.
6. Dați trei antonime ale verbului „a fura”. Credeți că a fura este un lucru bun sau rău? Argumentați.

ANEXA 3

Fișă de lucru - „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă Ideile principale

Puneți ideile principale de mai jos în ordinea desfășurării evenimentelor în text, numerotându-le în partea stângă.

-Băiatul se întoarce acasă și aude pupăza cântând.
-Mama îl trimite dis-de-dimineață pe Nică să se ducă cu mâncare la prășitori.
-În târg, un negustor îi dă drumul pupezei care zboară.
-Nică pleacă la târg cu gând să vândă pupăza.
-Băiatul se întoarce de la țarină, se urcă în tei, ia pupăza și o duce acasă.
-Mătușa Măriuca îi spune Smarandei despre pupăză.
-Smaranda pregătește un praznic în semn de împăcare.
-Nică se abate pe la tei cu gând să prindă pupăza care îl trezea în fiecare dimineață.

ANEXA 4

Momentele subiectului

1. Expozițiunea

Situația inițială

răsăritul soarelui”.

zori.....

În expozițiune se prezintă coordonatele spațio-temporale, ”într-o dimineață”, ”înainte de

Nică este sculat în

2. Intriga

Cauza care produce

3. Desfășurarea acțiunii

Șirul evenimentelor

4. Punctul culminant

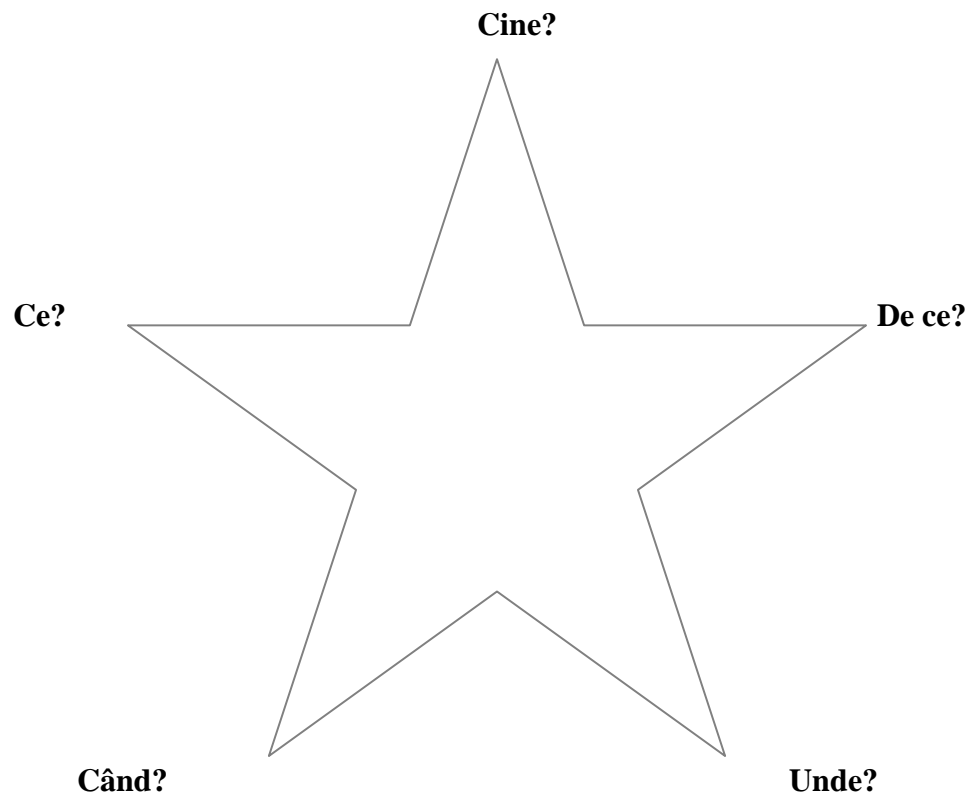
Momentul de maximă
intensitate

5. Deznodământul

ANEXA 2

Explozia stelară

Scrie cel puțin două întrebări legate de textul studiat, pornind de la întrebările scurte aflate în colțurile stelei.

ANEXA 1

RECUNOAȘTE PERSONAJUL !

1.. “ Pe lângă iști doi ochi , mai am unul la ceafă care șede pururea deschis și cu care văd, și noapte și ziua, ce se face prin casă.”
Cine spunea aceasta?

.....

2. Personajul care spune aceasta “- Na, ori te ouă, ori du-te de la casa mea!” este ?

.....

3. Cine este personajul ce rostește această replică?

“Fata frumoasă și harnică, lipește-mă și grijește-mă că, poate ți-oiu prinde și eu bine vrodată!”

.....

4. “-Te prinzi să-ți moi singur posmagii?” Oare cine trebuie să facă acest lucru?

.....

5. Cine este persoana căreia i se întâmplă următoarele: “-Ia poftim de încalecă pe Bălan, jupâneasă!să facem pocinog sfantului Nicolai cel din cuiu.”

.....

6. Cine este cel care i-a alungat pe copii astfel?

“-De-abia s-au culcat găinile, și voi ati și început? Ia stați oleacă, blăstemaților, să vă dau eu!”

.....

7. Cine îl necăjea pe Nică astfel: “Mă lua frumușel de bărbie cu mâna stânga, iar cu cea dreaptă muia feleștiocul în strachina cu dohot și-mi trăgea un pui de răbuială ca aceea pe la bot...”

.....

8. Cine i-a spus acestea?

“-Na, satură-te de cireșe! De-amu să știi că ți-ai mâncat liftiria cu mine, spânzuratule!”

.....

9. “_De vânzare-ti e găinușa ceea, măi băiete?

-De vânzare, moșule!

-Si cât cei pe dânsa?

-Cât crezi și dumneata că face!”

.....

Proiect de lecție

Școala Gimnazială „ Ecaterina Teodoriu”, Tg-Jiu

Propunător: prof. Vaculea Irina

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Dialogul. Elemente nonverbale și paraverbale

Competențe vizate:

C1- Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare, prin receptarea și producerea textului oral,

C2- Receptarea textului scris de diverse tipuri;

Obiective operaționale:

cognitive:

O1- să enumere elementele nonverbale și pe cele paraverbale;

O2- să identifice elementele nonverbale și paraverbale în situații de comunicare ;

O3- să explice rolul elementelor nonverbale și al celor paraverbale;

O4- să opereze cu noțiunile nou introduse;

O5- să construiască scurte dialoguri în care să integreze elemente nonverbal și/sau paraverbale, conform cerințelor;

afective:

O6- manifestarea spiritului de colegialitate și cooperare în cadrul grupului;

O7- să-și cultive interesul pentru o comunicare corectă în limba română.

psihomotorii:

O8 - să se grupeze corect și rapid în conformitate cu specificul sarcinii de lucru.

Strategii didactice:

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul, jocul de rol, problematizarea, muncă în echipă.

Forme de organizare: individual, frontal, pe grupe.

Resurse:

- **materiale:** fișe de lucru, flipchart, caietele elevilor.
- **umane:** profesor, elevi
- **temporale:** 90 minute.

Forme și tehnici de evaluare:orală și scrisă (întărirea răspunsurilor, observația sistematică, exercițiul creativ, sarcinile de lucru).

Bibliografie:

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, 2003;

Păcurari, Otilia Ștefania (coord.), *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, Editura Educația 2000+, București, 2009.

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
i)	O9	Moment organizatoric	Asigurarea cadrului și atmosferei optime desfășurării lecției.	Pregătesc cele necesare pentru buna desfășurare a lecției.	Conversația	Observația sistematică
j)	O1 O2 O3	Captarea atenției	Se împart elevilor bilețele pe care fiecare să noteze un cuvânt care să descrie starea lui de spirit, iar cele mai reprezentative stări vor fi notate pe tablă, apoi se cere enunțarea elementelor după care ei și-ar da seama că o persoană are o stare sau alta și se extrage ideea că aceste elemente pot fi împărțite în două categorii: elemente paraverbale și nonverbale.	Elevii notează un cuvânt care definește starea personală de spirit și enumeră pentru fiecare din stările notate elemente descriptive; Urmăresc explicațiile primite;	Brainstormingul Jocul Conversația Explicația	Analiza răspunsurilor date de elevi
k)	O2 O3	Anunțarea temei și a obiectivelor operaționale	Se anunță titlul lecției: Rolul elementelor nonverbale și paraverbale în dialog Sunt prezentate principalele obiective ale lecției.	Elevii ascultă și notează titlul lecției în caiete.	Activitate individuală	Observația sistematică
l)	O3 O4	Dirijarea	Profesorul detaliază obiectivele și propune elevilor planul de lucru rezultat din detalierea	Sunt atenți la explicațiile date.	Conversația euristică Explicația	

	O6 O1 O3 O4 O5	învățării	<p>acestora. Se lucrează Anexa 1 care conține fișe de activitate diferențiată prin care se reamintesc elementele nonverbale și paraverbale și se explică rolul lor. Se identifică formulările specifice exprimării opiniei și a preferințelor într-un text suport. Se rezolvă sarcina de lucru. Pe baza unor exemple din fișă se extrage faptul că elementele nonverbale pot apărea în următoarele ipostaze: însoțesc elementele verbale sau le înlocuiesc. Se accentuează rolul elementelor paraverbale în dialog.</p>	<p>Elevii lucrează pe grupe și rezolvă fișa primită.</p> <p>Grupele rezolvă sarcinile primite, iar apoi prezintă oral produsele muncii lor.</p>	<p>Muncă în echipă Anexa 1</p> <p>Problematizarea Jocul de rol Fișa de lucru</p>	<p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p> <p>Evaluare scrisă</p>
m	O2 O3 O4	Obținerea performanței și feed-backului	<p>Se propune un exercițiu surpriză și se accentuează faptul că este foarte important ca și receptorul să respecte anumite reguli. Se împart bilete în care se dau câteva elemente ale unei situații de comunicare dialogată pe care fiecare pereche trebuie să o creeze;</p>	<p>Doi elevi vor extrage câte un bilet și vor compune, fără a se consulta înainte, o situație de comunicare;</p> <p>Elevii rezolvă în colaborare sarcinile de lucru;</p>	<p>Explicația Muncă în echipă</p> <p>Conversația Jocul de rol</p>	<p>Evaluare scrisă</p> <p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>

n	O7	Asigurarea retenției și a transferului	<p>Notarea temei pentru acasă.</p> <p>Se fac aprecieri în ceea ce privește activitatea elevilor, sunt evidențiat cei care s-au descurcat bine și sunt încurajați și cei ce au întâmpinat dificultăți să fie mai atenți și mai activi.</p>	<p>Elevii își notează tema și sunt atenți la explicațiile date.</p> <p>Elevii ascultă aprecierile făcute.</p>	<p>Conversația frontal</p> <p>individual</p> <p>Explicația</p>	<p>Redactarea originală a textelor și notarea unui titlu sugestiv.</p>
---	----	---	---	---	--	--

Anexa 1

Fișă de lucru –activitate diferențiată

Grupa 1

Subliniați cuvintele sau secvențele care sugerează elemente nonverbale sau paraverbale:

„Agentul se așează pe marginea prispei, scoase un chitanțier și începu să scrie în el: <Adică lei trei mii s-a primit de la d. Ilie Moromete...>. Înainte de a scrie se uitase la om să-l audă confirmând. Moromete însă nu zise nimic. (...)

- Hai, nea Ilie, hai, nea Ilie! se grăbi Jupuitu, pocnind încuietorea genții.
 - Păi nu ți-am spus că n-am?! zise Moromete nevinovat. Ce să-ți fac eu dacă n-am! De unde să dau? N-am!
 - Ce dracu, nea Ilie! strigă agentul înfuriat. Nu vezi că ți-am tăiat și chitanța? Nu mai mă fierbe atât că statul nu mă plătește să-mi pierd vremea prin curțile oamenilor...
 - Uite-te la ăsta! se miră Moromete cu oarecare veselie. Ce, te țin eu?
 - Nea Ilie, a tăiat chitanța! zise și însoțitorul grav.
 - Văz și eu că a tăiat-o, se dezvinovăți Moromete.
 - Plătește, Moromete! strigă agentul înfuriat. Ce dracu, ne jucăm de-a baba-oarba?
- Moromete se uită la agent și încercă să zâmbească.
- Ei, da, plătește! Dar de unde să-ți plătesc? N-auzi că n-am?!
 - Ia treci încoa'! îi făcu agentul un semn însoțitorului.
- Ei se urcară pe prispă și intrară amândoi în casă. Moromete rămase pe prispă tăcut, fumând liniștit. Numai fruntea lui bombată se încrețise.”
- („Moromeții” de Marin Preda)

Grupa 2

Desenează la finalul a trei replici din dialogul de mai jos un emoticon. Explică oral alegerea făcută.

- Măine plecăm la munte cu părinții!
- Serios! Ce fain de voi!
- Problema este ca nu putem să-l luăm cu noi și pe Puffy. Bietul motan va sta o săptămână la vecina.
- Și ce poate fi așa de rău?
- Ne iubește atât de mult că va refuza mâncarea și va mieuna mult ca să-și exprime suferința. Nu suportă să fie departe de noi.
- Bietul motan!

Grupa 3

Completați dialogul următor cu semnele de punctuație corespunzătoare:

- Maria pleacă de la mine
- Ana de ce spui asta
- Așa e cel mai bine Nu mai suntem prietene
- Nu

Grupa 4

Completați corect textele următoare utilizând următoarele formulări specifice exprimării opiniei:

* nu știu / * mi-e indiferent/ * e o idee bun/ * nu sunt convins

a) – Ți-ar plăcea să participi la concursul organizat de clasa noastră?

b) - Nu crezi că ar fi bine să modificăm aici croiala sacoului?

c)să cumpărați produse Avon. Acestea sunt potrivite pentru toate vârstele și oferă o protecție sporită pielii dumneavoastră.

- d) E o situație fără ieșire? E o situație care s-ar putea rezolva? dar inima îmi spune că decizia pe care o voi lua va fi cea corectă.

Anexa 3

5. Îi destăinui un lucru care te îngrijorează în ultima vreme... Vrei să îi ceri și un sfat... Folosește elementele paraverbale și nonverbale pe care le consideri necesare:

- *Aș vrea să-ți spun ceva ce mă pune pe gânduri... Nu știu dacă mă poți ajuta în vreun fel. Săptămâna viitoare avem teză la română și eu nu cred că mă voi descurca. În plus, știi că abia mi-a dat media 5 în primul semestru...*

6. Să comunici doar prin elemente nonverbale. Să pari interesat(ă), aștepti să rostească două-trei cuvinte, apoi îi smulgi foaia și i-o rupi.

7. Un dialog prin telefon

8. Un dialog între prieteni

Proiect de lecție

Școala: Gimnazială Țîntăreni

Propunător: Sgaibă Maria Liliana

Nivelul de învățământ: Gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Realizarea unor compuneri după un plan dat

Competențe vizate:

C1. Redactarea unui text de mică întindere

C2. Utilizarea corectă a elementelor de construcție a comunicării

C3. Dezvoltarea spiritului de observație și al originalității

Obiective operaționale:

Cognitive:

O1 – să formuleze o apreciere personală referitoare la tema dată;

O₂ - să stabilească ideile în jurul cărora se organizează tema dată;

O₃ – să ordoneze logic ideile date, pentru a obține un text narativ;

O₄ - să alcătuiască enunțuri clare, corecte din punct de vedere gramatical;

O₅ - să redacteze o lucrare scurtă ținând cont de părțile componente ale unei compuneri;

O₆ - să delimiteze în povestirea creată etapele narațiunii.

Strategii didactice:

1. **Metode și procedee:** conversația euristică, jocul didactic, explicația, exercițiul, scrierea creativă.
2. **Mijloace de învățământ:** puzzle, jetoane, desen, fișe de lucru, caietul, flipchart.
3. **Forme de organizare a activității:** frontală, în perechi, individuală.

Bibliografie:

1. **Bocoș, Mușata-Dacia**, *Instruirea interactivă*, Editura Polirom, Iași, 2013
2. **Corcheș, Horia, Halaszi Monica, Agapin, Laura-Maria**, *Limba și literatura română. Amplificatorul de competențe*, Editura Art, 2016
3. **Ilie, Emanuela**, *Didactica limbii și literaturii române*, Editura Polirom, Iași, 2014
4. **Pamfil, Alina**, *Limba și literatura română. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003
5. **Sâmihăian, Florentina**, *O didactică a limbii și literaturii române*, Editura Art, București, 2014

Desfășurarea lecției:

Nr crt	Ob op	Etapela lecției	Activitatea învățătorului	Activitatea elevilor	Metode si procedee	Evaluare
1		Moment	Ordonarea materialelor,	Se pregătesc cu cele	Jocul didactic	Observarea sistematică

[illegible]

		<p>următorul mesaj: „din fragedă copilărie e bine să ne obișnuim să iubim cartea, să o citim și să o păstrăm cu grijă, ca pe un bun de preț”și de la proverbele enunțate de voi. (anexa 1 și 2)</p> <p>Elevii vor ordona enunțurile, pentru a obține un scurt text.</p> <p><i>Era o după-amiază frumoasă de vară. Rămas singur acasă, Daniel stătea întins pe canapea și citea captivat o carte.</i></p> <p><i>La un moment dat, se opri și decise să iasă în oraș.</i></p> <p><i>Îi telefonă lui Mihai ca să-l invite la cinematograful. Telefonul însă sună în gol. Oare să mai insiste? După un scurt moment de reflecție, renunță să mai încerce.</i></p> <p><i>Hotărî să rămână acasă și să termine de citit capitolul .</i></p> <p>*Se vor delimita în textul dat etapele narațiunii.</p> <p>*Împreună cu elevii se vor discuta regulile de redactare pentru o povestire.</p> <p>* Redactarea povestirii: Extrageți din cutiuță un jeton și alcătuiți o scurtă povestire (8-10 rânduri) în care să apară cel puțin o dată</p>	<p>în realizarea copunerii</p> <p>Elevii identifică etapele narațiunii: : situația inițială, cauza care schimbă situația inițială, desfășurarea acțiunii, situația finală și se va întocmi o piramidă narativă Elevii alcătuiesc o scurtă povestire.</p> <p>Elevii completează fraza</p> <p>Elevii realizează eseul</p>	<p>Piramida narativă</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Problematizarea</p> <p>Eseul de 5 minute</p>	<p>Formativă prin aprecieri verbale</p> <p>Formativă prin aprecieri verbale</p>
--	--	--	---	--	---

			<p>fiecare dintre cele două cuvinte:</p> <p><i>Prâslea- școală/ zmeu-furculiță/ fată de împărat- tricicletă/ Făt-Frumos- pătrat/ Ileana-Cosânzeana- șemineu/ balaur- înghețată.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflecție asupra activității <p>Realizați un eseu alcătuit din 5 propoziții în care să precizați, dacă ar trebui să refaceți compunerea și să lucrați individual, ce schimbări și ce îmbunătățiri ați aduce textului.</p>			
5	O8	Asigurarea retenției și a transferului i Tema	<p><i>Combină personaje și episoade din diferite basme citite de tine, pentru a crea o povestire nouă..</i></p> <p>Editați compunerea în formă electronic. Fiecare grupă poate să realizeze un desen sugestiv pentru compunerea realizată.</p>	Elevii citesc compunerile	Scaunul autorului	Frontală Individuală

Anexa 1

Pasul I: Respectând părțile componente ale unei compuneri, redactați un text de 15-20 de rânduri, în care să specificați ce înseamnă cartea pentru voi. Fiecare grupă va da un titlu potrivit textului. Titluri sugestive: Comoara, Cartea- prietena mea etc.

- Activitățile de învățare

Se recapitulează părțile componente ale unei compuneri. Se precizează ce trebuie să conțină introducerea, cuprinsul și încheierea unei compuneri,

Elevii sunt împărțiți pe 3 grupe.

Pasul II : Scrieți pe o ciornă în 3 minute tot ce vă trece prin minte despre acest subiect, având în vedere răspunsurile la întrebările: Cu ce veți începe? Cu ce veți continua? Cum veți încheia?

Pasul III: Rescrierea primei ciorne, după ce vor primi fiecare grupă, pe baza dialogului, explicații referitoare la eventualele greșeli sau omisiuni cu privire la conținutul compunerii. Colegii interpretează și vin cu sugestii la fiecare grupă. Fiecare grupă va avea o fișă de autoevaluare, pe care o vor urmări în permanență.

Pasul IV: Se citesc ciornele de către fiecare reprezentant al grupei. Se vor corecta greșelile de ortografie și de punctuație de către profesor.

Pasul V- Redactarea compunerii în variantă finală, cu corecturile profesorului.

Anexa 2

FIȘĂ DE AUTOEVALUARE

Repere pentru etapa de verificare a primei variante a unui text

1. Există o propoziție/ frază care să sintetizeze ideea centrală a compunerii?
2. Ideile prezentate sunt adecvate temei?
3. Sune toate ideile convingătoare? Mai trebuie să adaug ceva?
4. Pot elimina anumite idei care se repetă?
5. Există logică în ordinea ideilor din fiecare paragraf?
6. Limbajul folosit este clar?
7. Există repetiții de cuvinte în interiorul aceleiași fraze sau formulări neclare care le pot elimina?
8. Acordul între subiect și predicat, între substantive și adjective este folosit corect?
9. Am respectat normele de ortografie și punctuație?
10. Am găsit un titlu potrivit compunerii?

Fișă de lucru
Povestirea unor întâmplări imaginare

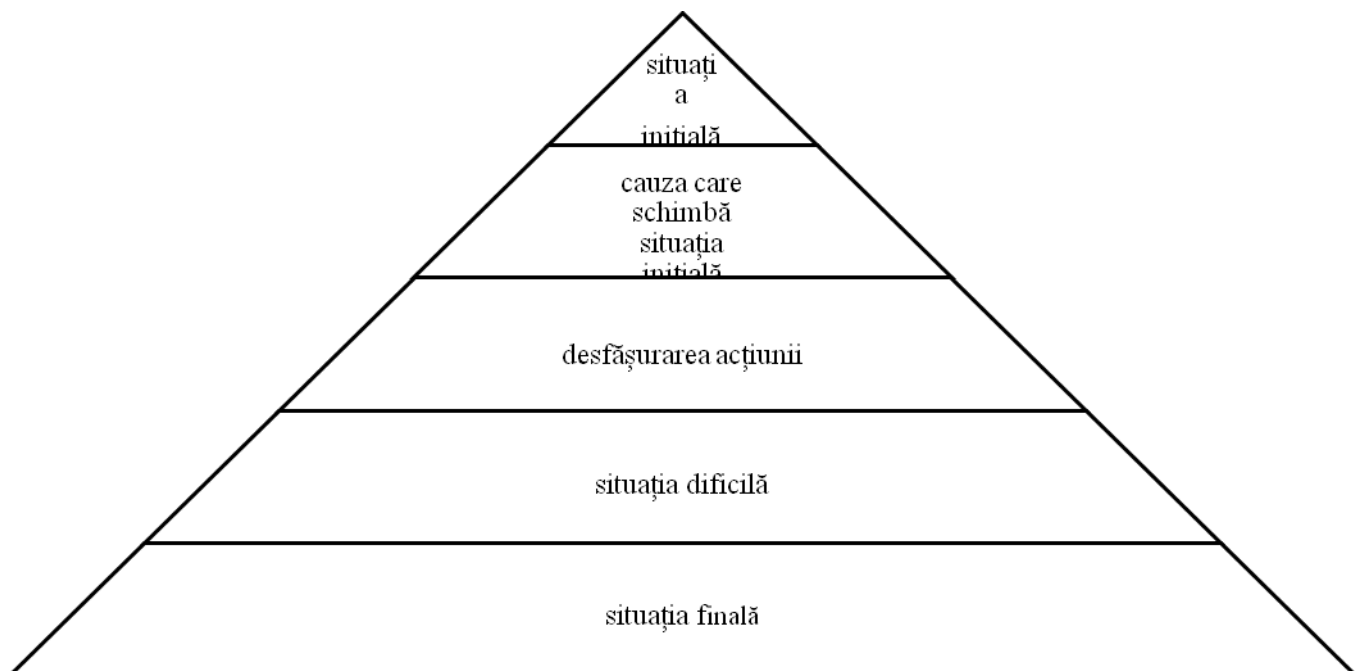
1. Dacă Prâslea ar fi eroul unui basm modern, imaginează-ți ce s-ar putea întâmpla în momentul confruntării cu hoțul. În acest sens, completează fraza următoare:

După ce a văzut ce înregistrase camera de supraveghere, Prâslea și-a dat seama cu surprindere că hoțul nu era nimeni altcineva decât _____ . Atunci, Prâslea _____

2. Ordonează enunțurile, pentru a obține un text:

- ☐ *La un moment dat, se opri și decise să iasă în oraș.*
- ☐ *Era o după-amiază frumoasă de vară.*
- ☐ *Îi telefonă lui Mihai ca să-l invite la cinematograful.*
- ☐ *Rămas singur acasă, Daniel stătea întins pe canapea și citea captivat o carte.*
- ☐ *Hotărî să rămână acasă și să termine de citit capitolul*
- ☐ *Oare să mai insiste?*
- ☐ *După un scurt moment de reflecție, renunță să mai încerce.*

3. Folosind numerele de mai sus, identifică locul potrivit pentru fiecare enunț:

4. Folosind perechea de cuvinte _____ redactează o scurtă povestire (8-10 rânduri) în care acestea să apară cel puțin o dată:

Proiect de lecție

Școala:Gimnazială Scoarța, Structura Budieni

Propunător: Sandu Roxana Nicoleta

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională:Lumina blândă a cărții

Subiectul: : *Atelier de scriere creativă. Aventura*

Competențe vizate:

C1. - Elaborarea și realizarea spontană, fluentă, exactă a diverselor acte de comunicare orală și scrisă.

C2.- Producerea textelor care reflectă propriile experiențe senzoriale, idei, judecăți, opinii, argumente.

C3.- . Producerea unui discurs în limita unei pagini de caiet (o impresie; o opinie personală; relatarea unei întâmplări; argumentarea unui punct de vedere; aprecieri simple privind textele lirice studiate).

Obiective operaționale:

cognitive:

- O.1 să comenteze un citat și comentariul colegului său;
- O.2 să alcătuiască o aventură, respectând pașii indicați;
- O.3 să citească și să evalueze aventurile colegilor săi.

afective:

- Formarea deprinderilor de exprimare corectă, concesivă și fluentă

psihomotorii:

- Formarea deprinderilor de a opera în comunicarea scrisă sau orală cu noile concepte operaționale.

Strategii didactice:

Metode și procedee: Conversația, argumentarea, explicația, învățarea prin cooperare, imaginația ghidată, jurnalul triplu.

Forme de organizare: activitatea frontala ,activitatea independent individuala si munca pe grupe de elevi;

Resurse:

-materiale: creta colorata, texte lingvistice, fise de lucru

-umane: 20 elevi

-temporale: 90 minute

Forme și tehnici de evaluare: observația sistematică, autoevaluare, evaluare de către colegi, evaluarea formativă

Bibliografie: Cartaleanu ,T. *Suport de curs. Dezvoltarea creativității elevilor*, 2015-2016.

Cartaleanu ,T., Cosovan, O. *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice*.

Sâmihăian, F., Norel, M. *Didactica limbii și literaturii române*. 2011.

Curriculumul Național. Limba și literatura română. Curriculum pentru clasele aV-a -aIX-a. Chișinău: Știința, 2010.

Desfășurarea lecției

Nr. crt.	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
34.		EVOCARE	<p>Profesorul stabilește un contact vizual și verbal cu elevii;;</p> <p>Profesorul propune elevilor mai multe citate care vor face legătura cu subiectul lecție de astăzi, ex:</p> <p><i>“Călătoritul te lasă fără cuvinte, iar ulterior te transformă într-un povestitor”</i></p> <p style="text-align: right;"><i>Ion Batuta</i></p> <p>Prin intermediul tehnicii jurnalul triplu elevii comentează un citat la alegere (PowerPoint)</p> <p>Anunță tema și obiectivele lecției.</p>	<p>Elevii devin disponibili pentru oră; Își pregătesc cele necesare pentru desfășurarea orei;</p> <p>Ascultă demersul tehnicii și comentează citatul ales</p> <p>-</p>	<p>Conversația</p> <p>Tehnica <i>Jurnalul triplu</i></p>	<p>Activitate individuală și frontală</p>
35.		REALIZAREA SENSULUI	<p>Profesorul vine în fața elevilor cu o serie de întrebări ce țin de călătorii și aventuri:</p> <p>-Vă plac sau nu textele cu subiect aventurist? Argumentați.</p> <p>-Ați vizionat filme cu subiecte similar? Ce vă place/ ce nu vă place în filele cu subiect aventurist?</p> <p>-Numiți 3-4 texte cu</p>	<p>Elevii ascultă ce au de facut.</p> <p>Răspund la întrebări și argumentează răspunsurile.</p>	<p>Argumentarea</p> <p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p><i>Imaginația ghidată</i></p>	<p>Frontală</p> <p>Activitate individuală</p>

			<p>subiect aventurist, pe care le-ați studiat sau citit independent.</p> <p>-Ce te-a impresionat?</p> <p>Profesorul le propune elevilor o sarcină de tip creativ, elevii vor fi în rol de autor și narator în același timp.</p> <p>-le propune situația: Este ziua de 1 iunie, <i>Ziua internațională a copiilor</i>, dar voi vă plictisiți și decideți să mergeți în căutarea unei aventuri, tot căutând, ați întâlnit următoarele situații și personaje: Eu -personaj</p> <p> Ursul</p> <p> bicicletă</p> <p> Un stup de albine</p> <p> Miere</p> <p>a. Îngeraș</p> <p>b. Un covor zburător</p> <p>c. Un ponei</p> <p>Un sunet de clopoțel</p> <p>d. Fiica de împărat</p> <p>a. Piratul</p> <p>b. Corabia</p> <p>c. Prinț</p> <p>d. Prințesa</p> <p>Rândunica</p> <p>Rolele</p> <p>Parcul din centrul orașului</p> <p>Obraznicul băiat</p>			<p>Elevii își aleg un personaj din prima listă prezentată de profesor (Power Point) și scriu timp de trei minute, apoi se opresc și li se propune alte personaje care o să apară în aventura lor, așa până în a patra schimbare.</p>
--	--	--	--	--	--	--

36.		REFLECȚIE	Profesorul împarte elevii în grupuri a câte patru, numărându-se de la 1 la 4. Profesorul înaintează sarcina: Circulând în cerc lucrările, lecturați aventurile colegilor voștri, după lectură, alegeți una sau două cele mai reușite pentru a le citi în fața clasei.	Elevii așezați în grup citesc aventurile colegilor, apoi o aleg pe cea mai reușită și o citesc în glas.	Conversația ghidată	Activitate în grup
-----	--	------------------	---	---	---------------------	--------------------

Anexe:

Călătoritul te lasă fără cuvinte, iar ulterior te transformă într-un povestitor.

Ion Batuta

Fiecare aventură necesită să faci un prim pas.

Motanul Cheshire

Dacă te sperie, ar putea fi un lucru bun de încercat.

Seth Godin

Numai în aventură unii oameni reușesc să ajungă să se cunoască pe sine, să se găsească pe sine .

Andre Gide

Proiect de lecție

Școala Gimnazială „Ecaterina Teodorescu”, Tg-Jiu

Propunător: prof. Vaculea Irina

Nivelul de învățământ: gimnazial

Disciplina opțională: Lumina blândă a cărții

Subiectul: Atelier de discuție. Emoțiile

Competențe vizate

C1- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată;

C2- Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

C2- Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text simplu, pe o temă familiară, cu integrarea unor imagini, desene, scheme;

Obiective operaționale:

Cognitive:

O₁ - să definească cuvântul *emoție* pornind de la experiențele personale;

O₂ - să identifice emoțiile dintr-un text citit/ ascultat;

O₃ - să diferențieze emoțiile pozitive de cele negative;

O₄ - să integreze emoțiile în diferite situații de comunicare;

Afective:

O5 - să accepte solicitările profesorului și să se mobilizeze pentru realizarea lor;

O6 - să-și cultive interesul pentru o comunicare corectă în limba română;

Psihomotorii:

O7 - să-și dirijeze efortul oculo-motor către centrul de interes vizat;

O8- să-și reprime tendințele de a practica mișcări inutile în timpul orei.

Strategii didactice:

Metode și procedee: joc didactic, brainstorming, învățarea prin descoperire, conversația, explicația, exercițiul oral și scris, turul galeriei.

Forme de organizare: frontală, individuală, în perechi, pe grupe.

Resurse:

- **materiale:** fișe de lucru, flipchart, caietele elevilor.
- **umane:** profesor, elevi
- **temporale:** 90 minute.

Forme și tehnici de evaluare: orală și scrisă (întărirea răspunsurilor, observația sistematică, exercițiul creativ, sarcinile de lucru).

Bibliografie:

Păcurari, Otilia Ștefania (coord.), *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, Editura Educația 2000+, București, 2009.

Cătălina Popa, Onorica Tofan, Elena Corcănel, Viorica Isaia, *Limba și literatura română*, Editura Intuitext, București, 2017

Desfășurarea lecției:

	Ob. op.	Etape	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Evaluare
	O9	Moment organizatoric	Asigurarea cadrului și atmosferei optime desfășurării lecției.	Pregătesc cele necesare pentru buna desfășurare a lecției.	Conversația	Observația sistematică
	O2 O3 O4	Captarea atenției	Exercițiu de spargere a gheții : Li se prezintă elevilor o serie de imagini și li se solicită să descrie fiecare imagine folosind un singur cuvânt. (Anexa 1)	Elevii privesc cu atenție imaginile date și le descriu folosind câte un cuvânt potrivit pentru fiecare.	Joc didactic Activitate frontală Problematizarea	Analiza răspunsurilor date de elevi Aprecieri verbale
	O2 O3	Anunțarea temei și a obiectivelor	Profesorul îi întreabă pe elevi ce au simțit când au prezentat răspunsurile și anunță titlul lecției: Atelier de discuție.	Elevii vor prezenta emoțiile: bucurie, tristețe. Ascultă cele comunicate de	Activitate individuală	Observația sistematică

		operaționale	Emoțiile Se prezintă obiectivele lecției care sunt special formulate.	profesor Elevii ascultă și notează titlul lecției în caiete.		
O3 O4 O6 O3 O4 O5 O7 O8	Dirijarea învățării	Profesorul detaliază obiectivele și propune elevilor planul de lucru rezultat din detalierea acestora. Aceasta începe o discuție și le cere să definească cuvântul <i>emoție</i> pornind de la experiențele personale și să prezinte emoțiile pe care le cunosc. Se citește textul „Câine cerșetor” de Vasile Romanciuc. (Anexa 2) După ce a fost citit textul suport li se cere elevilor să identifice două probleme ce sunt prezentate în text. Profesorul împarte clasa în 4 echipe, fiecare echipă va avea câte o sarcină de realizat.(Anexa 3)	Sunt atenți la explicațiile date. Elevii răspund întrebărilor formulate. Citesc textul cu atenție. Elevii observă cu atenție cele patru imagini și întrebările ce le însoțesc și redactează povestirea ținând cont de cerințele date. Prin intermediul metodei „Turul galeriei” elevii își prezintă rezolvările.	Fișa de lucru (Anexa 1) Activitate individuală Conversația Învățarea prin descoperire (Anexa 3) Activitate pe grupe	Aprecierea verbală a răspunsurilor Observarea directă Rezolvarea sarcinilor de lucru	

O2 O3 O4	Obținerea performanței și feed-backului	<p>Li se cere elevilor să alcătuiască câte un enunț în care să-și exprimi emoțiile în următoarele situații:</p> <p>e) Când mama ți-a pregătit prăjitura preferată.</p> <p>✓ Când ai învățat o formulă la matematică.</p> <p>9. Când ai terminat de făcut tema.</p> <p>Feed-back-ul are loc permanent pe parcursul activității, în cadrul conducerii învățării și se concretizează prin aprecieri verbale făcute de profesor.</p>	Elevii vor rezolva sarcina.	<p>Conversația</p> <p>Turul galeriei</p> <p>Activitate independentă</p>	<p>Evaluare scrisă</p> <p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>
O7	Asigurarea retenției și a transferului	<p>Notarea temei pentru acasă.</p> <p>Fac aprecieri în ceea ce privește activitatea elevilor, îi evidențiez pe cei care s-au descurcat bine și îi nominalizez și pe cei care au avut dificultăți, încurajându-i să fie mai atenți și mai activi.</p>	<p>Elevii își notează tema și sunt atenți la explicațiile dat</p> <p>Elevii ascultă aprecierile făcute.</p>	<p>Conversația frontal individual</p> <p>Explicația</p>	<p>Redactarea originală a textelor și notarea unui titlu sugestiv.</p>

Anexa 1

Anexa 1:

Anexa 2

Câine cerșetor de Vasile Romanciuc

Oră matinală. Un câine bătrân

trece cu prudență

printre oamenii de pe peron.

Șchioapătă.

Are ochi triști și deștepți.

Deosebește cu ușurință

limbile-n care-l înjură pasagerii,

este un poliglot mut.

În sineși, se bucură

că nu poate vorbi.

„Ce înjosire, își zice,

dacă m-ar auzi cineva

milogindu-mă:

- Sunt sătul să fiu flămând...”

Dar, caută,

caută ceva de-ale gurii –

de ieri, în afară de bătaie,

n-a mai mâncat nimic.

Anexa 3

Observă cu atenție cele patru imagini și întrebările ce le însoțesc. Povestește cum ai reacționa dacă te-ai afla într-una din aceste situații. Ține cont de momentul și locul întâmplării, cauzele și consecințele acestei peripeții.

Ai fost vreodată invitat la o petrecere-surpriză?

Ai întâlnit vreodată o celebritate?

Ai primit vreodată un cadou care nu ți-a plăcut deloc?

Ai făcut vreodată o farsă unui profesor?

